

NADZWYCZAJNY XI

Krajowy Zjazd Delegatów

23 września obradował w Warszawie Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów. Jego głównym zadaniem było uchwalenie nowego Statutu PZD, co wynikało z konieczności realizacji zapisów nowej Ustawy o ROD z 13.12.2013 r.

Intensywne prace nad statutem trwały od wielu miesięcy. Projekt został przedstawiony organom Związku, zarządom ogrodów i działkowcom do szerokich konsultacji społecznych. Opublikowano go także w specjalnej broszurze oraz zamieszczono na stronach internetowych PZD tak, aby każdy zainteresowany mógł do niego ła-

two dotrzeć i zgłosić uwagi. W wyniku tych konsultacji nadesłano do Krajowej Rady wiele propozycji – wszystkie zostały rozpatrzone przez specjalną Komisję Statutową oraz zespół ekspertów i w miarę możliwości uwzględnione.

Droga do celu

W walce o swoje prawa działkowcy musieli przejść bardzo trudną drogę. Prowadziła ona od niekorzystnego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 11.07.12 r. w sprawie ustawy o ROD, poprzez opracowanie własnego projektu obecnej ustawy, powołanie Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej i doprowadzenie w Sejmie do uchwalenia projektu obywatelskiego. *„Była to droga trudna, jednak Związek stanął na wysokości zadania. Było to możliwe dzięki ponad 900 tys. podpisów, które działkowcy złożyli pod projektem obywatelskim, tysiącom listów i stanowisk skierowanych do Sejmu, po-*

słów i Premiera, w których deklarowali swoje poparcie, wielu spotkaniom z postami różnych ugrupowań politycznych, które odbywały się na terenie całego kraju. Znaczenie miały też pikety pod biurami posłów PO oraz manifestacja działkowców w Warszawie, która zgromadziła 15 000 uczestników” – mówił w swym referacie prezes Eugeniusz Kondracki. Uchwalenie Statutu jest kolejnym, niezwykle ważnym, krokiem w realizacji postanowień nowej ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 r. Otwiera też nową epokę dla ogrodnictwa działkowego.

Statutowe nowości

Związek zmienił swój status prawny i stał się stowarzyszeniem ogrodowym. Podlega więc nie tylko nowej ustawie o ROD, ale również ustawie o stowarzyszeniach. W związku z tym przewidziano wiele nowych rozwiązań, które dostosowują statut do tych przepisów. Najważniejsze z nich to:

- zwiększenie uprawnień i odpowiedzialności ROD i okręgów za podejmowane działania poprzez zagwarantowanie większej samodzielności prawnej;
- zapisy określające zasady nabywania i wygaśnięcia praw do działki;
- wprowadzenie nowej kategorii członkostwa współdziałającego dla osób niemających działki w ROD prowadzonym przez PZD, aby nie ograniczać członkostwa Związku, ale umożliwić przynależność do

- PZD jak największemu gronu zainteresowanych;
- ustanowienie nowych jednostek organizacyjnych – kół członkowskich – zrzeszających członków współdziałających;
- nowe zasady dotyczące opłat i składki członkowskiej, zapewniające sprawne funkcjonowanie ogrodów i Związku oraz gwarantujące proporcjonalne przyczynianie się do pokrywania kosztów funkcjonowania ROD;
- ustanowienie dla małżonków będących członkami PZD ulgi w zakresie składki członkowskiej – każdy z nich opłaci składkę w wysokości 50%;
- upoważnienie walnego zebrania do obniżenia opłaty ogrodowej wobec działkowców, którzy ponoszą inne obciążenia finansowe na ROD;

– przedłużenie terminu odbycia walnych zebrań w ROD do 15 maja.

Nowy statut wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia, tj. już 23 października 2014 r.

To jeszcze nie koniec

Prezes Eugeniusz Kondracki nakreślił też obecną sytuację. Niestety, działkowcom nie dano długo cieszyć się nową ustawą. Jeszcze przed jej podpisaniem przez Prezydenta RP zastrzeżenia zgłosił Związek Miast Polskich wnioskując o skierowanie ustawy do Trybunału Konstytucyjnego. Ostatecznie, po kilku miesiącach walki w obronie ogrodów, w sierpniu br. udało się skłonić Związek Miast Polskich do wycofania zastrzeżeń i podpisania porozumienia o dalszej współpracy w oparciu o nową ustawę o ROD. *„Dzisiaj naszym zadaniem jest wykorzystanie tego dobrego porozumienia, z pożytkiem dla ogrodów, działkowców i społeczności miejskich. To była dobra decyzja obu Związków i tak powinno się rozwiązywać wszystkie problemy i konflikty we współpracy z miastami”* – mówił prezes Eugeniusz Kondracki.

Kolejny atak na działkowców i ogrody nastąpił ze strony Rzecznika Praw Obywatelskich, który zakwestionował konstytucyjność wielu zapisów ustawy o ROD. Zostało to przyjęte przez działkowców ze zdumieniem, ale również obawą o dalsze losy ogrodów. *„Działkowcy nie podzielają poglądów Rzecznika, a dopatrują się innych przyczyn tego wystąpienia, tj. zamachu na ich grun-*

ty. Widzą w tym bardziej działania polityczne, a nie niekonstytucyjność ustawy. Wyrażają także oburzenie, że Rzecznik powinien stać na straży praw milionowej rzeszy najłabszych obywateli naszego państwa, zamiast ich tych praw pozbawiać” – podsumował problem prezes Eugeniusz Kondracki. W tej sprawie do Rzecznika, Prezydenta, premiera, Marszałka Sejmu działkowcy wystosowali około 1500 stanowisk, listów, apeli zbiorowych i indywidualnych. Działkowcy łączą wystąpienie Rzecznika z orzeczeniem NSA w sprawie altan (wydarzenia zbiegły się w czasie). Pogląd, że to zamach na prawo do odszkodowania za altanę w przypadku likwidacji ROD, jest wśród nich powszechny. Odpowiedzią działkowców był złożony 9 października w Sejmie obywatelski projekt ustawy „Stop rozbiórkom altan”, pod którym podpisało się 700 tys. osób. Projekt ma pełne poparcie działkowców, samorządów, organizacji samorządowych, a także partii politycznych – PiS, PSL i SLD (o czym zapewnili wicemarszałkowie przyjmując w Sejmie delegacje działkowców). Niestety, PO oceniła krytycznie ten projekt i zapowiedziała złożenie własnego. Działkowcy odczytują to jako zwiastun kolejnych kłopotów.

Bieżące zadania

Prezes Kondracki krótko naświetlił uczestnikom Zjazdu bieżące zadania, jakie stoją przed ich organizacją. Istotą bezpiecznego funkcjonowania ogrodów jest stan prawny gruntów ROD. Związek w tym względzie ma już duże osiągnięcia – do 2002 r. przejął w użytkowanie wieczyste ponad 63% gruntów ogrodów. Obecnie zapowiada wzmoczenie wysiłków w zakresie regulacji stanu prawnego blisko 14 tys. ha gruntów, do których nie jest w stanie udokumentować tytułu prawnego. W tym zakresie może pomóc obecna ustawa o ROD.

Prezes PZD zaapelował o rozważę w związku ze zbliżającymi się wyborami samorządowymi. Działkowcy powinni pamiętać, aby wybierać tych, którzy są przychylni ogrodom działkowym oraz widzą ogrody w przetrzeleni miast i gmin. *„Niech zapewnienia te nie pozostaną gołosłowne, egzekwujemy obietnice stawiając na tych, którzy stawiają na istnienie ogrodów działkowych”* – podsumował.

Zwrócił też uwagę na kolejny problemem, z jakim boryka się Związek i działkowcy. Dotyczy on roszczeń do gruntów ogrodów. Wciąż zgłaszane są nowe roszczenia, które wiążą się z koniecznością zapłaty ogromnych odszkodowań z tytułu bezumownego korzystania z nieru-

chomości oraz koniecznością natychmiastowego opuszczenia gruntu, bez zadośćuczynienia. Niestety państwo nie naprawia w ten sposób krzywd z przeszłości, gdyż grunty głównie zwracane są ludziom, którzy za bezcen nabyli prawo do roszczeń. Szczególnie trudno będzie w Warszawie, gdzie roszczeniami objętych jest około 750 ha ogrodów. *„Nie powinno zwracać się gruntów o charakterze użyteczności publicznej, bowiem zgodnie z ustawą o ROD, ogrody działkowe są właśnie urządzeniami użyteczności publicznej. To jest zadanie na najbliższą przyszłość dla Związku, Krajowej Rady PZD i okręgowych zarządów”* – podkreślił Eugeniusz Kondracki.

Zgodnie z nową ustawą, w ogrodach muszą odbyć się zebrania, na których działkowcy zdecydują czy chcą, aby ich ogrodem zarządzał PZD, czy też powołają własne stowarzyszenie. Dotychczas takie zebrania odbyły się w około 70% ogrodów. Działkowcy z niemal 6% tych ogrodów zdecydowali się na powołanie własnego stowarzyszenia. Każdemu zarejestrowanemu w KRS nowemu stowarzyszeniu ogrodowemu, Związek zgodnie z ustawą, przekaże prawa do gruntu, infrastrukturę w ogrodach, a także środki finansowe zgromadzone na kontach

ROD. W tej nowej sytuacji Związek zapowiada współpracę ze wszystkimi nowymi stowarzyszeniami, co będzie z pożytkiem dla całego ruchu ogrodnictwa działkowego.

Prezes PZD podkreślił również szczególną rolę, jaką w rzetelnym informowaniu działkowców o bieżących sprawach ich organizacji pełnią media związkowe, a zwłaszcza miesięcznik „działkowiec”, Biuletyn Infor-

macyjny, Informator Działkowca, a ostatnio również „Zielona Rzeczpospolita”, plansze tematyczne i ulotki. W szybkim komunikowaniu się z działkowcami i społeczeństwem nieoceniona jest pomoc internetu – „Tę działalność należy kontynuować i doskonalić, ale również należy szukać nowych form promowania ruchu ogrodnictwa działkowego i dorobku Związku, ogrodów i działkowców”.

Polecamy

Podczas dyskusji głos zabrało wielu przedstawicieli działkowców ze wszystkich okręgów PZD. Potwierdzali oni, że nowy Statut jest w pełni akceptowany przez środowisko działkowe, daje spokój i stabilizację w ogrodach, czyli to na co działkowcy czekali. „Statut to nasz najważniejszy dokument, nasza konstytucja. Określa zasady działania naszego stowarzyszenia PZD” – można było usłyszeć od wielu delegatów. Szczególne podziękowania płynęły pod adresem prezesa Eugeniusza Kondrackiego, Zespołu Doradców Komisji Statutowej oraz mecenasów Bartłomieja Piecha i Tomasza Terleckiego, dzięki którym udało się jeszcze przed wyznaczonym terminem opracować i uchwalić ten najważniejszy dla sprawnego funkcjonowania ogrodów dokument.

Wszystkie wystąpienia delegatów można przeczytać w dalszej części tego Biuletynu. Szczególnie mocno po-

lecamy lekturę referatu prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego, który w bardzo merytoryczny i przystępny sposób podsumował drogę działkowców do sukcesu, jakim było uchwalenie ustawy o ROD, prace nad nowym statutem PZD, zwieńczone jego uchwaleniem oraz działania mające na celu przystosowanie Związku do nowych przepisów.

Poza uchwaleniem Statutu PZD podczas Zjazdu działkowcy przyjęli też kilka innych stanowisk: w sprawie wyborów parlamentarnych, w sprawie zebrań wszystkich działkowców, w sprawie dalszego rozwoju ogrodów i Związku, w sprawie działań podejmowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich wobec ustawy o ROD. Wszystkie ww. dokumenty można znaleźć w tym biuletynie. Zapraszamy do lektury.

Małgorzata Majkowska
Redakcja miesięcznika „działkowiec”

Wstęp

23 października 2014 r. w Warszawie odbył się Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów PZD. Celem Zjazdu było uchwalenie nowego statutu stowarzyszenia ogrodnego PZD. Ze 150 delegatów wybranych na przedzjazdowych konferencjach okręgowych w Zjeździe uczestniczyło 147, a więc frekwencja wyniosła 98%. Zjazd otworzył Prezes PZD Eugeniusz Kondracki, przywitał delegatów oraz gości Zjazdu – członków organów krajowych PZD nie będących delegatami oraz członków zespołu doradców Komisji Statutowej KR PZD. Na Przewodniczących Zjazdu delegaci wybrali Tadeusza Jarzębaka (Szczecin) i Izabelę Ożegalską (Łódzki), a na Sekretarza Barbarę Korolczuk (Wrocław).

Po wyborze komisji zjazdowych Przewodniczący Zjazdu powołał czterech delegatów do liczenia głosów, szczególnie podczas głosowania nad statutem PZD.

Prezes PZD Eugeniusz Kondracki przedstawił w wygłoszonym referacie całą drogę jaką przebył projekt statutu PZD przedstawiany obecnie na Zjeździe oraz najważniejsze uregulowania, które zostały w nim zawarte. Odniósł się również do sytuacji działkowców, ogrodów i Związku wywołanej kolejnymi atakami na nową ustawę o ROD i prawa działkowców.

Dyskusję zjazdową zdominował statut i aktualna sytuacja. W dyskusji głos zabrało 15 uczestników Zjazdu, a 5 wystąpień złożono do protokołu.

Prace nad statutem trwały dosłownie do ostatniej chwili. Komisja Statutowa wybrana podczas Zjazdu zapoznała się z ostatnimi zmianami wprowadzonymi do projektu tuż przed Zjazdem i sama dokonała też jednej drobnej korekty.

Zgodnie z obowiązującym jeszcze statutem PZD, uchwalenie nowego wymagało większości 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy delegatów. Warunki te zostały spełnione, bowiem za nowym statutem PZD głosowało 145 delegatów, przy jednym głosie przeciwnym.

Statut wszedł w życie z chwilą uchwalenia, dlatego de-

legaci uroczyście podziękowali za pracę Krajowej Komisji Rozjemczej i wszystkim komisjom rozjemczym w kraju.

Zjazd odniósł się w przyjętych stanowiskach do wydarzeń, jakie miały miejsce w bieżącym roku i które dotyczą ogrodów działkowych. Wypowiedział się również w sprawie rozwoju ogrodów działkowych i wyborów samorządowych. Po wyczerpaniu porządku obrad Prezes PZD Eugeniusz Kondracki podziękował wszystkim za czynny udział w historycznym dla Związku Zjeździe i zamknął obrady.

MP

PORZĄDEK OBRAD NADZWYCZAJNEGO XI KRAJOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

1. Otwarcie Zjazdu przez Prezesa PZD.
2. Wybór Przewodniczących i Prezydium Zjazdu.
3. Zatwierdzenie porządku obrad.
4. Zatwierdzenie regulaminu obrad.
5. Wybór komisji zjazdowych
  - Mandatowej
  - Statutowej
  - Uchwał i Stanowisk
6. Referat Prezesa PZD.
7. Stwierdzenie prawomocności obrad.
8. Przedstawienie projektu statutu stowarzyszenia ogrodowego PZD.
9. Dyskusja.
10. Podjęcie uchwał, stanowisk i innych dokumentów Zjazdu.
11. Zakończenie Zjazdu.

UCHWAŁA Nr 1 Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców z dnia 23 października 2014 r.

w sprawie zatwierdzenia Regulaminu obrad Zjazdu

Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców zatwierdza Regulamin obrad

Zjazdu w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu
1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 r.

**Regulamin Obrad
Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów PZD
w dniu 23 października 2014 r.**

1. W Nadzwyczajnym XI Krajowym Zjeździe Delegatów PZD (zwanym dalej Zjazdem) uczestniczą z prawem do głosowania delegaci wybrani na przedzjazdowych konferencjach okręgowych PZD. W Zjeździe mają prawo uczestniczyć, bez prawa do głosowania, zaproszeni goście.
2. Obrady Zjazdu trwają 1 dzień.
3. Zjazd otwiera Prezes PZD.
4. Prezes PZD przeprowadza głosowanie nad przyjęciem porządku obrad i regulaminu obrad. Porządek i regulamin są przyjmowane w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.
5. Prezes PZD proponuje dwóch Przewodniczących Zjazdu. Przewodniczących Zjazdu może zaproponować każdy delegat. Wybór Przewodniczących Zjazdu przeprowadza Prezes PZD w głosowaniu jawnym.
6. Przewodnictwo obrad Zjazdu obejmuje jeden z wybranych Przewodniczących Zjazdu.
7. Przewodniczący Zjazdu proponuje kandydata na Sekretarza Zjazdu. Kandydata może zgłosić każdy delegat. Wybór Sekretarza przeprowadza Przewodniczący w głosowaniu jawnym.
8. Zjazd prowadzi Przewodniczący Zjazdu czuwając nad tym, aby przebiegał on zgodnie z przyjętym porządkiem, regulaminem Zjazdu i statutem PZD.
9. Sekretarz Zjazdu odpowiada za protokół ze Zjazdu i wszelką dokumentację potwierdzającą przebieg i wyniki Zjazdu.
10. Ze Zjazdu sporządzany jest protokół. Protokolanta wyznacza Przewodniczący Zjazdu. Protokół ze Zjazdu podpisują obaj Przewodniczący Zjazdu Sekretarz Zjazdu i protokolant. Przebieg Zjazdu może być ponadto utrwalony za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk. Zapis obrazu lub dźwięku staje się załącznikiem do protokołu.
11. Przewodniczący Zjazdu powołuje 4 delegatów Zjazdu, których zadaniem będzie liczenie głosów w trakcie przeprowadzania wszystkich głosowań. Wyznaczeni delegaci przedkładają Przewodniczącemu Zjazdu wyniki głosowań, z przynależnego każdemu delegatowi sektora sali obrad, w postaci pisemnej informacji. Informacja winna zawierać nazwę głosowania, którego dotyczy, ilość głosów „za” i „przeciw” oraz wstrzymujących się od głosowania.
12. Wszelkie decyzje Zjazd podejmuje w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów. Głosowania przeprowadza Przewodniczący Zjazdu.
13. Prawo do głosowania na Zjeździe mają wyłącznie delegaci, którzy głosują przy użyciu mandatów.
14. Za zwykłą większość głosów uznaje się większą ilość oddanych głosów „za” niż „przeciw”.
15. Wyniki poszczególnych głosowań ogłasza Przewodniczący Zjazdu.
16. Uchwalenie nowego statutu PZD odbywa się większością dwóch trzecich głosów w obecności co najmniej połowy delegatów.
17. Przewodniczący Zjazdu proponuje skład Prezydium, który zatwierdza w głosowaniu Zjazd. Kandydatów do Prezydium Zjazdu może zgłaszać każdy delegat.
18. Zjazd wybiera następujące komisje zjazdowe: Mandatową w składzie 7-osobowym; Statutową 11-osobowym oraz Uchwał i Stanowisk w składzie 9-osobowym. Po zgłoszeniu kandydatur w liczbie równej liczbie miejsc w komisji Zjazd może przegłosować zamknięcie listy kandydatów do komisji i głosować na listę kandydatów do danej komisji.
19. Wybory komisji zjazdowych przeprowadza Przewodniczący Zjazdu. Każda z komisji wybiera ze swego grona przewodniczącego oraz sekretarza komisji.
20. Zgłoszenie do dyskusji zjazdowej składa się na piśmie do Przewodniczącego Zjazdu podając imię, nazwisko, okręg oraz tematy, które zostaną podjęte w wystąpieniu. Przewodniczący Zjazdu ustala kolejność wystąpień w dyskusji zjazdowej oraz udziela głosu. Czas wystąpienia w dyskusji zjazdowej nie może przekraczać 10 minut.
21. Przewodniczący Zjazdu udziela głosu poza kolejnością uczestnikom Zjazdu w sprawach formalnych. Wystąpienie w sprawach formalnych nie może trwać dłużej niż 2 min.
22. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności przekroczenia czasu wystąpienia, Przewodniczący Zjazdu może odebrać głos osobie występującej.
23. Komisja Mandatowa ustala frekwencję delegatów na Zjeździe i składa wnioski o stwierdzenie prawomocności obrad Zjazdu. Przewodniczący Komisji składa Zjazdowi sprawozdanie z pracy Komisji i ogłasza jej wyniki. Zjazd jest prawomocny, gdy obecnych jest ponad 50% delegatów wybranych na przedzjazdowych konferencjach okręgowych. Protokół z pracy Komisji, podpisany przez Przewodniczącego, Sekretarza Komisji i wszystkich członków Komisji, Przewodniczący Komisji Mandatowej składa Sekretarzowi Zjazdu.
24. Komisja Statutowa dokonuje analizy zgłoszonych podczas Zjazdu propozycji i wniosków dot. projektu statutu, przedstawia ich ocenę na forum Zjazdu

- i przedstawia Zjazdowi projekt statutu stowarzyszenia ogrodowego PZD. Komisja w swojej pracy ma prawo korzystać z Zespołu Doradców zaproszonego na Zjazd. Członkowie Zespołu Doradców mają prawo zabierania głosu na forum Zjazdu w sprawach dotyczących projektu statutu.
25. Przewodniczący Komisji Uchwał i Stanowisk przedstawia w imieniu Komisji projekt uchwały w sprawie statutu PZD, projekty stanowisk i innych oficjalnych dokumentów Zjazdu. Protokół z pracy Komisji podpisuje Przewodniczący, Sekretarz Komisji i wszyscy członkowie Komisji. Protokół Przewodniczący Komisji składa Sekretarzowi Zjazdu.
  26. Zjazd przyjmuje uchwałę oraz inne oficjalne dokumenty w drodze głosowania.
  27. Wszelkie dokumenty zjazdowe, w tym uchwałę, podpisują obaj Przewodniczący Zjazdu i Sekretarz Zjazdu.
  28. Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodniczący Zjazdu ogłasza zakończenie Zjazdu, po czym Zjazd ulega rozwiązaniu i z tą chwilą wygasają mandaty delegatów wybranych na Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów PZD.
  29. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem, ani przepisami związkowymi rozstrzyga Przewodniczący Zjazdu w porozumieniu z Prezydium Zjazdu.

	Przewodniczący Zjazdu
Sekretarz Zjazdu	1. /-/ Tadeusz Jarzębak
/-/ Barbara Korolczuk	2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 r.

Skład komisji zjazdowych:

Komisja Mandatowa

1. Halina Kmiecik	– Małopolski	Przewodnicząca
2. Jolanta Słupkowska	– Toruńsko-Włocławski	Sekretarz
3. Edward Galus	– Świętokrzyski	
4. Antoni Molka	– Legnica	
5. Stanisław Suszek	– Koszalin	
6. Andrzej Wosik	– Częstochowa	
7. Roman Żurkowski	– Opolski	

Komisja Statutowa

1. Janusz Moszkowski	– Wrocław	Przewodniczący
2. Agnieszka Sycz	– Podkarpacki	Sekretarz
3. Ewa Błachut	– Małopolski	
4. Zbigniew Kołodziejczak	– Warmińsko-Mazurski	
5. Tadeusz Kosowski	– Śląski	
6. Wincenty Kulik	– Sudecki	
7. Olga Ochrymiuk	– Podlaski	
8. Zofia Paderewska	– Mazowiecki	
9. Marian Praczyk	– Piła	
10. Wiesław Ryszelewski	– Łódzki	
11. Jerzy Teluk	– Zielona Góra	

Komisja Uchwał i Stanowisk

1. Zdzisław Śliwa	– Poznań	Przewodniczący
2. Barbara Kokot	– Bydgoszcz	Sekretarz
3. Bogusław Dąbrowski	– Gdańsk	
4. Zygmunt Kacprzak	– Mazowiecki	

5. Maria Klimków	– Sudecki
6. Kazimierz Michalik	– Lublin
7. Jan Radoła	– Śląski
8. Józef Romanowski	– Szczecin
9. Jerzy Wdowczyk	– Kalisz
-

Referat Prezesa PZD

Szanowni Delegaci, Drodzy Goście!

Dzisiejszy Nadzwyczajny Zjazd Krajowy odbywamy w celu uchwalenia nowego statutu. W ten sposób jako stowarzyszenie ogrodowe PZD wykonamy obowiązek wynikający z nowej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Związek traktuje z pełną powagą wszystkie zapisy w ustawie zobowiązujące go do konkretnego działania, tak więc uchwalenie nowego statutu nie jest jedynym działaniem mającym na celu realizację ustawy.

Obecnie mamy bardzo dużo pracy jako Związek wprowadzając tę ustawę w życie, ale jest to praca pozytywna, twórcza i tak jak ustawa, stwarzająca podstawy do dalszego umacniania ogrodów, praw działkowców i rozwoju ogrodnictwa działkowego w Polsce. Żeby jednak dzisiaj na Krajowym Zjeździe można było pracować i dyskutować nad nowym statutem Związku, a mam nadzieję, że będzie on również uchwalony, musieliśmy przejść trudną drogę, która prowadziła od orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie ustawy o ROD z 2005 roku, poprzez opracowanie własnego projektu obecnej ustawy, powołanie Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej i doprowadzenie w Sejmie do uchwalenia projektu obywatelskiego. Była to droga trudna i ciernista, jednak Związek stanął na wysokości zadania. Było to możliwe dzięki ponad 900 000 podpisów, które działkowcy złożyli pod projektem obywatelskim, tysiącom listów i stanowisk zbiorowych oraz indywidualnych skierowanych do Sejmu, posłów i Premiera, w których działkowcy deklarowali swoje poparcie i przedstawiali argumenty na korzyść ustawy. Było to również możliwe dzięki wielu spotkaniom z posłami różnych ugrupowań politycznych obecnych w Sejmie, które odbywały się na terenie całego kraju. Znaczenie miały na pewno pikety pod biurami posłów PO, którzy widzieli inne rozwiązania problemu ogrodów działkowych w Polsce niekorzystne dla działkowców i ogrodów, niż projekt obywatelski. Na pewno decydujące znaczenie miała manifestacja działkowców w Warszawie, która zgromadziła 15 000 uczestników. Myślę również, że ostateczne znaczenie dla tej sprawy miały spotkania kierownictwa

Związku i pełnomocników Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej z Marszałkiem Sejmu i Premierem.

Natomiast z całą stanowczością chcę powiedzieć, że ustawa w brzmieniu Komitetu i w wyniku kompromisu została uchwalona dzięki działaniu, determinacji i solidarności wszystkich działkowców. Wszyscy działkowcy rozumieli, że jest to walka o być, albo nie być o ogrody działkowe, o wspólny majątek działkowców, jak również o majątek indywidualny każdego działkowca. Mówię to wyraźnie i stanowczo, gdyż zagrożeniem dla tych wartości był projekt PO zgłoszony do Sejmu, który na szczęście nie stał się projektem wiodącym w dalszych pracach w Sejmie. Jednak w trakcie procedowania był skarbnicą pomysłów niekorzystnych dla Związku, ogrodów i działkowców zgłaszanych przez posłów PO.

Szanowni Delegaci, Szanowni Goście!

Dzisiaj mamy dobrą ustawę, którą z szacunku dla prawa wdramy w życie. Nie byłoby jednak tego Zjazdu, gdyby nie tak zdecydowana działalność całego Związku i środowiska działkowców. Potrafiliśmy dokonać tego, czego chyba dotąd nikomu się nie udało. Zjednoczyliśmy cały Sejm wokół naszej sprawy.

Obecnie najważniejszym zadaniem dla Związku i jego delegatów uczestniczących w Nadzwyczajnym XI Krajowym Zjeździe Delegatów jest uchwalenie statutu PZD.

Prace nad nowym statutem rozpoczęliśmy jeszcze w ubiegłym roku, bo okres, kiedy intensywnie pracowaliśmy nad weryfikacją dotychczas obowiązującego statutu dostosowując go do obecnej ustawy był przecież dla nas wszystkich okresem twórczej pracy również nad obecnym statutem. To wtedy trwały intensywne dyskusje nad zapisami starego statutu, nad dostosowaniem go do obecnej ustawy i potrzeb Związku. Uważam, że wtedy wykonaliśmy ogromną pracę. W porozumieniu ze strukturami Związku, a zwłaszcza z okręgowymi zarządami, statut został zweryfikowany i już 9 stycznia br. Krajowa Rada przyjęła uchwałę *w sprawie interpretacji postanowień statutu PZD w świetle zapisów ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach dział-*

kowych. W ten sposób powstał dokument, zweryfikowany statut, na podstawie którego pracujemy do dnia dzisiejszego. Ale dzięki pracom nad weryfikacją statutu uzyskaliśmy nowe doświadczenia i obszerną wiedzę, które z pożytkiem zostały wykorzystane nad obecnie przedstawianym projektem statutu. Zweryfikowanie statutu nie zamknęło pracy nad porządkowaniem stanu prawnego obowiązującego w Związku. Już 21 lutego 2014 r. Krajowa Rada uchwaliła nowy regulamin ROD dostosowany do zapisów ustawy, ale również zapisów zweryfikowanego statutu. Regulamin ROD, który nadal obowiązuje i w praktyce sprawdza się. W pracach nad prawem związkowym musieliśmy pójść dalej. Znowelizowane zostały najważniejsze uchwały systemowe dotyczące funkcjonowania Związku, w tym uchwała w sprawie Funduszu Rozwoju ROD, Funduszu Statutowego PZD, Funduszu Oświatowego, a także wiele innych uchwał. Tak więc już od początku stycznia br. cały Związek pracuje na podstawie nowej ustawy, ale również zweryfikowanego statutu, bądź znowelizowanych przepisów wewnętrznych. Jednak najważniejszym naszym zadaniem wynikającym z ustawy jest opracowanie i uchwalenie nowego statutu. Formalne prace nad statutem rozpoczęły się już 27 marca 2014 r. powołaniem Komisji Statutowej przez Krajową Radę. 31 marca br. Prezes Związku powołał Zespół Doradców Komisji Statutowej składający się z wielu prawników z różnych rejonów kraju. W efekcie już na początku kwietnia mogliśmy odbyć pierwsze merytoryczne posiedzenie Komisji Statutowej z Zespołem Doradców i rozpocząć prace nad statutem. Prace te postępowały bardzo szybko i sprawnie. Już 12 czerwca pierwsza wersja projektu statutu została przekazana do konsultacji w okręgach. Do tej wersji statutu wykorzystaliśmy wszystkie propozycje i uwagi zgłoszone przez okręgowe zarządy. W efekcie konsultacji nad pierwszą wersją powstała druga wersja statutu, która była dyskutowana na posiedzeniu Krajowej Rady 26 czerwca br. i skierowana do dalszej konsultacji. Nadal bardzo intensywnie nad projektem pracowała Komisja Statutowa, Zespół Doradców, Prezydium KR rozpatrując kolejne oceny i uwagi. Wszystko to pozwoliło, aby Prezydium KR już 17 lipca mogło przedyskutować wersję projektu statutu odpowiadającą naszym zdaniem potrzebom działkowców, ogrodnów i Związku, spełniającą zapisy ustawy o ROD. 17 lipca Prezydium KR przyjęło 3 wersję projektu, który został przekazany do szerokiej konsultacji w ogrodach i wśród działkowców. Polegało to na zamieszczeniu projektu na stronie internetowej, a także wydrukowaniu i przekazaniu broszury w dużym nakładzie do ogrodnów.

Przekazanie statutu do powszechnej konsultacji dostarczyło wiele opinii od zarządów ogrodnów i działkowców. Systematycznie pracowała nad tym Komisja Statutowa, Zespół Doradców i Prezydium KR. Wiele z tych uwag

zostało uwzględnionych, wiele nie można było uwzględnić ze względu na obowiązujące prawo w Polsce. Chcę zapewnić jednak, że nad wszystkimi wnioskami płynącymi z terenu pochylił się z pełną uwagą i szacunkiem. Dlatego też 17 września Prezydium KR na wspólnym posiedzeniu z Komisją Statutową i Zespołem Doradców przyjęło projekt statutu i uznało, że można taki projekt skierować pod obrady Zjazdu. 25 września 2014 r. Krajowa Rada przyjęła uchwałę w sprawie przedłożenia pod obrady XI Krajowego Zjazdu Delegatów PZD projektu statutu.

Krajowa Rada poszła dalej realizując demokratyczne zasady funkcjonowania Związku i przedłużyła mandat Komisji Statutowej do samego Zjazdu. Dlatego też dzisiaj przedstawiamy końcowy projekt statutu PZD przyjęty w dniu dzisiejszym, zgodnie z upoważnieniem Krajowej Rady, przez Prezydium KR i kierując pod obrady obecnego Zjazdu. Krajowa Rada i jej Prezydium mając pełne przekonanie, że projekt statutu jest zgodny z prawem powszechnie obowiązującym w Polsce, zgodny z obecną ustawą o ROD, zabezpiecza interesy działkowców, ogrodnów i Związku, ale również zachowuje tradycję i dorobek ponad 100-letniego ruchu ogrodnictwa działkowego, przedstawia Nadzwyczajnemu XI Krajowemu Zjazdowi Delegatów PZD projekt statutu z wnioskiem o jego uchwalenie.

W tym miejscu chciałbym serdecznie podziękować wszystkim, absolutnie wszystkim, którzy mieli swój udział w pracach nad statutem, a więc Prezydium, Komisji Statutowej, Zespołowi Doradców, wreszcie Krajowej Radzie, a także okręgowym zarządom, zarządom ROD, wszystkim działaczom i działkowcom za ich wkład w ten ważny dla dzisiaj i przyszłości ogrodnictwa działkowego dokument.

Szanowni Delegaci!

Przedłożony dzisiaj projekt statutu jest wynikiem intensywnej pracy całego Związku nad realizacją obowiązku dostosowania najważniejszego aktu prawa wewnątrzwiązkowego do nowego stanu prawnego wynikającego z uchwalenia ustawy o ROD. Przypomnieć należy, że ustawa wprowadziła wiele nowych rozwiązań, które należy odpowiednio włączyć w obieg prawa związkowego. Pamiętać też trzeba, że Związek zmienił swój status prawny i stał się stowarzyszeniem ogrodnym. Byliśmy więc ograniczeni rozwiązaniami prawnymi zawartymi nie tylko w ustawie o ROD, ale również w ustawie o stowarzyszeniach.

Jednakże nie ograniczyliśmy się wyłącznie do dostosowania statutu do obowiązujących przepisów. Konieczne było kompleksowe podejście do tego dokumentu. Związek zdecydował się opracować nowy statut, który uwzględniałby również oczekiwania środowiska działkowców.

Jednym z najtrudniejszych zagadnień statutowych jest kwestia **składki członkowskiej oraz opłat ogrodowych**. Wynika to z nowych regulacji ustawowych, które rozdzieliły członkostwo od prawa do działki. W rezultacie o ile składka dotyczy tylko członków PZD, o tyle opłaty ogrodowe obejmują wszystkich działkowców. Dodatkowo ustawa wprowadziła zasadę, że statut obowiązuje nie tylko członków, ale wszystkich działkowców, jednak wyłącznie w zakresie opłat ogrodowych. Te czynniki spowodowały, że sprawa składki i opłat była najczęściej dyskutowanym zagadnieniem statutowym. Wydaje się, że ta dyskusja przyniosła dobre rezultaty. Proponowane zasady dotyczące opłat i składki członkowskiej zapewnią sprawne funkcjonowanie ogrodów i Związku oraz gwarantują, aby każdy działkowiec proporcjonalnie przyczynił się do pokrywania kosztów funkcjonowania ROD.

Nowe regulacje ustawowe wymuszają zmianę podejścia do **składki** członkowskiej. Z formalnego punktu widzenia pozostaje ona wciąż podstawowym świadczeniem uiszczanym przez członków na rzecz organizacji. Jednak ze względu na rozdział członkostwa od prawa do działki, składka będzie ustalana w sposób kwotowy. I choć projekt tych kwestii bezpośrednio nie normuje, to jednak wysokość składki będzie znacznie obniżona, gdyż nie będzie już zasadniczym świadczeniem finansującym funkcjonowanie ogrodów. Niezależnie od tego proponuje się dla małżonków będących członkami PZD ulgi w zakresie obowiązku uiszczenia składki członkowskiej – każdy z nich opłaciłby składkę w wysokości 50%. Z pewnością zachęci to jak największą liczbę osób do włączenia się w życie organizacyjne ROD i Związku.

Inny natomiast jest charakter **opłat ogrodowych**. Te świadczenia mają być uchwalane podczas walnych zebrań i ustalane od powierzchni działki. Będą obowiązywać wszystkich działkowców bez wyjątku. Jednocześnie projekt upoważnia walne do obniżenia opłaty ogrodowej wobec działkowców, którzy ponoszą inne obciążenia finansowe przeznaczone na działalność ROD. Opłaty stanowią więc pierwszoplanowe świadczenia, które ma finansować wszystkie koszty funkcjonowania ROD. Mają także pokrywać partycypację w finansowaniu działalności jednostek wyższego rzędu z tytułu działalności na rzecz ROD i działkowców. Partycypację tę ma ustalać Krajowa Rada. Warto również zauważyć, że projekt utrzymuje dotychczasową opłatę inwestycyjną oraz wpisowe, ale zmienia charakter tych świadczeń poprzez przekształcenie ich formy w swoiste opłaty ogrodowe. Było to konieczne ze względu na obowiązujące rygory ustawowe.

W ramach dostosowania statutu do nowej ustawy o ROD wprowadzono kompleksowe zapisy określające szczegółowe **zasady nabywania i wygaśnięcia** prawa do działki w ROD. Są to kwestie, które rodzą stosunko-

wo najwięcej wątpliwości, gdyż ustawa je zupełnie na nowo uregulowała. Nabycie i utrata działki nie wiąże się już z członkostwem. Stąd potrzeba stworzenia klarownych i jednolitych procedur dla zarządów ROD w celu prawidłowego i sprawnego załatwiania spraw dotyczących m.in. zawierania umów z nowymi działkowcami, zatwierdzania przenoszenia praw do działek oraz ich wypowiadania. Proponowane zapisy w tym zakresie są niezwykle potrzebne, gdyż właściwie od 19 stycznia br. powinny już być w ogrodach stosowane.

Nowa ustawa o ROD wymusiła pewne zmiany w strukturze organizacyjnej Związku. Dotyczą one głównie zasadności dalszego funkcjonowania **komisji rozjemczych** w dotychczasowej formie. Wątpliwości w tym zakresie wynikają przede wszystkim z ustawowego przeniesienia wszelkich sporów na tle prawa do działki do sądów powszechnych. W ten sposób komisje rozjemcze zostały pozbawione swojej zasadniczej kompetencji. Ponadto ustawa o ROD ograniczyła rolę komisji rozjemczych wyłącznie do postępowania pojednawczego. W tej sytuacji bezasadne było dalsze utrzymywanie pionu rozjemczego jako obligatoryjnej struktury w każdej z prawie 5 tysięcy jednostek PZD. Z tego też względu projekt znosi komisje rozjemcze w rozumieniu stałych organów Związku. Nie oznacza to jednak woli całkowitego zaprzestania działalności mediacyjnej i rozjemczej w naszej organizacji. Byłoby to co najmniej nieroztropne. Wszak te problemy muszą być wciąż rozwiązywane. Jednocześnie byłoby wielką stratą dla Związku, gdyby dalej nie korzystał z wiedzy i doświadczenia wielu działaczy pracujących dotychczas w komisjach rozjemczych. Nie stać nas na stratę tak cennego potencjału ludzkiego. Dlatego chcemy ich zachować w naszych strukturach. Musimy jednak zmienić formułę ich aktywności. Dlatego też projekt statutu stwarza możliwość przeniesienia działalności rozjemczej na poziom fakultatywnie powoływanych stałych komisji problemowych, które działałyby przy zarządach ROD, okręgowych zarządach oraz Krajowej Radzie. Jest to rozwiązanie konieczne, zwłaszcza że z dniem wejścia w życie statutu sprawy prowadzone dotąd przez komisje rozjemcze mają trafić do właściwych organów zarządzających.

Związek jest dzisiaj stowarzyszeniem ogrodowym. Podlega więc nie tylko ustawie o ROD, ale również ustawie o stowarzyszeniach. Z tego względu statut musi być również dostosowany do tego drugiego aktu prawnego. Ten wymóg spowodował konieczność dokonania pewnej modyfikacji w dotychczasowej strukturze organizacyjnej Związku. Chodzi mianowicie o zmianę charakteru prawnego **Prezydium Krajowej Rady**. Projekt zakłada, że Prezydium KR stanie się odrębnym organem pełniącym rolę zarządu krajowego, a więc będzie organem zarządzającym dla całego Związku. Zmiana ta ma charakter ściśle formalny i jest wymuszona przez ustawę

o stowarzyszeniach, która wymaga, aby każde stowarzyszenie posiadało odrębny zarząd – zdolny do reprezentowania całej organizacji – który następnie byłby ujmowany w Krajowym Rejestrze Sądowym. Dotychczas taką funkcję faktycznie pełniło Prezydium KR, które jednak nigdy nie było odrębnym organem. Można więc powiedzieć, że proponowana zmiana jedynie sankcjonuje istniejący stan rzeczy. W szczególności omawiana zmiana nie zmienia kwestii merytorycznych, a zwłaszcza kompetencji, czy też składu osobowego. Obowiązujące dotąd reguły pozostają w mocy. Chodzi jedynie o formalną zmianę usytuowania Prezydium KR w strukturze organizacyjnej Związku. W konsekwencji pewnej zmiany ulegnie również charakter samej Krajowej Rady, która nie będzie już mogła być organem zarządzającym, ale stanie się najwyższym organem PZD między Krajowymi Zjazdami Delegatów. Nie oznacza to, że Krajowa Rada nabędzie kompetencje Zjazdu, ale będzie organem stanowiącym, a nie – zarządzającym. Można powiedzieć, że również i ta zmiana jedynie usankcjonuje dotychczasowy stan, gdyż rola Krajowej Rady zawsze sprowadzała się bardziej do wytyczania kierunków i rozstrzyganie zagadnień systemowych, aniżeli zajmowania się bieżącym zarządzaniem sprawami Związku.

Projekt statutu **zwiększa uprawnienia i odpowiedzialność ROD** i okręgów za podejmowane działania poprzez zagwarantowanie większej samodzielności prawnej. Chodzi o stworzenie najlepszych warunków dla należytego wykonywania przez te jednostki swoich zadań. W tym celu projekt wyposażył je w niezbędny zakres osobowości prawnej Związku, który został dostosowany do kompetencji danych organów. Projekt upoważnia je do samodzielnego zarządzania majątkiem trwałym oraz rozporządzaniem środkami finansowymi i majątkiem ruchomym, będących w dyspozycji poszczególnych organów. Tym samym zrezygnowano z wprowadzenia koncepcji odrębnej osobowości prawnej dla jednostek PZD. Po wnikliwej analizie prawnej tego zagadnienia uznano, że koncepcja ta spowoduje, że za zobowiązania którejkolwiek jednostki odpowiedzialność majątkową mogą ponosić pozostałe, co przy tak masowej organizacji społecznej jest rozwiązaniem nie do przyjęcia.

Projekt zawiera również zmiany nie związane z potrzebą dostosowania statutu do obowiązującego prawa. W tym zakresie proponuje się kolejną kategorię członkostwa. Podstawową mają być tzw. członkowie zwyczajni, czyli osoby posiadające prawo do działki. Ale projekt nie ogranicza się tylko do jednej kategorii członkostwa dla osób fizycznych. Oprócz członków zwyczajnych, proponuje się bowiem wprowadzenie także **członków współdziałających**. Projekt odmiennie ukształtował ich pozycję w strukturach Związku. Jest ona dostosowana do szczególnej roli członków współdziałających, która polegałaby przede wszystkim na udzielaniu moralnego,

materialnego i – przede wszystkim – merytorycznego wsparcia realizacji zadań i celów PZD. Ta kategoria członkostwa byłaby bowiem przeznaczona dla osób nie mających działki w ROD prowadzonym przez PZD. Chodzi o to, aby nie ograniczać członkostwa Związku, ale umożliwić przynależność do PZD jak najszerszemu gronu zainteresowanych. Takie rozwiązanie jest zgodne z konstytucyjną wolnością zrzeszania się. Nie można bowiem nikomu zamykać drogi do członkostwa w Związku, jeżeli spełnia odpowiednie warunki i wyraża taką wolę. Dotyczy to zwłaszcza tych działkowców, którzy mają działki w ogrodach, które się wyodrębniają. Nie ma żadnych przyczyn, dla których te osoby musiałyby tracić swoje członkostwo. Z tych względów zasadnym jest nie tylko wprowadzenie kategorii członków współdziałających, ale również umożliwienie zachowania członkostwa dla działkowców, których ogrody wyodrębniły się ze struktur PZD.

Konsekwencją poszerzenia bazy członkowskiej była konieczność stworzenia nowego rodzaju jednostki organizacyjnej zrzeszającej członków współdziałających. Z tego względu projekt statutu ustanowił **koła członkowskie**. Należy zaznaczyć, że nie byłyby to struktury działające w ramach istniejących ogrodów, ale zupełnie odrębne jednostki PZD. Decyzje o ich powołaniu, obszarze działania, likwidacji podejmować miałyby okręgowe zarządy. Tak jak inne jednostki, również i koła członkowskie korzystałyby z odpowiedniego zakresu samodzielności oraz posiadałyby własne organy, tj. walne zebranie oraz zarząd. Natomiast działalność kontrolna byłaby prowadzona przez komisję rewizyjną koła albo okręgową komisję rewizyjną w razie niemożności powołania własnej komisji z uwagi na niewystarczającą ilość członków współdziałających zrzeszonych w danym kole. Wydaje się, że w początkowym okresie rola kół nie będzie zbyt duża, ale z czasem ich znaczenie powinno systematycznie rosnąć.

Przy okazji pracy nad nowym statutem zaproponowano szereg zapisów, które mają ułatwić działalność organów PZD. Jednym z takich rozwiązań jest przedłużenie terminu odbycia walnych zebrań w ROD **do 15 maja**. Jest to jedno z nowych rozwiązań będących efektem uwzględnienia licznych wniosków z terenu. Innym takim rozwiązaniem jest wprowadzenie nowych zasad uzupełniania braków w składach organów, które niewątpliwie usprawnią proces **dokoopatacji**. Proponuje się bowiem zniesienie limitu osób mogących być dokoopowanymi do danego organu w trakcie kadencji. W zamian walne zebrania będą mogły weryfikować powołane tak osoby poprzez wybór w ich miejsce innego członka PZD. Brak jakiegokolwiek stanowiska walnego w tej sprawie będzie oznaczać dorozumianą akceptację osoby dokoopowanej do określonego organu. Rozwiązanie to jest odpowiedzią na oczekiwania w ROD

Na zakończenie pozostaje jeszcze kwestia dnia **wejścia w życie** nowego statutu. Początkowo zakładaliśmy, że statut zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2015 roku. Chodziło o stworzenie pewnego okresu przejściowego, tzw. *vacatio legis*. Jednak skrupulatna analiza prawna ustawy o ROD wskazała, że jest to niemożliwe. Z art. 65 ust. 2 ustawy wynika bowiem, że dotychczasowy statut obowiązuje do czasu **uchwalenia** nowego statutu. Oznacza to, że już z chwilą uchwalenia nowego statutu przestaje obowiązywać dotychczasowy. Nie możemy więc wprowadzać żadnego okresu przejściowego, gdyż wówczas nie obowiązywałby formalnie żaden statut, a więc Związek pozabawiony byłby podstaw funkcjonowania. Taki stan jest nie do zaakceptowania, wobec czego musimy wskazać, że nowy statut zaczyna obowiązywać z dniem uchwalenia. Jest to rozwiązanie zgodne z ustawą i interesem Związku, ogrodów i działkowców. Uważam również, że jest to nawet rozwiązanie korzystne z punktu widzenia funkcjonowania Związku. Pamiętajmy bowiem, że od 9 miesięcy działamy na podstawie „okrojonego” statutu, który w pewnych sprawach nie zawiera odpowiednich postanowień. Chodzi zwłaszcza o sprawy dotyczące nabywania i utraty prawa do działki. Dotychczasowy statut nie jest siłą rzeczy dokumentem w pełni funkcjonalnym. Przy jego stosowaniu i rozstrzyganiu wielu spraw organy Związku muszą się posiłkować ustawą, uchwałami Krajowej Rady, a nawet poradnikami wydawanymi przez Związek. Natychmiastowe wprowadzenie w życie nowego statutu nie musi mieć więc negatywnych skutków, może wręcz być rozwiązaniem korzystnym. Zarządy ROD i pozostałe organy Związku otrzymają bowiem od razu kompletny dokument, który pozwoli im sprawnie załatwiać codzienne sprawy. Zostaną natychmiast uzupełnione luki, które naturalnie wystąpiły w statucie PZD wraz z wejściem w życie ustawy o ROD. Dlatego uważam, że zmiana terminu obowiązywania nowego statutu jest nie tylko koniecznością, ale może być nawet pożyteczna dla naszej organizacji.

Koleżanki i Koledzy,

Kończąc prezentację najważniejszych rozwiązań w przedłożonym projekcie statutu, chciałbym zaznaczyć, że zawiera on jeszcze wiele innych zmian, których nie sposób tu omówić. Można jednak stwierdzić, że już z przedstawionych nowości można wyprowadzić oczywisty wniosek, że przedstawiony projekt statutu jest dokumentem dobrym, potrzebnym i odpowiadającym wyzwaniom stojącym obecnie przed naszym ruchem. Co więcej, projekt został opracowany w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym, a szczególnie z pełnym uwzględnieniem ustawy o ROD i ustawy o stowarzyszeniach. Nie do przecenienia jest również fakt, że projekt został przygotowany przy czynnym udziale środowisk działkowców oraz struktur PZD. Projekt statutu powstał

zatem w sposób całkowicie demokratyczny. To wszystko sprawia, że rozwiązania zawarte w przedłożonym projekcie odpowiadają oczekiwaniom i potrzebom działkowców, ogrodów i Związku.

Szanowni Delegaci!

W świetle powyższego wnoszę, aby Krajowy Zjazd Delegatów PZD uchwalił w dniu dzisiejszym przedłożony projekt statutu PZD.

Szanowni Zebrani!

Nie dano nam zbyt długo cieszyć się nową ustawą i zwycięską walką o jej uchwalenie. Jeszcze przed podpisaniem ustawy przez Prezydenta RP zastrzeżenia do niej zgłosił Związek Miast Polskich wnioskując o skierowanie ustawy do Trybunału Konstytucyjnego. Było to dla nas zaskoczeniem i potężnym uderzeniem w naszą świadomość. Natychmiast zareagowały struktury Związku i działkowcy. Do Związku Miast Polskich działkowcy skierowali około tysiąca listów, stanowisk indywidualnych i zbiorowych, w których nie tylko nie poparli zastrzeżeń Związku Miast Polskich, ale przeprowadzili wiele wywodów prawnych i uzasadnili, że ustawa jest konstytucyjna, że prawo ma służyć ludziom, w tym przypadku działkowcom. Parę miesięcy trwały boje ze Związkiem Miast Polskich. Dlatego też zaproponowałem Prezesowi Związku Miast Polskich wycofanie się ze swoich zastrzeżeń i zakończenie niepotrzebnej dla obu stron wojny i podpisanie porozumienia o dalszej współpracy w oparciu o ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych. Porozumienie zostało podpisane w sierpniu. Porozumienie to stwarza podstawy do współpracy między wszystkimi strukturami Związku i miastami, a celem tej współpracy jest zachowanie ogrodów, rozwój ogrodów, ale również udostępnianie ogrodów społeczeństwu miast. Dzisiaj naszym zadaniem jest wykorzystanie tego dobrego porozumienia, z pożytkiem dla ogrodów, działkowców i społeczności miejskich. To była dobra decyzja obydwu Związków i tak powinno się rozwiązywać wszystkie problemy i konflikty we współpracy z miastami.

Dlatego też z niedowierzaniem i zaskoczeniem przyjęliśmy działania Rzecznika Praw Obywatelskich, który posługując się pismem Dyrektora Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego, zgłosił wiele zastrzeżeń do ustawy podkreślając, że ustawa jest w wielu zapisach niekonstytucyjna i rozważając skierowanie jej do Trybunału Konstytucyjnego. Z niedowierzaniem i zaskoczeniem wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich przyjęły również zarządy ogrodów i sami działkowcy. W ogrodach powstało zaniepokojenie. Ustawa, nad której wdrożeniem intensywnie pracujemy, uznawana jest przez Rzecznika Praw Obywatelskich za niekonstytucyjną. Rzecznik podważa wszelkie zapisy, które działkow-

cy przyjęli z radością, jako ogromny krok do demokratyzacji ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Ponieważ Rzecznik kwestionuje dalsze istnienie PZD, a podpira się opiniami nielicznych stowarzyszeń i nieistniejących stowarzyszeń, działkowcy zareagowali licznymi wystąpieniami do RPO, w których uzasadniali, że ustawa jest konstytucyjna i dobra. Działkowcy nie podzielają poglądów Rzecznika, a dopatrują się innych przyczyn tego wystąpienia, tj. zamachu na ich grunty. Widzą w tym bardziej działania polityczne, a nie niekonstytucyjność ustawy. Wyrażają także oburzenie, że Rzecznik powinien stać na straży praw milionowej rzeszy najstarszych obywateli naszego państwa, miast chronić ich praw, chce ich tych praw pozbawić. W tej sprawie do Rzecznika Praw Obywatelskich, ale także do najwyższych osób w państwie: Prezydenta PR, Premiera, Marszałka Sejmu, Wicepremier Bieńkowskiej działkowcy wystosowali około 1500 stanowisk, listów, apeli zbiorowych i indywidualnych. Działkowcy piszą wprost, że nie takiego działania RPO się spodziewali. Oczekiwali raczej, że będzie ich bronił, bo są ludźmi starymi, emerytami, rencistami. Spotkali się natomiast z totalnym odrzuceniem. W liście do Trybuny Pani Rzecznik rzuciła działkowcom w oczy - będą robiła swoje. Pozostawiam to ocenie działkowców. Działkowcy łączą wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich z orzeczeniem NSA w sprawie altan, bo przynajmniej w czasie te dwa wydarzenia się zbiegły.

Szanowni Delegaci, Szanowni Goście!

Działkowcy także doszukują się w przypadku NSA zamachu na ich prawo do odszkodowania za altanę w przypadku likwidacji ROD. Działkowcy piszą to otwarcie, bez żadnej sugestii Związku. Każdy, kto zna historię ogrodów działkowych, a także środowisko działkowców, nie jest tym zaskoczony, gdyż działkowcy nie gęsi, swój rozum mają i nie trzeba im podpowiadać, żeby potrafili zinterpretować kolejny ciąg wydarzeń zmierzający do pozbawienia ich gruntów, praw, ogrodów i działek. Jest to tym bardziej oczywiste, że ataki na ogrody działkowe, a więc na prawa działkowców powtarzają się regularnie od 25 lat. W 1990 r., kiedy 17 posłów ówczesnego Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego złożyło projekt ustawy zakładającej totalną likwidację ogrodów działkowych w przeciągu pół roku, też o nic innego nie chodziło, jak o grunty i prawa działkowców. Żaden z tych posłów od wielu lat nie zasiada w Parlamencie, ale nadal tkwią w strukturach państwowych i uważają, że można kontynuować tamte dzieło zwłaszcza, że chętnych do wspomnienia się pracą działkowców jest jeszcze więcej.

Szanowni Delegaci, Szanowni Goście!

Pozytywnym zjawiskiem było działanie Związku w sprawie altan. Mamy dobry projekt obywatelski, peł-

ne poparcie działkowców, samorządów i organizacji samorządowych. Sześć miesięcy czekaliśmy na reakcję Rządu, albo innych środowisk, którym leży na sercu dobro działkowców i ogrodów. Bez skutku. Dlatego opracowaliśmy własny projekt i podjęliśmy inicjatywę obywatelską. Trzy miesiące zbieraliśmy podpisy pod projektem i 9 października złożyliśmy ich w Sejmie 700 tysięcy przy licznej obecności posłów i Wicemarszałka Grzeszczaka. Wicemarszałkowie przyjęli nasze delegacje. Usłyszeliśmy od nich pełne poparcie PiS, PSL i SLD. Niestety nie mieliśmy okazji spotkać się z nikim z PO. Za to już 10 października dowiedzieliśmy się z prasy, że PO oceniła krytycznie nasz projekt bo mają swój własny, którego nikt nie widział i zapowiadają złożenie go w Sejmie. O co w tym wszystkim chodzi, bo w obietnki PO przestaliśmy już dawno wierzyć? Czy to oznacza, że procedowanie nad naszym projektem będzie się odbywać w taki sam sposób jak nad projektem ustawy o ROD? A może oznacza to, że nasz projekt w ogóle nie zostanie skierowany pod obrady Sejmu?

Czy nie ma woli w naszym Państwie, zwłaszcza wśród rządzących, aby docenić pracę, zaangażowanie i wolę jednego miliona polskich rodzin?

Dokąd zmierzamy w Polsce? Czy to jest naprawdę droga do społeczeństwa obywatelskiego? Czy nawet w sprawie altan musimy walczyć w parlamencie

Pozytywnie przyjmujemy wystąpienia posłów PSL, PiS, SLD i Twojego Ruchu, którzy deklarują poparcie dla naszego projektu i apelują do Marszałka Sejmu o uchwalenie go w ciągu jednego miesiąca. Mamy nadzieję, że tak się stanie, natomiast mamy przesłanie do Platformy Obywatelskiej i jej Klubu Parlamentarnego:

„Prześciancie uszczęśliwiać nas na siłę! Uwierzcie w zbiorową mądrość Polaków! Dostrzeżcie sens i potrzebę działania wielu organizacji społecznych, w tym Polskiego Związku Działkowców!”

Szanowni Delegaci, Szanowni Goście!

Szkoda, że Związek musi główne siły od lat kierować na walkę, obronę idei, obronę ogrodów i praw działkowców. Jednak jesteśmy wszyscy świadomi możliwości rozwoju ogrodów i Związku. Na taki rozwój oczekuje społeczność miast, samorzady i działkowcy. Dlatego uważamy za konieczne, aby dyskutować o sprawach, które Związek powinien podjąć w najbliższym czasie.

Istotą bezpiecznego funkcjonowania ogrodów działkowych jest stan prawny gruntów ROD. Regulacja tego stanu zawsze należała do priorytetowych działań. Związek w tym względzie może poszczycić się ogromnym osiągnięciem, gdyż w oparciu o ustawę o pracowniczych ogrodach działkowych z 1981 r., a w szczególności o jej nowelę z 23 czerwca 1995 r., do 2002 roku przejął w użytkowanie wieczyste ponad 63% gruntów ogrodów tj. ponad 27 tys. ha gruntów.

Dzisiaj wszystkie struktury Związku muszą podjąć wspólny wysiłek w zakresie regulacji stanu prawnego blisko 14 tyś ha gruntów, gdzie PZD nie jest w stanie wylegitymować się tytułem prawnym do gruntów. W przewidywaniu zagrożeń w tym względzie ma pomóc ustawa z dnia 13 grudnia 2013 roku, gdyż unormowania zawarte w artykule 76 umożliwiają nabycie przez PZD prawa użytkowania do gruntów ROD i ujawnienie go w księdze wieczystej. Dzięki aktywności okręgowych zarządów PZD i włączeniu się zarządów ROD, na podstawie nowych rozwiązań prawnych dotychczas złożono wnioski o regulację stanu prawnego dla 492 ROD o łącznej powierzchni ponad 3264 ha, a kolejne są w przygotowaniu. Dotychczas PZD uzyskał potwierdzenia prawa użytkowania dla 25 ROD o powierzchni ponad 130 ha. Akcją regulacji stanu prawnego gruntów ROD zostaną objęte pozostałe grunty. Szczególną rolę mają zarządy ROD, które najlepiej znają historię swojego ogrodu i są w posiadaniu wielu dokumentów, które pozwolą ocenić sytuację i przygotować wnioski do gmin lub Skarbu Państwa o regulację stanu prawnego gruntów ogrodów.

Szanowni Delegaci, Szanowni Goście!

Przychylnie oko samorządów terytorialnych, to także pozostawianie rodzinnych ogrodów działkowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Jesteśmy przed wyborami samorządowymi, pamiętajmy aby naszym głosem popierać tych, którzy widzą ogrody działkowe w przestrzeni miast i gmin. Niech zapewnienia te nie pozostaną gołosłowne, egzekwujemy obietnice stawiając na tych co stawiają na istnienie ogrodów działkowych.

Kolejnym problemem, z którym boryka się Związek i działkowcy to problem roszczeń do gruntów ROD. Po uchyleniu ustawy o ROD z 2005 r., a zwłaszcza art. 24, który uniemożliwił zwrot gruntów „w naturze” wiele spraw roszczeniowych zostało odwieszonych, zgłaszane są nowe roszczenia, które są coraz bardziej dotkliwe finansowo. Wiązą się one z koniecznością zapłaty ogromnych odszkodowań z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości oraz koniecznością natychmiastowego opuszczenia gruntu, bez jakiegokolwiek zadośćuczynienia. Ratunek dla PZD i działkowców stanowią art. 25 i 26 obecnie obowiązującej ustawy o ROD, które w przypadku likwidacji całości, czy części ROD w związku z roszczeniem osoby trzeciej, gwarantują PZD i działkowcom co najmniej odszkodowanie za majątek na działkach. W chwili obecnej nie mamy jeszcze przykładów realizacji roszczeń w oparciu o te przepisy ustawy. Roszczenia do gruntów ROD są szczególnie bolesną sprawą dla działkowców i dla Związku. Bowiem Państwo nie naprawia krzywd z przeszłości, gdyż grunty głównie zwracane są ludziom, którzy za bezcen nabyli prawo do tych roszczeń.

Najlepszym przykładem jest ROD „23 Lutego” w Po-

znaniu. Roszczenia to problem ciągle otwarty dla Związku. Szczególnie trudne będą do rozwiązania w Warszawie, gdzie roszczeniami objętych jest około 750 ha ogrodów działkowych. W tej chwili postępuje zwrot warszawskich nieruchomości. W niewielkim stopniu dotyczy to również ogrodów. Tym niemniej działania te obejmą w niedalekiej przyszłości także ROD. Ten problem nie zostanie rozwiązany na podstawie obowiązującego prawa. Uważamy, że w sprawie roszczeń powinno zaistnieć Państwo poprzez odpowiednie ustawy lub inne przepisy i działania. Na pewno nie powinno zwracać się gruntów i nieruchomości mających charakter użyteczności publicznej. Zgodnie z naszą ustawą rodzinne ogrody działkowe są właśnie urządzeniami użyteczności publicznej. Dlatego też kwestia roszczeń nie powinna ich dotyczyć. To jest zadanie na najbliższą przyszłość dla Związku, Krajowej Rady PZD i okręgowych zarządów, a zwłaszcza dla Okręgu Mazowieckiego. W sprawie roszczeń dotyczących nieruchomości, stanowiących urządzenia użyteczności publicznej, dzisiaj wypowiada się wiele organizacji społecznych, instytucji i indywidualnych osób. Bowiem problem ten nie dotyczy tylko działkowców, ale jest znacznie szerszy. Im szybciej będzie rozwiązany, tym mniej nieszczęść spowoduje. Związek ma w tej sprawie dużo do zrobienia i może dużo zrobić dla działkowców.

Koleżanki i koledzy!

Wszyscy musimy podejmować szeroko rozumianą współpracę z samorządami terytorialnymi, sprzyjać rozwojowi miast, ale zachowując zasadę postrzegania PZD i ogrodów jako partnera, a nie balastu i zła koniecznego. Musimy dążyć do zmiany wizerunku ROD poprzez ich unowocześnianie i modernizację infrastruktury. W tym celu koniecznym będzie rozpoznanie programów gminnych, czy też funduszy unijnych i skorzystanie w ich ramach z pomocy finansowej na rzecz ogrodów. Współpraca z samorządami to też otwieranie terenów ogrodów dla miast i społeczeństwa, dla jak największych grup społeczności lokalnej, jako przestrzeni społecznej i edukacyjnej: szkoły, kolonie, wczasy dla seniorów, ochrona środowiska itp. Dzisiaj rodzinne ogrody działkowe to gotowe parki zieleni, które mogłyby być w pełniejszej mierze wykorzystane na wielu płaszczyznach.

W ogrodach podejmowane są co roku działania w zakresie inwestycji i modernizacji infrastruktury ogrodowej, lecz w znikomej wielkości są to środki zewnętrzne. PZD w 2013 przeznaczył na dotacje 17 milionów złotych, dzięki temu w ROD udało się zrealizować zadania inwestycyjno - remontowe o łącznej wartości ponad 50 milionów złotych w 2052 ROD (42% wszystkich ROD). W 2014 roku Związek przekazał kolejną pomoc w formie dotacji na inwestycje ogólnooгородowe i remonty dla 415 ROD w wysokości blisko 3,3 miliona zło-

tych. Warto jednak potrzebami ogrodów zainteresować także władze gmin. Obecne unormowania prawne zawarte w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o ROD, dają podstawy prawne gminom do udzielenia dotacji przeznaczonej na rozwój ROD, a w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, o ile wpłynie to na poprawę warunków do korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do ROD. Dlatego też zarządy ROD nie powinny zwlekać, gdyż w tej sprawie należy wykazać aktywność.

Związek nadal będzie kreował politykę solidarności działkowej i wzajemnej pomocy w obliczu klęsk żywiołowych. Działkowcy mogli i mogą liczyć na pomoc PZD w przywracaniu terenów ogrodów do normalnego funkcjonowania w związku z usuwaniem szkód i skutków np. powodzi i podtopień. Od 2010 roku Związek przekazał ponad 2 miliony złotych dla ROD na usuwanie skutków podtopień i powodzi, aby przywrócić ogrody działkowe do normalnego funkcjonowania.

Szanowni Delegaci, Szanowni Goście!

Zgodnie z ustawą odbywamy obecnie zebrania ustawowe, podczas których działkowcy wypowiadają się czy chcą, aby ich ogrodem zarządzał PZD, czy też chcą powołać własne stowarzyszenie. W tej sprawie Związek stoi twardo na gruncie przepisów ustawy, które są bardzo demokratyczne i dają prawo wyboru każdemu działkowcowi i każdemu ogrodowi. Dotychczas takie zebrania odbyły się w około 3250 ogrodach tj. ok. 70% ROD. Działkowcy z niemal 6% ROD, w których odbyły się zebrania, zdecydowali się na samodzielny byt prawny i powołanie własnego stowarzyszenia. Oczywiście, że punktem granicznym w tych sprawach jest rejestracja stowarzyszenia w KRS. Stowarzyszeniu, które zostanie zarejestrowane, Związek zgodnie z ustawą przekazuje prawa do gruntu, infrastrukturę w ogrodach, a także środki finansowe zgromadzone na kontach ROD. Związek nie robi żadnych utrudnień. Dba jednak, żeby zebrania odbywały się zgodnie z prawem i służyły demokracji. W większości przypadków tak jest. Zdarzają się jednak zebrania w ogrodach, w których obserwujemy manipulowanie prawem i ludźmi z naruszeniem ustawy w interesie niewielkich grup, które w ten sposób chcą przejąć w ogrodzie władzę i majątek. Takim działaniom Związek mówi stanowcze NIE. Robi to w interesie działkowców. Na szczęście są to przypadki nieliczne. Związek w ustawowym terminie przeprowadzi we wszystkich ogrodach działkowych zebrania ustawowe. Związek już dzisiaj otwiera się na współpracę ze wszystkimi nowymi stowarzyszeniami, gdyż będzie to z pożytkiem dla ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Związek rozwija i doskonali swoją działalność medialną. Służą temu własne wydawnictwa. Na szczególne podkreślenie zasługuje miesięcznik „działkowiec”, Biuletyn Informacyjny, Informator Działkowca, ale również ostat-

nie nasze inicjatywy, a zwłaszcza „Zielona Rzeczpospolita”, broszury, plansze tematyczne i ulotki, którymi docieramy do szerokiego grona działkowców. Szczególnie ważna jest nasza obecność w internecie, strona internetowa Krajowej Rady, strony internetowe okręgowych zarządów, około 150 ogrodów działkowych. To jest szybki sposób komunikowania się z działkowcami i społeczeństwem. Tę działalność należy kontynuować i doskonalić, ale również należy szukać nowych form promowania ruchu ogrodnictwa działkowego i propagowania dorobku Związku, ogrodów i działkowców. Powinny temu służyć konferencje prasowe Związku oraz codzienna współpraca z mediami. Również w tym zakresie obserwujemy duży postęp. Z mediami współpracują Krajowa Rada, okręgi, ale również ROD. Możliwe, że ta współpraca ogrodów jest najsympatyczniejsza, bo sprowadza się do konkretnych osiągnięć w konkretnej społeczności. Ogrody działkowe, ich dorobek, znaczenie pracy działkowców dla swoich rodzin, ale również dla społeczeństwa, zasługują na szacunek i władz i społeczeństwa. Można to osiągnąć promując i pokazując ten dorobek. I to będziemy robić.

Szanowni Działkowcy!

Prezentując projekt nowego statutu, ale również problemy, które dzisiaj są przedmiotem naszej pracy i walki, a także najważniejsze zadania, które chcemy kontynuować w następnym roku. Chcę z dużą satysfakcją stwierdzić, że środowisko działkowców jest zintegrowane. Działkowcy są świadomi swoich praw i obowiązków.

Działkowcy dzisiaj mówią NIE wszystkim tym, którzy od 25 lat próbują ich poróżnić i przejąć tereny ogrodów działkowych. Mówią NIE, tym wszystkim, dla których nie liczą się ludzie, a liczą się grunty, a właściwie pieniądze. Naszym zadaniem jest sprostać zaufaniu, jakim działkowcy obdarzyli Związek, jego struktury i działaczy. Jestem absolutnie pewny, biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia ostatnich kilku lat, że sprostanymy tym wszystkim zadaniom, a bardzo pomocnymi w ich realizacji będą nowa ustawa i nowy statut.

Szanowni Delegaci, Szanowni Goście!

Rozpoczynamy nową erę w ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Jestem również przekonany, że wszyscy razem pracowaliśmy dobrze i ofiarnie, aby sprostać nowym czasom. Ruch ogrodnictwa działkowego powinien istnieć, rozwijać się z pożytkiem dla działkowców, społeczeństwa miast i samych miast. Powinien zyskiwać nowych przyjaciół i powinien być dobrze rozumiany przez samorządy i władze państwowe, od których oczekujemy pomocy, poparcia i zrozumienia.

Bądźmy razem! Bądźmy solidarni! Korzystajmy z wiekowej mądrości działkowców w Polsce, wtedy spełnimy oczekiwania wszystkich, którym ogrody działkowe są potrzebne i drogie.

UCHWAŁA Nr 3
Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
z dnia 23 października 2014 r.

w sprawie stwierdzenia prawomocności obrad Nadzwyczajnego
XI Krajowego Zjazdu Delegatów PZD

Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów PZD, na podstawie protokołu Komisji Mandatowej stwierdza, że w Zjeździe uczestniczy 147 delegatów na 150 wybranych podczas przedzjazdowych konferencji okręgowych.

Zgodnie z § 54 ust. 4 oraz § 185 statutu PZD, Zjazd może podejmować uchwały i uchwalić statutu PZD, ponieważ bierze w nim udział ponad połowa delegatów wybranych na przedzjazdowych konferencjach okręgowych.

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu
1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 r.

Wystąpienia wygłoszone podczas Zjazdu

Joanna Mikołajczyk, OZ w Zielonej Górze

Szanowni Państwo!

Z dużą niecierpliwością środowisko działkowców oczekiwało na dzisiejszy zjazd. I to nie dlatego, że jest on nadzwyczajny, bo właściwie od długiego czasu właściwie wszystko, co robimy jest nadzwyczajne. To słowo uzyskało w ciągu ostatnich miesięcy szczególne znaczenie.

Nadzwyczajne były wydarzenia wywołane orzeczeniem Trybunału, nadzwyczajne – zmagania o ustawę z manifestacją w Warszawie włącznie, nadzwyczajne są – zebrania wszystkich działkowców, które jeszcze trwają. Wszystko to nadzwyczajne, bo znacznie wykracza ponad standardowe obowiązki zarządów ogrodów działkowych, działkowców, okręgowych zarządów i wreszcie Krajowej Rady.

Dzisiejszy dzień wydaje się być zwieńczeniem tych nadzwyczajności.

I dobrze, bo byłaby pora zająć się wreszcie zwyczajnymi sprawami – uprawą działek oraz rozwojem i unowocześnianiem ogrodów działkowych. Tak jednak się stało, że te zwyczajne sprawy potrzebują nadzwyczajnego wsparcia – nowego statutu.

Wprawdzie posługiwaliśmy się do dziś statutem tymczasowym i warto tu podziękować za to, że został on przygotowany szybko, ale statut tymczasowy to jednak stan niepewności wśród zarządów, ale i wśród działkowców. Tymczasem nam potrzebny jest spokój i poczucie stabilizacji.

Właśnie z tego powodu dzisiejszy zjazd jest wydarzeniem bardzo oczekiwanym. Potwierdzają to stawiane w ogrodach liczne pytania o zapisy nowego statutu i termin wprowadzenia go w życie. I zarządy i działkowcy chcą poczuć się pewnie. Chcą mieć określone wyraźne zasady działania. Dobrze się więc stało, że z uchwaleniem statutu nie czekamy do ostatniej chwili.

Przygotowany na dzisiejszy zjazd projekt jest nam znany. W okręgu zielonogórskim był on szeroko przedstawiany i konsultowany podczas porad aktywu okręgowego, na spotkaniach rejonowych z udziałem zarządów ogrodów i komisji, podczas uroczystości działkowych, jakie odbywały się z okazji Dnia Działkowca.

Do zapoznania z jego treścią wykorzystaliśmy również ustawowe zebrania wszystkich działkowców.

Jest oczywiste, że kiedy powstaje nowy dokument, ro-

dzi wiele oczekiwań, wywołuje uwagi a także chęć zaspokojenia własnych, czasem jednostkowych potrzeb. Dobrze się jednak stało, że zwyciężył rozsądek i oczywista prawda, że wszelkie oczekiwania muszą się mieścić w ramach obowiązujących przepisów, a statut nie może być spełnieniem swoistego koncertu życzeń, gdyż jest dokumentem dla wszystkich ogrodów, a nie tylko dla ich części.

Czy statut rozwiązuje wszystkie sprawy i zadowoli wszystkich – z pewnością NIE - bo nie jest to możliwe. Uznajemy jednak, że jest to statut optymalny, bo należyście dba o interesy działkowców i Związku.

Zostałam zobowiązana do poinformowania, że delegacja zielonogórska będzie głosować za jego przyjęciem.

Zostałam również zobowiązana, co z przyjemnością czynię, do złożenia podziękowań twórcom tego dokumentu – Komisji Statutowej, Zespołowi Doradców oraz wszystkim tym, którzy przyczynili się do tego, że mamy tu dziś nad czym obradować.

Z szacunkiem odnosimy się do niezaprzecznego wkładu, jaki do powstawania statutu wniósł prezes Związku, pan Eugeniusz Kondracki i – po prostu – dziękujemy, Panie Prezesie, że Pan jest.

Zygmunt Kacprzak, OZ Mazowiecki

Szanowny Panie Prezesie! Szanowni Delegaci Zjazdu!

Za nami niezwykle pracowite miesiące. Swoją energię musieliśmy dzielić pomiędzy pracę na naszych pięknych działkach, a działania w obronie naszych altan i ogrodów. Choć wydawało się, że po sukcesie, jakim okazało się przyjęcie przez polski parlament niemalże jednogłośnie naszej obywatelskiej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, społeczność działkowa w końcu odpocznie, to niestety tak się nie stało. Niestety grunty, które są w posiadaniu działkowców są zbyt cenne, by pewne grupy interesu tak łatwo z nich zrezygnowały. Mamy świadomość tego, jak wielu osobom wciąż zależy na pozyskaniu naszych gruntów i jaką mają one wartość finansową. I tak oto zamiast pielnić grządki w ogrodach, kolejny rok zmagamy się z nieustającymi atakami na nas i nasze ogrody.

Institucje państwowe, które zostały powołane na mocy konstytucji RP, jak sądy, prokuratura, czy Rzecznik Praw Obywatelskich podważają kompetencje Sejmu - najwyższego organu Państwa, który ustanawia akty prawne w formie ustawy. I tak oto skoro nie udało się Prezesowi Sądu Najwyższego i Trybunałowi Konstytucyjnego pogrążyć działkowców, to w tym roku próbuje tego dokonać Naczelny Sąd Administracyjny i Rzecznik

Koleżanki i Koledzy!

Chciałabym na koniec móc powiedzieć tak: oto koniec nadzwyczajności w naszej pracy. Dziś – mam nadzieję – uchwalimy statut. Pora wziąć się do tego, co czeka nas w przyszłym roku – do solidnego przygotowania kampanii sprawozdawczo – wyborczej. To przecież zadecyduje o najbliższej przyszłości ogrodów i to jest dla nas najważniejsze.

Tymczasem ostatnie wydarzenia znów zmuszają nas do zajmowania się sprawami nadzwyczajnymi:

- oto w ogrodach powinniśmy stawiać altanki na wzór świątyn dumania znanych z okresu sentymentalizmu, a narzędzia znów chyba przechowywać w drewnianych skrzyniach?
- pora też zrozumieć nareszcie, że interesy garstki urażonych obywateli to coś więcej, niż interes miliona, a o istnieniu samodzielnej organizacji powinien decydować Trybunał Konstytucyjny. Czy to jeszcze demokracja?

I czy to nie jest – proszę Państwa – nadzwyczajne?

Żeby jednak zrealizować nasze zamierzenia i obronić się przed atakami potrzeba nam jedności i konsekwencji.

Praw Obywatelskich w osobie Pani prof. Ireny Lipowicz. Tym razem polem do ataku stała się nie tylko nowa ustawa i niesłuszne oskarżenia o jej niekonstytucyjność, ale też nasze altanki.

Te działania udowadniają jedno, że sami – bez istnienia ogólnopolskiego stowarzyszenia PZD, nie jesteśmy w stanie bronić się przed tak zmasowanym atakiem ze wszech stron. Polski Związek Działkowców jest organizacją skupiającą ponad milion działkowców, jest obrońcą i ostają swoich członków, czego dał wyraz m.in. w okresie legislacyjnym aktualnie obowiązującej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Ustawy, której kształt jest wielkim kompromisem partii politycznych i różnych środowisk. W ustawie z 13 grudnia 2013 roku, którą działkowcy wywalczyli w wielkim trudzie i poświęceniu, zawarte są fundamentalne zasady i prawa zapewniające trwały rozwój ogrodnictwa działkowego, samodzielność i niezależność Związku oraz zabezpieczone są w pełni interesy Państwa i całej rzeszy działkowców i ich rodzin. Jednocześnie postanowienia ustawy realizują w pełni wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 11 lipca 2012 roku, a przede wszystkim zapewniają pluralizm w ogrodach i wolność zrzeszania się działkowców w stowarzyszenia. Taka regulacja prawna nie stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą wolności

zrzeczania się. Zarzuty kierowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich nie mają więc żadnej merytorycznej przesłanki. Sytuacja ciągłego zagrożenia, w jakim żyją działkowcy, utwierdza nas w przekonaniu, że tylko silna organizacja jest w stanie skutecznie bronić naszych praw i jest gwarantem dalszego istnienia ogrodów działkowych. Nie dziwi więc nikogo, że niemalże wszystkie ogrody, które na mocy ustawy zostały zobowiązane do organizowania walnych zebrać i podejmowania decyzji w sprawie przynależności do Związku, podejmują decyzję o pozostaniu w strukturach PZD. To co od wielu lat dzieje się wokół ogrodów działkowych jasno wskazuje nam drogę działania. Tylko razem możemy się obronić.

Od kilku miesięcy działkowcy zwracają się z tysiącami listów do Rzecznika Praw Obywatelskich pytając o przyczyny jej wystąpienia przeciwko obywatelom-działkowcom. Wszak Rzecznik Praw Obywatelskich powinien bronić, a nie atakować działkowców i ustawę, która chroni i zabezpiecza ich prawa. To kuriozum to tylko jedno z wielu, które zostaje pominięte wymownym milczeniem Pani Rzecznik. Nasze apele, listy, prośby – wszystko jak grochem o ścianę, bez najmniejszego odzewu. Jakby nas nie było. Jakbyśmy nie istnieli. Czy tak powinien postępować Rzecznik Praw Obywatelskich? Czy obowiązkiem Rzecznika nie jest zapewnienie obywatelom ochrony prawnej? Powoływanie się na wystąpienia niezarejestrowanych stowarzyszeń jest nie na miejscu i umniejsza powagę urzędu państwowego, tym bardziej, że nie brane są pod uwagę nasze wystąpienia tj. działkowców zrzeszonych w Stowarzyszeniu Ogrodowym PZD. Tamte stowarzyszenia, nie mając nic wspólnego z ogrodnictwem działkowym, podważają konstytucyjność zapisów przejściowych ustawy o ROD, dążąc jedynie do likwidacji PZD chcą osiągnąć swoje partykularne interesy. Jak to możliwe, że żaden z ww. urzędów nie sprawdził wiarygodności tych tzw. „stowarzyszeń”, czy w ogóle one istnieją i kogo reprezentują? To kpina z nas prawdziwych działkowców, którzy nie łamią prawa. Prof. Lipowicz swoim działaniem próbuje zniszczyć to, co budowaliśmy przez cały zeszły rok. Naszą przyszłość, nasze bezpieczeństwo. Czy taki los działkowców, że mają żyć w nieustającym strachu o swoje działki?

Z kolei inny naczelny organ, jakim jest Naczelny Sąd Administracyjny dopatrywał się nieprawidłowości w altanach działkowych, które przez dziesiątki lat (niektóre na ziemiach zachodnich są jeszcze poniemieckie) nie budziły żadnych zastrzeżeń i wyrokiem z dnia 9.01.2014 zakwestionował wszystkie 900 tys. altanek działkowych. Dla chcącego nie ma nic niemożliwego, tak mawiają, a NSA powiedzenie to doskonale realizuje. Według wyroku ze stycznia br. wszystkie altanki powinny być zlikwidowane, a podobno prawo nie działka wstecz. W teorii, bo w praktyce, przynajmniej gdy chodzi o działkowców, to wszystkie chwytły są dozwolone.

W naszych ogrodach od dziesiątków lat znajdują się budynki zwane altanami i do tej pory dobrze pełniły swoje zadania na działce. Wybudowanie takiej altany wymagało od nas wiele wyrzeczeń i wysiłku i teraz nasza praca ma pójść na marne, bo się okazuje, że to nie są altany. Dlaczego dopiero teraz Naczelny Sąd Administracyjny opierając się na idiotycznym zapisie definicji altany rozpętuje kolejną wojnę o działki? Wszak altany budowane są od 120 lat i dotąd nie budziły takich zastrzeżeń. Musimy mieć świadomość, jak wielu osobom zależy na pozyskaniu naszych gruntów. Pojawiają się różne wycenienia, ile są one warte, bo tak naprawdę, o to przede wszystkim chodzi, w tej całej batalii, którą się z nami rozgrywa. Zmasowany atak ma nas zniechęcić, byśmy sami spakowali nasz dobytek i wynieśli się z ogrodów. Bez żądań, bez rozgłosu, bez problemów.

I kolejny raz działkowcy pokazują, że w jedności siła. Nie zakopują głowy w piasek. Biorą sprawy we własne ręce. Efekt jest zadziwiający. Kolejny projekt obywatelski działkowców i kolejny sukces. Na razie częściowy, bo pod ustawą wspólnie zebraliśmy ponad 700 tys. podpisów. To dopiero pierwszy krok, a przed nami jeszcze wiele miesięcy ciężkiej pracy. Inicjatywa zmiany prawa budowlanego jest jak najbardziej słuszna i mamy nadzieję, że w niedługim czasie zostanie urzeczywistniona w praktyce funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych. Teraz musimy uczynić wszystko, by projekt ten zdobył jak największe poparcie w Sejmie. To jest nasz cel na kolejne miesiące. Nie będzie łatwo, bo pojawiły się informacje, że Platforma Obywatelska nie chce przyjąć naszego projektu, ale chce przygotować swój własny. Projekty PO są działkowcom dobrze znane. Wciąż pamiętamy projekt posła Huskowskiego, który zmierzał do odebrania nam wszystkiego. Nie łudźmy się, że tym razem będzie inaczej.

Musimy dalej działać i bronić naszych działek i ogrodów. By było to możliwe potrzebujemy nie tylko nowej ustawy, którą mamy, ale też statutu, który w sposób płynny i spójny unormuje wszystkie te zagadnienia, które w środowisku polskich działkowców mają gruntowne znaczenie. Zaprezentowany projekt statutu, przygotowany przez ostatnie miesiące, jest dokumentem, który jest zgodny z obowiązującym prawem i zapewni prawidłowe funkcjonowanie całego stowarzyszenia PZD. Jasno określona została kwestia osobowości prawnej PZD, czy majątku ogrodowego. Opracowano zasady uchwalenia nowych opłat ogrodowych z zachowaniem tych, które funkcjonują w ogrodach już od lat. Zabezpieczono także prawa i dano możliwość dalszej pracy na rzecz stowarzyszenia i ROD wszystkim tym, którzy nie mając indywidualnej działki ogrodowej w strukturach PZD, mają jednak wolę pomocy i pracy na rzecz zarówno tej organizacji, jak i poszczególnych ogrodów. Mamy pełną świadomość, jak trudnym było pogodzenie niektórych

zapisów ustawowych z codzienną działalnością w ogrodach i przełożenia tej materii na płaszczyznę statutową. Biorąc pod uwagę powyższe należy z uznaniem odnieść się do przedłożonego projektu statutu i uznać, iż spełnia on oczekiwania całego środowiska działkowego i ROD. Statut ten, nie dokonując radykalnych zmian, wprowadza całe środowisko w nową rzeczywistość prawną.

Roman Świst, OZ Sudecki

Szanowni Delegaci

Szanowni Zaproszeni Goście

Dzisiejszy Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców jest szczególnym wydarzeniem, ponieważ jest finalną częścią trudnego i złożonego procesu tworzenia wewnętrznego prawa naszego Związku, tj. statutu.

Dzisiejszy Zjazd powinien uchwalić statut, który ma stanowić podstawę działania i funkcjonowania Polskiego Związku Działkowców w nowych uwarunkowaniach, których granice wyznaczają dwie ustawy: nowa ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych i ustawa – Prawo o stowarzyszeniach, bowiem ustawa o ROD nadała Polskiemu Związkowi Działkowców status stowarzyszenia ogrodowego.

Statut, to innymi słowy konstytucja stowarzyszenia, wyznaczająca granice działania i stanowiąca bazę, na której stowarzyszenie opiera swoją działalność. Wszelkie działania, prowadzone przez stowarzyszenie ogrodowe Polski Związek Działkowców muszą być zgodne ze statutem, muszą z niego wynikać i nie mogą mu zaprzeczać. Statut to klucz do sprawnego i zgodnego z prawem funkcjonowania każdego stowarzyszenia. Statut musi przede wszystkim informować o ustroju, celach i zadaniach stowarzyszenia, a więc odpowiadać na pytania:

- czym jest nasz Związek i jakie są cele jego działania,
- kto może być członkiem PZD i jakie są prawa i obowiązki członków,
- jaka jest struktura organizacyjna, zasady wyboru oraz kompetencje organów w ramach tej struktury,
- skąd pochodzi majątek stowarzyszenia.

Czy projekt statutu PZD złożony przez Krajową Radę PZD dzisiejszemu Nadzwyczajnemu Zjazdowi z wnioskiem o jego uchwalenie odpowiada nam na te pytania? Po kilkumiesięcznych konsultacjach przeprowadzonych z działkowcami we wszystkich rodzinnych ogrodach działkowych i nie rzadko przy rozmaitych sprzecznych ze sobą postulatach zgłaszanych podczas prac nad tym statutem, możemy dzisiaj stwierdzić, że projekt w wer-

Dlatego chciałbym serdecznie podziękować wszystkim tym, którzy poprzez swoją pracę przyczynili się do treści obecnego projektu statutu. To kolejny dowód na to, iż zjednoczeni w Polskim Związku Działkowców możemy czuć się bezpiecznie, bo spełnia pokładane w nim oczekiwania i dba o dobro działkowców i wszystkich ogrodów działkowych.

sji przedłożonej do uchwalenia przez Nadzwyczajny XI Zjazd jest dokumentem, który został opracowany z należytą starannością, odpowiada wszystkim wymogom ustawowym i zasadom tworzenia statutu.

W imieniu delegatów z Okręgu Sudeckiego rekomenduję ten projekt do uchwalenia przez dzisiejszy Nadzwyczajny Zjazd jako nowy statut PZD.

Szanowni Delegaci!

Uchwalenie nowego statutu będzie wykonaniem postanowień ustawy o ROD zawartym w art. 68. Moglibyśmy powiedzieć, że oczekujemy jedynie na jego wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym i Polski Związek Działkowców może spokojnie realizować ustawowe i statutowe zadania.

Niestety, spokoju nie mamy i dlatego dzisiejszy Zjazd odbywamy w atmosferze troski o przyszłość naszych ogrodów, naszego Związku i naszych praw jako działkowców.

Nowa ustawa o ROD obowiązuje zaledwie od 10 miesięcy. Zawiera ona wiele zupełnie nowych zadań, szczególnie dla zarządów ogrodów działkowych, dlatego w procesie wdrażania jej w życie zaangażowane są wszystkie struktury naszego Związku. Dbamy aby nie uchybić żadnemu przepisowi obowiązujących nas ustaw.

W tych pracach od początku przychodzi nam ciągle odpierać ataki na nową ustawę, na Polski Związek Działkowców

Najpierw musieliśmy uporać się ze Związkiem Miast Polskich, który wnioskował do Prezydenta RP o skierowanie nowo uchwalonej ustawy o ROD do Trybunału Konstytucyjnego.

Następnie, zawiśła nad nami groźba rozbiórki altan w naszych ogrodach, wynikającej z kuriozalnego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego. Przez 6 miesięcy od daty wydania wyroku nikt z uprawnionych organów publicznych nie pomyślał o obronie działkowców przed nakazami rozbiórki altan i nie podjął inicjatywy ustawodawczej w celu zdefiniowania pojęcia altany w Prawie budowlanym. Wzięliśmy sprawę w swoje rę-

ce i złożyliśmy w Sejmie RP obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw.

Przez blisko 25 lat wzmagamy się z coraz to ponawianymi atakami władzy publicznej, która pod pozorem niekonstytucyjności przepisów naszej ustawy dąży do zmarginalizowania roli Polskiego Związku Działkowców, a wręcz jego likwidacji i rozbicia naszej jedności. Nie mamy złudzeń - walka władzy o grunty ogrodów działkowych trwa nadal. Zmieniają się tylko jej formy szczególności i narzędzia.

Czymże bowiem jest inicjatywa Rzecznika Praw Obywatelskich podjęta w czerwcu bieżącego roku, kiedy to Rzecznik swoje zarzuty o niekonstytucyjności przepisów ustawy o ROD skierowała do ówczesnej Minister Infrastruktury i Rozwoju?

Ta inicjatywa – to ciąg dalszy walki o swobodne dysponowanie gruntami ogrodów działkowych przez ich właścicieli, w większości przez gminy.

Ponieważ zarzutów Rzecznika Praw Obywatelskich są nam wszystkim dobrze znane, zwrócę jedynie uwagę na zaistniałą absurdalność sytuacji. Polega ona na tym, że Pani Rzecznik zdaje się nie pamiętać tego fragmentu art. 1 ustawy o RPO, który mówi o zasadzie równego traktowania i o innym zapisie mówiącym o wrażliwości spo-

łecznej. Zatem dlaczego w czasie trudnych i żmudnych prac nad ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych, nie interesowała się tym, co w niej zapisano i jakie były opinie konstytucjonalistów? Można zatem przyjąć, że nie widziała problemu. Dlaczego teraz podziela poglądy i opinie dwóch wrogich nam stowarzyszeń, w tym jednego – wręcz nielegalnego? Czym Pani Rzecznik kierowała się formułując zwykłą nieprawdę i zdradzając swą niewiedzę w tematach przez nią poruszonych? Dlaczego wreszcie nie wystąpiła w sprawie swoich wątpliwości do Krajowej Rady PZD? Czy Pani Rzecznik nie uchybiła obowiązkowi jednego z najwyższych urzędów w państwie? Tak, z pewnością uchybiła, ponieważ milczy w tej sprawie nie odpowiadając działkowcom na ich liczne wystąpienia, a to wymowne milczenie potwierdza moją tezę.

Na zakończenie stawiam pytanie - dlaczego wystąpienie Pani Rzecznik Praw Obywatelskich wpisuje się do trwającej od 25 lat nagonki na nasz Związek i jego działalność, która jest przykładem znakomitego budowania społeczeństwa obywatelskiego?

Myślę, że dzisiejszy Nadzwyczajny Zjazd Delegatów, jako najwyższy organ Polskiego Związku Działkowców, wyrazi swoje stanowisko w tej sprawie.

Barbara Kokot, OZ w Bydgoszczy

Szanowni Delegaci!

Dzisiejszy XI Zjazd Krajowy Polskiego Związku Działkowców, tym razem już pod szyldem Stowarzyszenia PZD, jest bardzo ważnym wydarzeniem dla całego środowiska działkowców, a zarazem kolejnym krokiem w budowie prawa związkowego.

Wiele wspólnie przeszliśmy, bo też wiele się działo w historii naszej walki w obronie praw działkowców. Nie będę wymieniać i powtarzać kolejnych działań oraz prób podejmowanych dla zdławienia ruchu ogrodowego, głównie w celu przejęcia dziś atrakcyjnych gruntów, zajmowanych przez rodzinne ogrody działkowe.

My - zgromadzeni na tej sali, dobrze o tym wiemy. Niestety nadal wciąż musimy toczyć kolejne batalie w obronie nowej ustawy oraz w obronie naszych altan ogrodowych.

Naszą siłą jest jedność całego środowiska, która – w co wierzę – i tym razem zatriumfuje.

Dzięki tej jedności i dzięki wspólnemu wysiłkowi mamy nową ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych, a w dniu dzisiejszym sami podejmiemy decyzję o nowym Statucie Stowarzyszenia Polskiego Związku Działkowców.

Mając taki oręż w ręku, z nowymi siłami i z pełnym zaangażowaniem realizować możemy nasze najbardziej

aktualne w obecnym czasie zadanie, jakim jest wdrażanie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Przebieg odbywających się zebrań ustawowych w ogrodach regionu bydgoskiego pozwala na pozytywną ocenę, dającą poczucie zaufania dla ogólnopolskiej organizacji działkowców. Naszym zadaniem jest utrzymanie stanu posiadania przynależności związkowej. Bardzo ważnym zadaniem, bardzo często akcentowanym podczas spotkań z działkowcami jest potrzeba doprowadzenia do uregulowań stanów prawnych rodzinnych ogrodów działkowych i to czynimy skutecznie.

Wysłuchiwanie się w głos naszych członków musi być dziś normą dla wszystkich sprawujących funkcje w ogrodach i w organach ponad ogrodowych.

W przyszłym roku czekają nas wybory na wszystkich szczeblach struktur ogrodowych. Będzie to trudny okres dla całego Związku. Po raz pierwszy w jednym roku wybory obejmą właśnie wszystkie szczeble PZD. Obecna, bardzo trudna upływająca kadencja, szczególnie na szczeblu podstawowym tj. w ROD wyczerpała siły części naszych oddanych działaczy. Trzeba będzie znaleźć ich następców.

Mamy w ogrodach coraz więcej ludzi młodych, którzy nie zawsze identyfikują się ze specyfiką funkcjonowa-

nia ogrodów. Trzeba ich często uczyć, przekonywać do idei wspólnego działania, współdecydowania o sprawach ważnych nie tylko dla pojedynczego użytkownika działki, ale dla dobra całej społeczności ogrodowej. Wybory tym razem będą bardziej odpowiedzialne, bo odbędą się w świadomości wynikającej już z postanowień nowej ustawy, a także na warunkach nowego statutu i regulaminu ogrodowego.

Nowe władze ogrodowe oraz nowe organy ponad ogrodowe staną przed bardzo ważnymi zadaniami modernizacji całej infrastruktury ogrodów działkowych. Dziś coraz trudniej nam o środki na realizację remontów i inwestycji infrastruktury ogrodowej. Od naszych przedstawicieli w Krajowej Radzie i w okręgowych zarządach prezesa zarządów ROD oczekiwać będą informacji w zakresie możliwości dostępu do pozyskania środków na te

cele między innymi w samorządach i ze środków unijnych.

Panie i Panowie Delegaci !

Konsultacje i dyskusja przedjazdowa prowadzona nad założeniami do projektu nowego Statutu Polskiego Związku Działkowców była bardzo twórcza. W okresie prac prowadzonych przez Komisję Statutową padło wiele propozycji ciekawych rozwiązań. Efektem jest przedstawiony uczestnikom Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów PZD projekt nowego dokumentu.

W imieniu działkowców okręgu bydgoskiego pragnę przekazać, że rozwiązania zawarte w projekcie należy uznać za w pełni satysfakcjonujące członków naszej organizacji. Dlatego głosować będziemy za przyjęciem projektu.

Józef Romanowski, OZ w Szczecinie

Szanowni Państwo!

Chciałbym podziękować bardzo serdecznie Komisji Statutowej pod wspólnym przewodnictwem, której efekty pracy dzisiaj są nam przedstawiane. Mamy dziś statut, który nie jest doskonały, ale jest to współczesny akt prawny obejmujący wszystkie sytuacje, które możemy na dzisiaj przewidzieć. Okręg Szczeciński popiera przedstawiany dziś projekt statutu PZD i będzie głosował za jego przyjęciem.

Kolejny wątek chciałbym rozpocząć tak:

„Tu na ogrodach wśród zieleni
Spokojnym rytmem płynie sobie czas
Ile wartości tu się ceni
Tutaj pogodę ducha masz”

Badania przeprowadzone w Wielkiej Brytanii potwierdziły, że przebywanie wśród zieleni wpływa na zdrowie. To znaczy, że nie ma stresu, nie ma depresji, mniej zużywa się leków. Ludzie, którzy są aktywni i przebywają wśród zieleni mają szansę żyć 3 do 5 lat dłużej. Idziemy

więc w dobrym kierunku.

Sytuacja w Polsce wygląda tak, że dzisiaj mamy 7 mln obywateli powyżej 60 roku życia, co stanowi 18% populacji. W Szczecinie na 408 tys. mieszkańców, mamy 96 tys. 60-latków, 15 757 80-latków. Członkowie rodzin działkowców już dziś korzystają z profilaktyki w ogrodach. Mamy otworzyć ogrody. Przy wyborach nowych władz musimy zacząć walczyć o środki. Tematem spotkania Ministra Pracy z Ministrem Zdrowia, które odbyło się we wrześniu, była sytuacja seniorów w Polsce. Myślę, że w tej kwestii powinniśmy raczej użyć sformułowania: seniorze ratuj się sam. Potrzebna będzie z naszej strony innowacja, inwestycja i integracja. Jeśli te 3 elementy połączymy i zadziałamy wspólnie z nowymi władzami, to można będzie wesprzeć funduszami europejskimi. Warto spróbować.

Szanowny Panie Prezesie, w dniu szczególnie ważnym dla PZD z racji przyjęcia statutu PZD, pragniemy złożyć serdeczne podziękowania i gratulacje z osiągniętego sukcesu.

Marian Ostaszewski, OZ w Pile

Szanowny Panie Prezesie!

Szanowni Przewodniczący Zjazdu!

Szanowni Delegaci!

Dzisiejszy XI Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców został zwołany, aby uchwalić nowy statut – statut stowarzyszenia ogra-

dowego Polskiego Związku Działkowców. Obowiązek ten został określony w nowej ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych, przyjętej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 13 grudnia 2013 r.

Wypełniając ten obowiązek – Związek wykonał

w krótkim czasie ogromną pracę przygotowując projekt nowego statutu, który będzie służył nie tylko dzisiejszym działkowcom, lecz także przyszłym pokoleniom!

W ocenie delegatów okręgu pilskiego, projekt statutu opracowany został zgodnie z nową ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych, Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ustawą Prawo o stowarzyszeniach oraz innymi przepisami prawa obowiązującymi w Polsce. Zawarte w nim prawa i obowiązki członków PZD, struktur i organów oraz zasady organizacyjne stowarzyszenia PZD zapewniają jego skuteczne działanie, spełniają oczekiwania działkowców oraz przyczyniają się do dalszego rozwoju ogrodnictwa działkowego. Uwzględniono w nim wszystkie postanowienia obowiązującego statutu, które sprawdziły się w dotychczasowej działalności jednostek organizacyjnych Związku i nie są sprzeczne z przepisami ustawy o ROD. Nie naruszają zarazem innych przepisów prawa! Jest to w ocenie delegatów naszego okręgu słuszne! Nie powinno się i nie należy zmieniać tych przepisów, które sprawdziły się w wieloletnim funkcjonowaniu ogrodów.

Nowy statut zabezpiecza interesy działkowców, ogrodów i Związku. Określa sposób prowadzenia i rozwiązywania spraw związanych z funkcjonowaniem ogrodów. Daje możliwość badania i rozwiązywania ewentualnych sporów i proponowania rozstrzygnięć. Jest otwarty dla wszystkich, którzy chcą działać w Stowarzyszeniu PZD. Również dla tych, którzy nie z własnej woli znaleźli się poza nim, w wyniku wyodrębnienia się ogrodu ze struktur PZD

Reguluje kwestie osobowości prawnej, gwarantując każdej jednostce organizacyjnej tyle odpowiedzialności, ile kompetencji.

Projekt statutu w naszym Okręgu został skonsultowany z zarządami rodzinnych ogrodów działkowych, członkami okręgowego zarządu oraz komisjami statutowymi tych struktur. Wnioski zgłoszone podczas konsultacji, zostały przyjęte przez Okręgową Konferencję Przedzjazdową PZD w Pile i z pozytywną opinią projektu statutu przekazane do Komisji Statutowej.

Delegaci okręgu pilskiego będą głosować za uchwaleniem statutu stowarzyszenia ogrodowego Polskiego Związku Działkowców w wersji przedłożonej przez Komisję Statutową!

Stanisław Chodak, OZ w Lublinie

***Szanowny Panie Przewodniczący,
Szanowni Goście Zjazdu,
Szanowni Delegaci***

W imieniu wszystkich działkowców naszego okręgu pragnę serdecznie podziękować Panu Prezesowi, Eugeniuszowi Kondrackiemu, członkom Komisji Statutowej, zespołowi doradców i prawnikom Związku, Panu Bartłomiejowi Piechowi i Tomaszowi Terleckiemu za ogromny trud i wysiłek włożony w pracę nad projektem statutu!

Szanowni Delegaci!

Dzisiejszy, Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów PZD zajmie ważne stanowiska dla przyszłości naszego Związku i ogrodów działkowych w Polsce. Popieramy te stanowiska, gdyż od momentu uchwalenia nowej ustawy o ROD, jej przepisy są podważane przez Związek Miast Polskich i Rzecznika Praw Obywatelskich. Nowa ustawa, to nasz działkowy i naszego Związku projekt obywatelski, który tak licznie poparliśmy. Nie zgadzamy się z inicjatywą prof. Ireny Lipowicz, która na przekazane do niej liczne listy, jako Rzecznika Praw Obywatelskich, odpowiedziała za pośrednictwem mediów, że „dalej zamierza robić swoje”, czyli prawdopodobnie skierować ponownie ustawę do Trybunału Konstytucyjnego. Nie akceptujemy takiej formy i treści odpowiedzi Pani Rzecznik. Tak ważny organ państwa powinien spotkać się i rozmawiać z reprezentacją milionowego związku, a nie grozić poprzez media. Obowiązująca obecnie ustawa o ROD jest powszechnie akceptowana przez działkowców oraz samorządy gmin i powiatów w naszym okręgu. Wyrazy poparcia dla ustawy i oburzenie dla inicjatywy RPO, działkowcy i zarządy ROD okręgu pilskiego przedstawiają w licznych stanowiskach do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Sejmu oraz Prezesa Rady Ministrów.

Szanowni Państwo!

Delegaci okręgu pilskiego reprezentujący działkowców z 83 rodzinnych ogrodów działkowych, składają podziękowanie Prezesowi PZD, Panu Kondrackiemu oraz członkom Krajowej Rady PZD za walkę w obronie działkowców i ogrodów, która trwa od ponad 20 lat. Będziemy działania Pana, Panie Prezesie i działania Krajowej Rady w tej walce wspierać. Tylko razem obronimy dorobek Polskiego Związku Działkowców oraz obowiązującą ustawę o ROD.

W jedności siła Związku!!

Obradom w dniu dzisiejszym przyświeca jeden cel: uchwalić statut naszego stowarzyszenia ogrodowego. Dla naszego środowiska jest to podstawowy akt prawa

wewnętrznego dotykający bez mała wszystkich dziedzin naszego działkowego życia i funkcjonowania struktur stowarzyszenia. Nasuwa się pytanie: czy obowiązujące dotychczas postanowienia statutu PZD źle służyły ogrodom i działkowcom? Odpowiedź jest jedna: nie! Zmiany, które mamy wprowadzić do statutu są skutkiem zmiany w przepisach ogólnie obowiązujących. Pamiętamy ile w wyroku Trybunału Konstytucyjnego wniesiono zastrzeżeń do naszej ustawy. W środowisku działkowym nadal budzi emocje wiele z wniesionych zarzutów, bo nie są one do końca zrozumiałe. Wyrok jednak zapadł i trzeba się do niego zastosować. Jak pamiętamy, w poprzednio obowiązującej ustawie uznano za niewłaściwe ponad połowę zawartych w niej zapisów. Sejm zaakceptował inicjatywę obywatelską i zgodnie ze zgłoszonymi propozycjami działkowców uchwalił nową ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych. Ustawa ta wniosła wiele nowych rozwiązań dotyczących funkcjonowania ogrodów, mimo że nie naruszyła struktury organizacji ani funkcjonowania ogrodów i uprawnień działkowców. Można powiedzieć, że wwielu rozwiązaniach uprawnienia te umocniła. Spowodowała jednak konieczność opracowania całego systemu funkcjonowania stowarzyszenia na nowych przepisach prawa wewnętrznego. Stąd konieczność uchwalenia nowego statutu, a zaraz potem regulaminu ROD. Myślę, że dzisiejsze obrady zakończą się uchwaleniem nowego statutu, co będzie uwieńczeniem wielomiesięcznej pracy organów PZD, powołanej w tym celu Komisji Statutowej z zespołem profesjonalnych doradców prawnych i dyskusji we wszystkich ogrodach i zespołach w nich działających. Rozległość propozycji i dyskusji była ogromna. Wniosków, uwag i propozycji napłynęło setki. Z tego morza głosów należało, po analizie merytorycznej, wybrać to, co najlepsze. Był to wielki wysiłek powołanych zespołów, jak i wszystkich pracowników Krajowej Rady i organów terenowych czuwających nad stroną organizacyjną tego przedsięwzięcia. Dlatego w imieniu lubelskiego okręgu składam najserdeczniejsze podziękowania dla Pana Prezesa Kondrackiego, pracowników Krajowej Rady oraz

Jerzy Karpiński, OZ we Wrocławiu

*Szanowni Państwo,
Uczestnicy Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców.*

Oto spotkaliśmy się dzisiaj tu, na tej sali, żeby wypełnić naszą historyczną rolę wynikającą z postanowień ustawy o ROD z dnia 13 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 65 tej ustawy wyznaczono nam termin 18 miesięcy na przygotowanie i uchwalenie statutu odpowiadają-

oczywiście członków Komisji Statutowej i Zespołu Doradców.

Ustosunkowując się do przedstawionego tekstu proponowanego do uchwalenia statutu stwierdzam, że jest to potrzebny i adekwatny do naszej sytuacji prawnej akt prawa wewnętrznego. Będą uwagi do niektórych zapisów, ale pamiętajmy, że na obecnym etapie naszego istnienia na pewne ustępstwa należy się zgodzić. Uwagi wynikają też z uzależnień istniejących w poszczególnych okręgach. Krótko mówiąc, nie zawsze to, co dobre w Lublinie może być dobre we Wrocławiu. Najważniejsze jest to, że proponowany statut uwzględnia uwagi wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego, stanowi realizację postanowień ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych a także dobrze chroni nasze ogrody i prawa do działek. Najlepszym tego dowodem jest fakt, że wyodrębnianie się ze struktur PZD jest zjawiskiem mało zauważalnym i nie znajdującym oparcia we wcześniejszych prognozach prasowych.

Do najważniejszych postanowień nowego statutu zaliczyłbym jasne reguły korzystania z osobowości prawnej wszystkich organów stowarzyszenia, trafnie rozdzielony zakres obowiązków i uprawnień członków, zapewnienie sprawnego i zgodnego z oczekiwaniami członków systemu organizacyjnego ogrodu, jak i struktur stowarzyszenia, zapewnienie pełnej demokracji w wewnętrznym działaniu różnych zespołów i komisji, ochrona praw członkowskich i prawa do dzierżawionej działki. Na obecnym etapie naszego działania zaproponowane postanowienia statutu są potrzebne, mają uznanie większości członków, dobrze służą dalszemu rozwojowi ogrodnictwa działkowego. Statut ten jest obecnie bardzo potrzebny w wielu sprawach, ale szczególnie dla umożliwienia uregulowania uprawnień do gruntów i warunków z nich korzystania.

Kierując się przedstawioną oceną projektu nowego statutu, wymogami prawnymi jak i opiniami z lubelskiego środowiska działkowego, deklaruję głosowanie za przyjęciem zaproponowanego statutu PZD.

cego wymogom wspomnianej ustawy, jak również ustawy z dnia 7.04.1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach. Nasza związkowa i ogólnokrajowa determinacja, związana z ubiegłoroczną, trudną i zakończoną sukcesem walką o przyjęcie przez polski parlament satysfakcjonujących nas uwarunkowań ustawowych, przełożyła się na skrócenie wyznaczonego nam terminu. Minęło dziesięć miesięcy i oto mamy przed sobą projekt statutu będący

owocem wysiłku naszych prawników oraz działkowców z całego kraju.

Prace nad wspomnianym projektem statutu trwały od początku bieżącego roku. Uczestniczyły w nim wszystkie szczeble naszych struktur, a zgłaszane uwagi, wnioski i propozycje były wielokrotnie konsultowane. Tak było m.in. w Okręgu Wrocławskim, który reprezentuję. Odbyliśmy wiele narad z członkami zarządów i komisji statutowych wszystkich rodzinnych ogrodów działkowych naszego okręgu, a także z członkami organów okręgowych PZD. Podsumowanie tych konsultacji miało miejsce na naszej Okręgowej Konferencji Przedjazdowej w dniu 2 sierpnia br. Wiemy, że w tej sprawie wypowiedziało się też wielu działkowców z całego kraju, którzy do ostatniej chwili przesyłali swoje opinie, wnioski i uwagi. Wszystkie zgłaszane wnioski i propozycje dotyczące projektu statutu były wielokrotnie analizowane przez powołane zespoły prawne, przez Komisję Statutową Krajowej Rady, a także przez najwyższe organy Związku. Uważamy, że w tym zakresie wyczerpano wszystkie możliwości i procedury, aby zatwierdzony dzisiaj statut odpowiadał nie tylko przepisom ustawy o ROD z dnia 13 grudnia 2013 r., ale także i potrzebom stowarzyszenia PZD.

To, że znacznie wcześniej od ustawowego terminu, bo już po upływie dziesięciu miesięcy, opracowany został projekt nowego statutu na który z niecierpliwością oczekiwali wszyscy członkowie PZD jest naszym zbiorowym sukcesem. Jak najszybsze przyjęcie tego statutu było i jest bardzo ważne, ze względu na potrzebę prawidłowego uregulowania działalności wszystkich organów statutowych PZD. Wspólnymi siłami wypracowany został dokument, który jest pierwszym, bardzo ważnym krokiem, na drodze wdrażania w życie

ustawy odzwierciedlającej zasadnicze zapisy postanowień obywatelskiego projektu zgłoszonego przez działkowców – ustawy, której uchwalenie uznane zostało za przykład faktycznej realizacji idei demokracji i społeczeństwa obywatelskiego w naszym państwie. Opracowany projekt statutu ma też być narzędziem służącym wdrażaniu zadań wynikających z treści tej ustawy i przemianom jakie zaistnieją w naszym Związku. W imieniu delegatów z naszego okręgu oraz wszystkich wrocławskich działkowców stwierdzam, że omawiany dzisiaj projekt statutu spełnia pokładane w nim oczekiwania, i że nie wzbudza on naszych zastrzeżeń.

Powyższe stwierdzenie wyraziłem przed chwilą w imieniu wszystkich wrocławskich działkowców. Mam prawo tak twierdzić, bo jak dotąd żaden rodzinny ogród działkowy z naszego okręgu nie skorzystał z postanowień art. 69 wspomnianej ustawy o ROD. z dnia 13 grudnia 2013 r. i nie wyłączył się z Polskiego Związku Działkowców. Do tej pory w naszym okręgu odbytych zostało 212 zebrań działkowców zwołanych zgod-

nie z mocą ustawy, co stanowi 94,2% ogólnego stanu ROD obejmującego 225 ogrodów. Pracujemy nad tym, żeby w pozostałych 13 ogrodach zebrania takie odbyły się jak najszybciej i wierzymy, że ich wynik będzie identyczny.

Przedstawione liczby, dotyczące zebrań odbytych w naszym okręgu dowodzą, że wrocławscy działkowcy zdecydowanie popierają ustawowe rozwiązania i możliwość dalszej przynależności do Polskiego Związku Działkowców. Sytuację tę można odczytywać także jako ripostę i sprzeciw naszych działkowców wobec działań Rzecznika Praw Obywatelskich tj. pani prof. Ireny Lipowicz, która zamiast być orędownikiem ich praw usiłuje stać się rzecznikiem radykalnych przemian i chaosu organizacyjnego w tym likwidacji terenów ogrodów oraz majątku związkowego wypracowanego przez działkowców. Dążąc do likwidacji Stowarzyszenia PZD sprzyja ona tym samym przeznaczaniu terenów ogrodów na cele komercyjne, czego oczekują liczni inwestorzy i deweloperzy, gdyż likwidacja P.Z.D. będzie równoznaczna z likwidacją tytułów prawnych Związku do terenów ROD. Jest to bardzo istotne, gdyż zgodnie z nową ustawą o ROD ten tytuł prawny przechodzi na to stowarzyszenie, które powstanie z mocy tej ustawy i przejmie w zarządzanie właściwy ROD. Rozumowanie pani profesor godzi w możliwość zaistnienia takich sytuacji. Należy przy tym także podkreślić, że pani Rzecznik Praw Obywatelskich w ogóle nie bierze pod uwagę tego, że Trybunał Konstytucyjny RP w swoim pamiętnym wyroku z dnia 11 lipca 2012 r. nie sugerował likwidacji Polskiego Związku Działkowców. Uważamy, że zarzuty pani profesor formułowane wobec ustawy o ROD z dnia 13 grudnia 2013 r. są całkowicie bezpodstawne. Ponadto, zdumiewa nas fakt, że są to zarzuty urzędnika państwowego ze strony którego powinniśmy spodziewać się obrony naszych praw. Wyrażamy przekonanie, że dzisiejszy Zjazd ustosunkuje się do całej tej sprawy i że w rezultacie tego przyjmie odpowiednie stanowisko odnoszące się do prezentowanych działań Rzecznika Praw Obywatelskich.

Niedługo czekają nas wybory samorządowe. Wybory te powinny być odbiciem oceny działalności poszczególnych ugrupowań i komitetów wyborczych. Dlatego też nasze poparcie w wyborach powinny uzyskać ci kandydaci, którzy działali i działają w obronie interesów oraz praw działkowców. Aktualnie powinno to dotyczyć m.in. tych wszystkich, którzy działać będą na rzecz naszego obywatelskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o prawie budowlanym i niektórych innych ustaw zgłoszonego do Sejmu przez Komitet Inicjatywy Ustawodawczej „STOP ROZBIÓRKOM ALTAN”. Jak wiemy wspomniany projekt ustawy uzyskał poparcie ponad 700.000 działkowców. Ważnym więc jest żeby projekt tej ustawy został jak najszybciej rozpatrzony i uchwalony przez

Sejm bez oczekiwania na terminy formalne. W imieniu działkowców Okręgu Wrocławskiego apelujemy do Marszałka Sejmu, do posłów i senatorów oraz do wszystkich kół i klubów parlamentarnych o takie właśnie podejście do tego projektu ustawy, o jego pełne poparcie i o nie przedstawianie temu projektowi innych własnych pomysłów, takich jak to zamierza zrobić Klub Parlamentarny PO. Zamiar alternatywnego pomysłu ustawowego Klubu Parlamentarnego PO zdumiewa i szokuje. Dlaczego ma dojść do tego dopiero teraz skoro już od szeregu miesięcy było wiadomo, że nasz projekt jest opracowywany? Jakie rozwiązania będzie zwierać ten projekt PO? A może znowu chodzi o zasianie zamętu lub o podrzucenie przedwyborczej „przysłowiowej” kiełbasy? Z pewnością i tym razem nie damy się omamić, ani oszukać

Zdzisław Śliwa, OZ w Poznaniu

Państwo Przewodniczący, Szanowni Delegaci!

Występując w imieniu działkowców Okręgu Poznańskiego mam zaszczyt przedstawić Zjazdowi poparcie dla wniosku o przyjęcie statutu PZD w przedłożonym projekcie. Powyższy wniosek wypływa ze Stanowiska Konferencji Przedzjazdowej Okręgu oraz konsultacji prowadzonych w środowisku naszych działkowców.

W obliczu przemian wywołanych uchwaleniem nowej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz niekończącej się dyskusji w środowiskach politycznych o ustroju ogrodów działkowych, a także pojawiających się co rusz atakach na dopiero co uchwaloną ustawę działkową Konferencja Okręgowa uznała, że działkowcy potrzebują silnego Związku i wyrazistego prawa związkowego. Takim prawem związkowym będzie nasz statut, który zamierzamy dzisiaj uchwalić i robimy to możliwie najszybciej, wyprzedzając termin zakreślony przez ustawodawcę, który dał nam na to zadanie 18 miesięcy. Tempo prac nad statutem było ze wszech miar uzasadnione. Ale to tempo nie wpłynęło na możliwość wielokrotnego konsultowania projektu ze środowiskiem działkowców. Jako działkowcy poznańscy także wnosiliśmy szereg uwag do statutu. Nie wszystkie nasze propozycje zostały uwzględnione, bo też nie mogły być, z uwagi na potrzebę zachowania logicznej konstrukcji statutu oraz braku możliwości ich wprowadzenia na tym etapie wdrażania w życie nowej ustawy o ROD. Oczekiwane przez niektóre środowiska naszych działkowców zapisy ustalające zasady podziału składki członkowskiej i opłat ogrodowych zawierających partycypację ogrodów w finansowaniu działalności prowadzonej przez jednostkę terenową i krajową PZD w warunkach braku pełnej jasności o skutkach wyodrębniania ogrodów z naszego Związku, mogłyby doprowadzić do załamania finanso-

i będziemy walczyć o właściwe przeprowadzenie procesu legislacyjnego naszego projektu ustawy. Wierzymy, że nasze odczucia także znajdą odpowiednie odbicie w dokumentach końcowych obecnego Zjazdu.

Dzisiejszy Zjazd jest niewątpliwie historycznym wydarzeniem. Jest także ważnym etapem naszej organizacyjnej transformacji. Jego głównym celem jest przyjęcie nowego statutu i tym samym otwarcie drogi dalszego rozwoju ogrodnictwa działkowego w Polsce. I ten cel właśnie się spełnia. Jestem dumny, że mogę uczestniczyć w tym Zjeździe i że mogę być orędownikiem jego szczytnego przesłania. Dlatego też w imieniu delegatów Okręgu Wrocławskiego wnoszę o uchwalenie przez Zjazd przedstawionego projektu statutu.

wego działalności tych jednostek. Sfinansowanie działalności wszystkich struktur Związku, by mogły skutecznie wykonywać swoje zadania, będzie przysłowiowym jęczyciem u wagi na najbliższy rok i następne lata. Biorąc powyższe pod uwagę można uznać, że zapisy statutu nie tworzą sztywnych reguł finansowania działalności Związku, ale tworzą zasady, które mogą być precyzywane uchwałami, lub wniesione do statutu w późniejszym terminie. Satysfakcjonują nas zmiany wprowadzone do statutu w wyniku konsultacji społecznych, popieramy ideę nowego rodzaju członkostwa PZD, tj. członkostwa współdziałającego, które jest szansą nie tylko dla ludzi Związku, których ogrody wyodrębniły się z naszych struktur, ale także otwiera nową płaszczyznę działalności kandydatom na działkowca i sympetykom ruchu.

W imieniu delegatów Okręgu Poznańskiego stawiam wniosek o przyjęcie statutu i wyrażam podziękowanie dla zespołu jego autorów, bo na końcowy efekt składa się wysiłek Komisji Statutowej kierowanej przez Prezesa Związku, zespołu doradców oraz wielu działkowców, którzy wnieśli do statutu swoje uwagi. Wyrażam nadzieję, że zostanie on także bez przeszkód przyjęty przez sąd rejestrowy, ale dla uniknięcia trudności przy ewentualnej potrzebie wniesienia poprawek popieram propozycje upoważnienia Krajowej Rady do takiego działania.

Szanowni Delegaci,

Odnosząc się do aktualnej sytuacji naszego stowarzyszenia ogrodowego chcę z trybuny zjazdowej przekazać wyrazy uznania Komitetowi Inicjatywy Ustawodawczej za działania w sprawie nowelizacji prawa budowlanego. Ufamy, że Sejm RP rozstrzygnie bulwersującą środowisko sprawę altan działkowych. Pojawiają się także nowe problemy, o których warto wspomnieć już teraz. Liczni

działkowcy, którzy w przeszłości złamali przepisy prawa budowlanego oczekują na abolicję. Nadzory budowlane kontrolując legalność altany biorą pod uwagę rok jej budowy, a nie stan prawny ustanowiony naszą ustawą z 13 grudnia 2013 r. Przeciwnicy Związku także podnoszą ten problem. Zasadnym jest więc, by w czasie debaty sejmowej nad naszym projektem obywatelskim pojawiły się nowe wątki, które powinniśmy poprzeć, by uregulować te trudne kwestie z pożytkiem dla działkowców i naszej organizacji. Być może warto, jeżeli powstanie taka możliwość, też zastanowić się nad powierzchniami altan w ogrodach, które przystępowały niegdyś do Związku jako ogrody rekreacyjne, dla których ustalano większe powierzchnie altan. Środowisko działkowców

Bartłomiej Kozera, OZ Opolski

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Delegaci!

Zabieram głos, jako reprezentant delegatów Okręgu Opolskiego PZD. Przez ogrody działkowe naszego Okręgu przetoczyła się żywa dyskusja na temat projektu statutu, z czego wnioski zostały przesłane do Krajowej Rady PZD. Nasze uwagi zostały w dużej mierze uwzględnione w projekcie statutu. Cieszymy się, że możemy uczestniczyć w tym doniosłym, ostatnim akcie prac nad statutem. Dyskutowany dziś projekt spełnia oczekiwania rodzin działkowych, jest dokumentem tworzącym dobre perspektywy funkcjonowania i rozwoju PZD.

Ale ja o czym innym chcę powiedzieć. Oto ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych nałożyła na nas obowiązek odbycia w ciągu roku tzw. zebrań ustawowych. Najpierw kilka informacji, a potem refleksja. Na Opolszczyźnie do dnia dzisiejszego odbyły się zebrania w 106 ogrodach, a mamy w sumie tych ogrodów – 111. To znaczy, że 96% ROD zajęło już stanowisko. W przeważającej mierze zdecydowano o pozostaniu w strukturach PZD. Tylko nieliczne ogrody, w sumie 5%, wyłączyły się. Były to z reguły ogrody małe, do 50 działek. Frekwencja na tych zebraniach była wyższa niż na zebraniach sprawozdawczych, tym niemniej nie zawsze było kworum zdolne do decydowania o swoich losach.

Koleżanki i koledzy Delegaci,

Nasi działkowcy mieli do czynienia z wyborem między pozorną wolnością a bezpieczeństwem. Bardziej podstawową z tych dwu wartości jest potrzeba bezpie-

czeństwa, które jest dotknięte tymi problemami w znaczącym stopniu oczekuje na takie działania ze strony naszego Związku. Nie uregulowanie tego problemu implikuje sytuację, w której pojawiają się tendencje wyodrębniania ogrodów z PZD, by poprzez własne stowarzyszenie i w drugim kroku, po jego likwidacji, doprowadzić do legalizacji postawionych domków na podstawie decyzji lokalnych samorządów. Wnioskuje o podjęcie takich działań, które przyczynią się do utrzymania jedności w naszym stowarzyszeniu ogrodowym, które powinno i musi nadal być najważniejszym stowarzyszeniem ogrodowym kreującym rozwój polskiego ogrodnictwa działkowego.

czeństwa. Ona ma charakter egzystencjalny. Rodzinom działkowym to poczucie bezpieczeństwa daje Polski Związek Działkowy.

Mądrości autorów ustawy o ogrodach działkowych, a wcześniej projektu obywatelskiego, zawdzięczamy to, że także wyżej cenili bezpieczeństwo. Przejawia się to w zapisie, że brak kworum oznacza pozostanie ogrodu działkowego w PZD. Ogrody działkowe Okręgu Opolskiego wybierały z reguły bezpieczeństwo. To poczucie bezpieczeństwa daje bycie we wspólnocie. Im większa wspólnota, tym większe poczucie bezpieczeństwa. Wyrasta ono z solidaryzmu – wiemy, że gdy dzieć się nam będzie krzywda, to inni staną w naszej obronie, szczególnie zaś wtedy, gdy istnienie naszego ogrodu będzie zagrożone.

Poczucie bezpieczeństwa wyrasta z wartości utylitarnych – wiem, że idziemy we właściwym kierunku, bo nie idziemy sami. Wraz z nami maszerują inni, może bystrzejsi od nas, którzy nam podpowiedzą, jak postępować. A na pewno skorzystamy z doświadczenia innych. Poczucie bezpieczeństwa wyrasta z wartości egzystencjalnych. Nie o wszystko musimy starać się sami.

Jako prezes jednego z Rodzinnych Ogrodów Działkowych nie wyobrażam sobie kierowania ogrodem bez pomocy Krajowej Rady PZD i Okręgowego Zarządu Opolskiego PZD.

Nasza delegacja całym sercem jest za przyjęciem nowego statutu i będziemy niezmiernie radzi z powodu jego przegłosowania. Dziękujemy Komisji Statutowej, a szczególnie Panu Prezesowi, za wysiłek włożony w jego przygotowanie.

***Panie Przewodniczący
Szanowni Delegaci, Zaproszeni Goście
Nadzwyczajnego XI Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia
Oгородowego Polski Związek Działkowców!***

Reprezentuję Okręg Gdański, którego jestem delegatem, a jednocześnie prezesem.

Występuję w imieniu ponad 50.000 działkowców dzierżawiących działki w ogrodach, którzy na odbytych ustawowych zebraniach nakazanych ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 13 grudnia 2013 r., a obowiązującą od 19 stycznia 2014 r. postanowili pozostać w stowarzyszeniu ogrodowym Polski Związek Działkowców.

Mam pewność, że i pozostali działkowcy w ogrodach, gdzie zebrania odbędą się do 18 stycznia 2015 r. postąpią podobnie, bo podczas prowadzonych rozmów deklarują, że zdają sobie sprawę na podstawie dotychczasowych faktów, że tylko w Stowarzyszeniu Ogrodowym Polski Związek Działkowców widzą swoją przyszłość i pewność, że mogą na stowarzyszenie liczyć.

Po 18-stu miesiącach ciężkiej walki o nową ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych, doczekaliśmy dnia w którym weszła ona w życie.

Teraz oczekujemy na kolejny ważny dokument, którym będzie statut odpowiadający jej postanowieniom, na który działkowcy i ogrody liczą.

W tym miejscu pragnę w imieniu działkowców, których reprezentuję i swoim własnym, złożyć serdeczne podziękowania Komisji Statutowej oraz Zespołowi Doradców Prawnych i Prezesowi Polskiego Związku Działkowców Panu Eugeniuszowi Kondrackiemu, którym zawdzięczamy opracowanie projektu Statutu, który usatysfakcjonuje działkowców i działaczy Związkowych.

Będzie to dokument stanowiący katechizm w naszym codziennym funkcjonowaniu, który będzie dobrze służył ogrodom i ich rozwojowi.

Po uchwaleniu statutu przez Nadzwyczajny XI Zjazd będzie nas czekać ciężka praca nad szybkim jego wdrożeniem zważywszy, że zbliża się koniec terminu, w którym winny odbyć się dalsze zebrania ustawowe wszystkich działkowców, aby podjąć decyzję o przynależności do stowarzyszenia.

Po ich zakończeniu będziemy pewni czym dysponujemy, na kogo możemy liczyć w dalszej pracy dla dobra działkowców oraz ogrodów.

Zdajemy sobie sprawę, że będzie to czas trudny, szcze-

gólnie dla Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej „Stop rozbiórkom altan”, który wraz z Krajową Radą i jej Prezesem, muszą wykorzystać sprzyjającą atmosferę w Sejmie RP i w poszczególnych klubach, aby zgodnie ze składanymi deklaracjami, jak najszybciej została uchwalona przez Sejm RP nowelizacja ustawy prawo budowlane, która da działkowcom pewność, że nasze altany nie będą już zagrożone ze strony urzędników nadzoru budowlanego.

Działkowcy Okręgu Gdańskiego liczą, że będzie to już ostatnia walka stowarzyszenia ogrodowego Polski Związek Działkowców i że nareszcie nasi przeciwnicy, przestaną podejmować ciągłe działania przeciwko nam i ogrodom działkowym.

Może decydenci mający wpływ na tworzenie prawa w naszym kraju zrozumieją wreszcie, że działkowcy chcą korzystać z dobrodziejstwa posiadania działki, pracować na niej i odpoczywać, a nie nieustannie walczyć o ogrody i swoje prawa, z ciągle zmieniającymi się ustawami.

Może wreszcie osoby odpowiedzialne w naszym kraju zrozumieją, że naszym celem jest utrzymanie ogrodów działkowych, a oni niech nie będą od wymyślania kruczków prawnych, które dawałyby pretekst do pozbawienia praw działkowców i likwidacji ogrodnictwa działkowego w Polsce. Jesteśmy zaprawieni w walce. Potrafimy ją organizować dzięki mądrym kierownictwu i doświadczeniom działkowców. Liczymy, że w końcu doczekamy się czasu spokoju i pewności, że nikt nam już nie będzie zagrażał.

Jeżeli tak się stanie, to w nadchodzących wyborach do władz samorządowych, a następnie do Sejmu i Senatu RP, działkowcy odwdzięczą się tym, którzy są po naszej stronie, broniąc ogrodów i praw działkowców.

Chcemy mało, pragniemy spokoju i satysfakcji z przynależności do stowarzyszenia ogrodowego Polski Związek Działkowców, które jako jedyne potrafi skutecznie walczyć o nasze prawa i daje gwarancję, że jeżeli gdzie potrzeba będzie potrafiło nas zorganizować do dalszej walki.

Póki co, chcemy nareszcie w spokoju wdrażać postanowienia nowej ustawy o ROD i uchwalonego dzisiaj statutu stowarzyszenia ogrodowego Polski Związek Działkowców, czego Państwu i wszystkim działkowcom za waszym pośrednictwem, należącym do niego, serdecznie życzę.

***Szanowny Panie Prezesie,
Szanowni Delegaci !***

Okręgową Konferencję Przedjazdową odbyliśmy w okręgu śląskim jako jedni z pierwszych, bo 24 lipca br.

Uznaliśmy, że oprócz ustawowej potrzeby opracowania nowego Statutu PZD, istnieje również potrzeba przedstawienia w nim rozwiązań, dopasowanych do nowych realnych ram politycznych i prawnych. Przede wszystkim uwzględniających potrzeby i możliwości działkowców w jakże trudnej sytuacji w wyniku politycznych ataków na Rodzinne Ogrody Działkowe i Polski Związek Działkowców.

Każdy z naszych delegatów miał coś do powiedzenia, do zaproponowania, do wprowadzenia do praktyki działalności Związku. Był to niezwykle cenny materiał, wymagający szerszego poznania i oceny pod kątem możliwości zastosowania, a wreszcie wyciągnięcia wniosków do stosowania w praktyce.

Przekazując go do Komisji Statutowej uznaliśmy, że może mieć on znaczenie dla rozwiązywania ważnych spraw, a tak naprawdę może i przyszłości Związku. Przedstawiając swoje uwagi, podnosimy ponadto, że wcześniej sygnalizowane, może i radykalne zmiany systemu organizacyjnego były dyskutowane z działkowcami. Proponowane zmiany są planowane z woli samych zainteresowanych, czyli użytkowników działek.

Statut to najważniejszy wewnętrzny dokument – to nasza konstytucja. To pisemnie potwierdzona informacja o zasadach działania naszego stowarzyszenia PZD.

Przyjęte dzisiaj „postanowienia” statutu, to klucz do sprawnego działania. Statut stanie się również źródłem informacji dla innych.

Poziomy rozwój społeczny i świadomości społecznej naszych członków jest miarą zmian w sposobie myślenia i działania. Opierając nasze działania na zasadach szerokiej demokracji przyjętej w nowym Statucie, dajemy wyraz decyzyjności każdego z członków i jego wpływ na uchwały, rezolucje i stanowiska podejmowane na walnych zebraniach, jak też struktur naszego stowarzyszenia ogrodowego PZD.

Wzmoczone działania polityczne i wewnętrzne kierowane co jakiś czas przeciwko nam, spowodowały szereg nadzwyczajnych sytuacji, w jakich znalazł się cały Związek i jego struktury.

W Polsce po przemianach społeczno-gospodarczych i politycznych, zanikło życie towarzyskie i społeczne. Rośnie poziom skrajnego ubóstwa w Polsce. Stworzenie działkowcom jak najdogodniejszych warunków do użytkowania działki, wypoczynku na działce, jest naszą nadrzędną rolą.

Działkowcy wyczuleni są na podawane do publicznej wiadomości informacje nieprawdziwe, a często wręcz obraźliwe. Rozumiemy to jako medialne przygotowanie opinii publicznej do konieczności wprowadzenia dalszych gruntownych zmian w prawie regulującym istnienie i funkcjonowanie ogrodów działkowych. Takiej metodzie działania działkowcy okręgu śląskiego zdecydowanie się sprzeciwiają.

Przedmiotowe traktowanie blisko milionowej rzeszy obywateli skupionych w reprezentującej ich interesy organizacji ma się nijak do szumnych haseł budowania państwa obywatelskiego.

Wybory coraz bliżej. W tej zaś perspektywie każda z aspirujących do władzy formacji w samorządach czy później w parlamencie będzie kokietować elektorat w tym elektorat działkowy, ale tylko do momentu, kiedy kartka wyborcza będzie „w grze”.

Często zachodzi potrzeba pewnej polityki elastyczności. Nie może to jednak być kosztem działkowców, Związku, ani też nie może to być decyzja podejmowana przez indywidualnych prezesów. Pamiętajmy, najważniejszy jest działkowiec, że dla niego działacze i struktury pracują, jego reprezentują, o jego interesy walczymy.

Działkowcy nadal mają nadzieję, że te czasy, gdy władza wiedziała lepiej od ludu minęły bezpowrotnie.

Opowiadamy się jednoznacznie za utrzymaniem obecnych rozwiązań prawnych w niezmiennym kształcie. Mamy świadomość, jakie są nasze zadania, cele i obowiązki. Jest to wyraz rzeczywistego pluralizmu, który opiera się nie na kilkunastu latach doświadczeń, ale na ponad wiekowej tradycji ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce i Europie.

W procesie wdrażania w życie Ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych podjęliśmy dążenia do osiągnięcia trwałego rozwoju w zagospodarowaniu ROD, wzrostu jakości życia w społeczności ogrodowej, wzrostu ekonomicznego z poprawą stanu środowiska przyrodniczego i dążeniem do zachowania go w dobrym stanie dla naszych następców.

W tych działaniach potrzebna jest praca poszczególnych działkowców i Zarządów Ogrodów, którzy swoją pracą uwidaczniają naocznie, że ruch ogrodnictwa działkowego w Polsce jest koniecznie potrzebny.

Wszystkie te działania są naszym największym sprawdzianem w konsolidowaniu i umacnianiu naszych szeregów w przyszłej i obecnej walce o nasz Związek i o nasze ogrody.

Realizacja tych szlachetnych celów potrzebna jest naszym działkowcom, społeczeństwu, polskiej rodzinie i polskim miastom. Mamy w tym zakresie ogromne do-

świadczenie. Zarządzamy ogrodami działkowymi, które służą nie tylko działkowcom, ale również mieszkańcom miast. Działamy na rzecz poprawy warunków ogromnej rzeszy naszych obywateli i podejmujemy w tej mierze coraz to nowsze inicjatywy. Chronimy nasze środowisko i przyrodę, zachowujemy wartości ekologiczne dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Piotr Gadzikowski, OZ Toruńsko-Włocławski

Szanowny Panie Prezesie!

Szanowni delegaci na Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców!

Szanowni goście!

Dzisiejszy dzień jest wyjątkowym, który niewątpliwie zapisze się złotymi zgłoskami w annałach historii ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Po blisko półtorarocznej walce o dobre zapisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, przyszło nam działkowcom stworzyć nowy dokument będący filarem istnienia Polskiego Związku Działkowców, jakim jest nowy Statut. Statut, który musiał sprostać zapisom nowej ustawy oraz pozostałym aktów prawnych regulujących funkcjonowanie ogrodów zrzeszonych w Stowarzyszeniu Ogrodowym PZD.

Dzięki poświęceniu ogromnej rzeszy ludzi oddanych rozwojowi idei ogrodnictwa działkowego, udało się opracować dokument na miarę potrzeb i oczekiwań działkowców, z zachowaniem rozwiązań prawnych gwarantujących bezpieczeństwo każdemu z członków Związku, zarówno pod względem formalno-prawnym jak również niezakłóconych relacji społecznych.

Prace Komisji Statutowej powołanej przez Krajową Radę PZD, przypadły w wyjątkowym okresie, w jakim znalazł się ponownie nasz Związek. Po raz kolejny przeciwko działkowcom zostały wytoczone „działa armatnie” sił i osób nieprzychylnych PZD, skierowane przeciwko łaadowi i porządkowi prawnemu w rodzinnych ogrodach działkowych. Absurdalne i niedorzeczne stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich Pani Ireny Lipowicz zainicjowane przez byłych działaczy Związku, a usuniętych z naszych szeregów, spowodowało podjęcie działań z jej strony zmierzających do skierowania tak ciężko wypracowanej, nowej Ustawy o ROD do Trybunału Konstytucyjnego RP.

Cel jest nam wszystkim dobrze znany - chodzi o rozbitcie jedności Polskiego Związku Działkowców i jego całkowite unicestwienie, gdyż tak mocna i silna – a w dodatku samofinansująca się organizacja społecz-

Wyrażam przekonanie naszych delegatów w imieniu ponad 98 tys. śląskich działkowców, że uchwalony dziś nasz nowy statut stanie się gwarancją zarówno jedności i zwartości organizacyjnej oraz aktem prawnym systemu norm i zasad statutowych, wypróbowanych i potwierdzonych przez historyczne doświadczenia ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce.

na – jest w mniemaniu naszych przeciwników organizacją, którą trzeba zlikwidować!

Jedność działkowców zrzeszonych w PZD wielokrotnie została już udowodniona, czego namacalnym dowodem są odbywające się zebrania w rodzinnych ogrodach działkowych, zgodnie z wymogami art. 69 ustawy o ROD. Dotychczasowe wyniki tych zebrań pozwalają stwierdzić, iż zdecydowana większość działkowców chce pozostać w Polskim Związku Działkowców i jemu powierzyć dalsze zarządzanie ogrodami. Możemy być już pewni, że wyodrębnień nie będzie tyle na ile liczyły organizacje nam nieprzychylnie. Zakładały one, że swiste rozdrobnienie stowarzyszeń ogrodowych w Polsce, na małe i na dobrą sprawę nieliczące się jednostki, otwoczy możliwość sukcesywnego likwidowania ogrodów działkowych w kraju, dając możliwość deweloperom na powolne, ale skuteczne, „zabetonowywanie” naszych miast i miasteczek.

Działania pani Rzecznik Praw Obywatelskich spotkały się z bardzo silną i merytoryczną odpowiedzią ze strony działkowców. Nasze środowisko to nie marionetki, które robią to - co im się każe. Działkowcy instynktownie czują, co jest dla nich dobre. Funkcjonująca i to dobrze nowa ustawa o ROD została bardzo dobrze przyjęta przez działkowców. Natomiast podejmowane przez działkowców podczas zebrań ustawowych uchwały o pozostawieniu ogrodu, jako jednostki terenowej PZD, są przyjmowane oklaskami przez zebranych, co jest ewidentnym świadectwem jedności Związku i współtworzenia jednej monolitycznej rodziny działkowej, okrytej „parasolem ochronnym” Polskiego Związku Działkowców.

Szanowni Państwo!

Mamy zaszczyt uczestniczyć w historycznej chwili i własnym głosem potwierdzić naszą samorządność oraz oddać w ręce działkowców nowy Statut będący fundamentalnym aktem prawnym na miarę XXI wieku, naszego Związku!

Olga Ochrymiuk, OZ Podlaski, Przewodnicząca Krajowej Komisji Rozjemczej

Szanowni Zebrani, Szanowny Panie Prezesie!

Dzisiaj występuję po raz ostatni pełniąc dotychczasową funkcję Przewodniczącej Krajowej Komisji Rozjemczej. Jeśli chodzi o samo rozwiązanie komisji rozjemczych w takim statusie, jak był dotychczas, nie mam wątpliwości, że tak powinno być, bo tak stanowią przepisy ustawy. Chciałam serdecznie podziękować za pracę członkom Krajowej Komisji Rozjemczej, członkom i przewodniczącym Okręgowych Komisji Rozjemczych. Bardzo dużo wysiłku i zaangażowania włożyli w pracę w komisjach.

Przyjmując obowiązki Przewodniczącej Krajowej Komisji Rozjemczej nawet nie pomyślałam, że tyle czasu, bo to około 10 lat, będę pełniła tę funkcję. Początkowo pełniłam obowiązki zastępując zmarłą Przewodniczącą, a później wyraziłam zgodę na objęcie tej funkcji. Myślałam, że sobie nie poradzę, bo jednocześnie pełniłam funkcję sędziego sądu okręgowego, ale okazało się, że praca tutaj w PZD to zdobycie nowej wiedzy, poznanie nowych przepisów, o których nie miałam pojęcia. Jeśli chodzi o kadre komisji rozjemczych, przeprowadziłam dla nich kilka dobrych szkoleń, na których przekazywałam wiedzę również na temat wydawania rozstrzygnięć. Późniejsze orzeczenia komisji rozjemczych były nie do podważenia. Mówiłam, że jeżeli nauczymy się praco-

wać to Krajowa Komisja Rozjemcza nie będzie miała co robić. Jednak pracy było wystarczająco dużo. Porównując pracę na początku tych 10 lat mojego bycia Przewodniczącą każde podanie o wniesienie skargi kończyło się wniesieniem skargi. W tym roku dokonałam bardzo wiele odmów, zatem uznałam za prawidłowe stosowanie przepisów tak przez zarządy ROD, jak i przez komisje rozjemcze I i II stopnia. Uważam, że ta kadra jest już doświadczona, ma ogromną wiedzę, zanim z konieczności musiała poznać przepisy do rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. Szczególne podziękowania kieruję do członków Krajowej Komisji Rozjemczej – moich zastępców: Pana Roberta Klimaszewskiego, Pana Zbigniewa Maliszewskiego, sekretarza - Pani Zofii Paderewskiej, Pani Zofii Mróz i pozostałym. Cieszę się, że mogłam przez tak długi okres pracować w Związku. Zdobyłam dużo wiedzy. Moi koleżanki i koledzy sędziowie, do których referatów trafiają sprawy związane z ogrodami działkowymi czy działkowcami uważają mnie za specjalistkę i proszą o konsultację, więc staram się pomagać. Dziękując za bardzo dobrą współpracę, panu Prezesowi za stworzenie warunków do pracy, Prezydium KR i całej Krajowej Radzie za dobrą współpracę, którą będę wspominała miło. Dziękuję bardzo wszystkim.

Helena Wojna, OZ Łódzki

Szanowni Przewodniczący, Panie Prezesie, Szanowni Zgromadzeni,

Przypadł mi w udziale zaszczyt reprezentowania 46 tysięcznej społeczności działkowców Okręgu Łódzkiego.

Na wstępie chciałabym podziękować i pogratulować wszystkim osobom, które w tak krótkim terminie stworzyły projekt statutu stowarzyszenia ogrodowego PZD, dla przyjęcia, którego dzisiaj odbywamy Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów PZD.

W ocenie delegatów z Okręgu Łódzkiego dokument ten w sposób bardzo szczegółowy reguluje zagadnienia związane ze sprawnym funkcjonowaniem Związku oraz zapewnia konkretne rozwiązania problemów dotyczących działkowców, organów PZD i rodzinnych ogrodów działkowych. Jako dokument będący w pewnym sensie „konstytucją” PZD wychodzi naprzeciw nowym wyzwaniom i wprowadza Związek w nową rzeczywistość prawną. Dzisiaj uchwalimy bardzo dobre prawo związkowe,

prawo, które zachowując dorobek przenosi to, co dobre, ale jednocześnie realizuje zapisy dwóch ustaw:

o rodzinnych ogrodach działkowych i ustawy o stowarzyszeniach.

Szanowni Delegaci,

Od 9 miesięcy cały Związek wdraża w życie przepisy nowej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. W ogrodach odbywają się zebrania, na których działkowcy decydują, czy ich ogród ma pozostać w ogólnopolskim stowarzyszeniu, czy też wyodrębnić się i powołać lokalne stowarzyszenie. Fakt, że na tych zebraniach nie dochodzi do masowego rezygnowania z Polskiego Związku Działkowców należy odczytywać, jako świadomy wybór samych działkowców i przykład realizacji demokracji w ogrodach.

Najwyraźniej zjawisko to nie odpowiada wizji prof. Ireny Lipowicz. Stawiając zarzuty co do niekonstytucyjności nowej ustawy o ROD zasugerowała, że nad jej za-

pisami powinien pochylić się Trybunał Konstytucyjny.

Po raz kolejny instytucja państwowa staje się narzędziem w ręku przeciwników ogrodów i działkowców. Inicjatywa podjęta przez Rzecznika Praw Obywatelskich pozostaje w całkowitej sprzeczności z rolą, jaką powinien on pełnić. Dlatego, nie może nikogo dziwić oburzenie działkowców, inicjatorów powstania projektu obywatelskiego działkowej ustawy, pod którą zebrano niemal milion podpisów i który uzyskał poparcie 441 posłów.

Głęboko wierzymy, że wysłuchawszy naszych racji Rzecznik Praw Obywatelskich zaniecha ataków na ustawę ROD.

Dziś mamy ustawę zabezpieczającą nasze interesy. Działkowcy mają prawo decydować o swojej przyszłości, a rządzący przekonali się, że nie mogą lekceważyć miliona obywateli.

Sukces ten był możliwy, dlatego że byliśmy razem.

Mimo, że tak wiele już wspólnie osiągnęliśmy nadal musimy stać na straży naszych interesów.

Kolejną kwestią jest doprowadzenie do aktualizacji prawa budowlanego w zakresie doprecyzowania definicji „Altany”. Obowiązująca definicja jest niekorzystna dla działkowców, przez co ponad 900 tys. altan zostało uznane, przez urzędników, za wybudowane niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i w konsekwencji podlegają one rozbiórze.

Ponadto borykamy się z roszczeniami byłych właścicieli gruntów, na których znajdują się ogrody działkowe.

W szczególności problem ten dotyczy dużych miast, gdzie grunty te są bardzo atrakcyjne dla potencjalnych inwestorów.

Zabezpieczenie prawa Związku i działkowców do użytkowania gruntów obecnie zajmowanych przez ogrody działkowe, to jedno z najważniejszych zadań PZD.

Potwierdzeniem skali problemu jest fakt, że w ramach Okręgu Łódzkiego mamy uregulowany stan prawny jedynie dla 30% powierzchni ROD.

Należy wspomnieć, że dużym wsparciem dla ogrodów jest, utworzony przez Krajową Radę, Fundusz Obrony ROD, który finansuje koszty postępowań sądowych i administracyjnych.

Dodatkowo, aby sprostać wyzwaniom, które stawia nam rzeczywistość postawiliśmy sobie również za cel owocną, codzienną współpracę z samorządami, mediami, pracownikami naukowymi z szeroko pojętej dziedziny ogrodnictwa na rzecz efektywnej promocji naszej działalności. Dzięki temu będziemy mogli pozytywnie wpływać na lokalne społeczności i wzbogacać ich funkcjonowanie.

Pragnę jeszcze raz podkreślić, że jedynie zaangażowanie i wspólne działanie nas wszystkich sprawią, że działkowcy będą spokojni o przyszłość swoich działek.

Wszyscy jesteśmy ambasadorami ogrodnictwa działkowego.

Delegacja łódzka będzie głosowała za przyjęciem propozycji statutu.

Wystąpienia zgłoszone do protokołu

Agnieszka Sycz, OZ Podkarpacki

*Szanowny Panie Prezesie,
Wysokie Prezydium,
Szanowni Delegaci,*

Dziś głównym zadaniem Nadzwyczajnego Zjazdu jest uchwalenie nowego statutu PZD. Dokument ten był konsultowany także w podkarpackich Rodzinnych Ogrodach Działkowych, które popierają rozwiązania w nim zawarte. Uważamy, że przyjęcie nowego statutu ureguje wiele aspektów funkcjonowania ogrodów działkowych w sposób zgodny z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych. Delegaci Okręgu Podkarpackiego PZD uważają, że statut PZD w treści zaprezentowanej na Zjeździe jest dobry i spełnia nasze oczekiwania.

Drugim ważnym zagadnieniem dla działkowców jest wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego ogłoszony w styczniu 2014 r., który w praktyce uznał wszystkie altany w ogrodach za samowole budowlane. Komitet Inicjatywy Ustawodawczej „STOP rozbiórkom altan” opracował obywatelski projekt ustawy i oczekujemy, że tylko nad nim będą prowadzone prace w Sejmie i będzie on projektem wiodącym. Działkowcy zebrali w całym kraju prawie 705 tysięcy podpisów pod obywatelskim projektem, które 9 października zostały uroczystie złożone w Sejmie. Obecnie naszym zadaniem jest rozmawiać i przekonywać posłów, aby jak najszybciej projekt obywatelski stał się obowiązującym prawem.

Mieczysław Kamiński, OZ Gdańsk

***Pani Przewodnicząca,
Panie Prezesie,
Koleżanki i Koledzy!***

O konieczności zwołania Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów PZD mówili delegaci dziś występujący. Celem naszych działań jest doprowadzenie do rejestracji w sądzie stowarzyszenia ogrodowego – Polskiego Związku Działkowców. Zatem naszym priorytetem jest przyjęcie statutu PZD o takiej treści, która ograniczy do minimum zagrożenia mogące przedłużyć proces jego rejestracji w KRS.

Jestem pewien, że powołana Komisja Statutowa dołożyła wszelkich starań, by wynik jej pracy – nowy statut był przyjęty przez Sąd Rejestrowy bez zbędnej zwłoki, a nasze stowarzyszenie zapisane w rejestrze.

Uważam za niecelowe zgłaszanie uwag i poprawek,

Antoni Molka, OZ w Legnicy

***Szanowni Delegaci,
Prezydium XI Nadzwyczajnego Zjazdu PZD,
Panie Prezesie***

Spotykamy się na Nadzwyczajnym XI Krajowym Zjeździe Delegatów PZD, aby przybliżyć koniec walki o istnienie naszej organizacji - uchwalić statut stowarzyszenia ogrodowego Polskiego Związku Działkowców. Przeszliśmy daleką drogę niechęci, dezaprobatę, wręcz próby unicestwienia organizacji Polskich działkowców, działkowców z ponad stu letnią tradycją. Oponenti polityczni wspierani lobby komercyjno-deweloperskim odnieśli częściowy sukces po orzeczeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego stwierdzającego niezgodność z Konstytucją ustawy o ROD z 2005 roku zrzeszonych w PZD. Wyrok przytłoczył milionową rzeszę działkowców, jednak dzięki ponad 20 letniemu doświadczeniu w walce o istnienie PZD, Krajowa Rada pod przywództwem Pana Prezesa Kondrackiego wyznaczyła kierunki walki o nasz byt. Powołano Komitet Inicjatywy Ustawodawczej, który stworzył projekt ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych zrzeszonych w PZD, popartą przez ponad 960 000 obywateli. Dalsze działania w procedowaniu obywatelskiego projektu ustawy w podkomisji sejmowej były drogą przez mękę w związku z propozycjami oponentów partii politycznych biorących udział w procedurze legislacyjnej. Aby przekonać ustawodawców do racji milionowej organizacji i projektu ustawy, który uwzględni zarzuty Trybunału Konstytucyjnego potrzebne były stanowiska, apele, narady i spo-

których treść może zakłócić poprawność legislacyjną uchwalanego statutu, co może spowodować odesłanie przez Sąd tego dokumentu do ponownych konsultacji.

Możliwe i celowe wydają się być tylko poprawki stylistyczne, literówki itp.

Szanowni Państwo!

Jeśli nasz statut wejdzie w życie 23 października 2014 roku to do dnia przeprowadzenia Krajowego Zjazdu Delegatów PZD w 2015 roku jego przepisy będzie weryfikowała praktyka codziennego funkcjonowania wszystkich szczebli naszego Związku i ona powie nam, które przepisy są zasadne, a które wymagają zmian. Takie nasze działanie wydaje się być racjonalne. Jestem o tym głęboko przekonany.

tkania z władzami samorządowymi oraz posłami RP, a także najwyższymi władzami z Marszałkiem Sejmu włącznie, oraz manifestacje pod Urzędami Marszałkowskimi i Wojewódzkimi. Zwieńczeniem naszej walki była manifestacja ogólnopolska, podczas której otrzymaliśmy poparcie parlamentarzystów różnych opcji politycznych złożonych pod Sejmem RP - odnieśliśmy sukces. Ostateczne kontrowersje rozstrzygnięto podczas spotkania delegacji działkowców z premierem rządu RP Donaldem Tuskiem. 13.12.2013 r. – Sejm RP uchwalił ustawę o ROD. 18.12.2013 r. - podpisał ją Prezydent RP, a od 19.01.2014 r. ustawa o ROD stała się obowiązującym dokumentem. Ustawa o z dnia 13.12.2013 roku o rodzinnych ogrodach działkowych jest dobrym dokumentem powstałym w drodze kompromisu zapewniającym funkcjonowanie ROD i prawa nabyte działkowców. Wstęp do ustawy trafnie określa pozytywną rolę ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Dzisiaj na Nadzwyczajnym XI Krajowym Zjeździe Delegatów PZD uchwalamy statut, który pozwoli na funkcjonowanie rodzinnych ogrodów działkowych zgodnie z ustawą o ROD. Jest to dokument oparty na ustawie o ROD, ustawie Prawo o stowarzyszeniach oraz prawie cywilnym i administracyjnym. Statut dzisiaj uchwalony jest dobrym dokumentem wieńczącym walkę o istnienie rodzinnych ogrodów działkowych.

Pomimo dalszych ataków na PZD – Rzecznika Praw Obywatelskich, wcześniej Związku Miast Polskich (tu nastąpiło porozumienie), wyrok NSA pozbawił dział-

kowców złudzeń, że możemy czuć się bezpiecznie. Jednak zarejestrowanie kolejnego Komitetu Inicjatywy Ustawodawczej, złożenie projektu ustawy o zmianie ustawy prawa budowlanego pozwoli na unormowanie zapisu odnośnie definicji altan działkowych.

W imieniu działkowców okręgu legnickiego składam serdeczne podziękowania obydwu Komitetom Inicjatywy Ustawodawczej, Krajowej Radzie PZD, Prezesowi PZD Panu Kondrackiemu, bez którego charyzmy i kre-

Jerzy Wdowczyk, OZ w Kaliszu

Szanowni Delegaci

Po wielu latach walki o ogrodnictwo działkowe w Polsce dnia 13 grudnia 2013 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił długo oczekiwaną przez działkowców nową ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych.

Ustawa została uchwalona po długich i trudnych negocjacjach z wszystkimi ugrupowaniami politycznymi w Polsce, po trudnych rozmowach z wszystkimi Klubami Parlamentarnymi. Nową ustawę poparli niemal jednomyślnie wszyscy posłowie RP, przy zaledwie 2 głosach przeciwnych.

Nowa ustawa wprowadziła spokój i bezpieczeństwo w ogrodach działkowych, cieszące się poparciem społecznym.

Nowa ustawa spełnia wymogi demokratycznego państwa, podkreśla wolność zrzeszania się obywateli, rozwiązuje sprawy funkcjonowania, organizację i zakładanie ogrodów działkowych. Niestety jest kwestionowana przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Milion rodzin działkowych, a w rzeczywistości kilka milionów obywateli, którzy uprawiają działki jest zbulwersowanych i zdziwionych postawą Pani Rzecznik Praw Obywatelskich w stosunku do działkowców. Pani Rzecznik zamiast bronić obywateli, jest przeciw nim.

List działkowców ROD „Granica” w Świnoujściu do uczestników Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów PZD

My działkowcy ROD „Granica” w Świnoujściu przesyłamy delegatom z najbardziej na północny zachód wysuniętego działkowego przyczółka w Polsce życzenia owocnych obrad. Mamy nadzieję, że dzisiejszy Zjazd w Warszawie dokończy dzieła, które zapoczątkowaliśmy wspólną walką w obronie ruchu działkowego w Polsce. Zdajemy sobie sprawę jak odpowiedzialne zadanie spoczywa dziś na

atywności w kierowaniu Związkiem trudno byłoby nam się podnieść po wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Serdeczne podziękowania składam również prawnikom Związku oraz Komisji Statutowej za projekt statutu, który mamy dzisiaj uchwalić jako delegaci Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów PZD, aby służył w realizacji zadań ROD i Związku.

Dziękuję wszystkim działkowcom zrzeszonym w PZD za udział w walce o nasze istnienie.

Zgodnie z art. 68 nowej ustawy Polski Związek Działkowców został zobowiązany do uchwalenia w ciągu 18 miesięcy nowego statutu PZD.

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców powołała specjalną Komisję do opracowania nowego statutu PZD, który po konsultacjach z działkowcami i środowiskiem działkowym zostanie w dniu dzisiejszym przedstawiony do zatwierdzenia na Nadzwyczajnym XI Krajowym Zjeździe Delegatów PZD.

Szanowni Delegaci

Działkowcy z Wielkopolski południowo – wschodniej, kolebki ogrodnictwa działkowego w Polsce, gdzie funkcjonuje najstarszy w Polsce i w Europie ogród działkowy im. Powstańców Wielkopolskich w Koźminie Wielkopolskim, który w tym roku obchodził jubileusz 190-lecia założenia ogrodu, akceptują propozycję nowego statutu PZD, jednocześnie pozdrawiamy wszystkich działkowców w Polsce i delegatów na Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów PZD, życząc pomyślności i owocnych obrad.

Dziękujemy całemu Zespołowi opracowującemu projekt statutu, który na dzisiejszym Zjeździe będzie uchwalany.

delegatach Polskiego Związku Działkowców.

Uchwalenie w pełni zgodnego z nową ustawą o ROD statutu PZD oznaczać będzie faktycznie wypełnienie treścią nowego prawa działkowego, usankcjonowaniem istnienia naszej organizacji w obecnej rzeczywistości prawnej. Rzeczywistości, o którą działkowcy z całej Polski zabiegali w dniach zmagania się o nową ustawę o ROD.

Nasza ogrodowa codzienność będzie zależeć także od tego, jakie zasady zapiszecie w dokumencie, którego uchwalenie jest celem dzisiejszego Zjazdu. Oczekujemy

zatem z Warszawy dobrych wieści dla całego środowiska działkowców!

Uchwały i Stanowiska

UCHWAŁA NR 2 Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców z dnia 23 października 2014 r.

w sprawie uchwalenia Statutu Polskiego Związku Działkowców

Realizując art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 40) oraz uwzględniając postanowienia art. 65 ust. 2 i art. 68 ust. 2 tej ustawy, Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 185 w związku z § 139 ust. 1, § 144 ust. 1 i 2 oraz § 143 pkt 2 statutu PZD oraz uchwały NR 1/XX/2014 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie zwołania Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów PZD, postanawia co następuje:

§ 1

1. Uchwala się Statut Polskiego Związku Działkowców, zwany dalej „Statutem”, stanowiący załącznik do

niniejszej uchwały.

2. Statut wchodzi w życie z dniem uchwalenia.

§ 2

Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców upoważnia Krajową Radę Polskiego Związku Działkowców do wniesienia poprawek w uchwalonym Statucie w zakresie ewentualnych uwag wnioskowanych na piśmie przez Sąd w trakcie postępowania wszczętego w ramach realizacji przez Polski Związek Działkowców obowiązku wynikającego z art. 68 ust. 2 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

§ 3

Niniejsza uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu
1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 r.

STANOWISKO
Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
z dnia 23 października 2014 r.

w sprawie Statutu Polskiego Związku Działkowców

Ustawa z 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych zobowiązała Związek do uchwalenia nowego statutu PZD. Statut jest podstawowym dokumentem w codziennym funkcjonowaniu naszej organizacji, zawierającym najważniejsze postanowienia dotyczące zasad działania całego Związku oraz jego poszczególnych jednostek, kompetencje wszystkich organów PZD, a także praw i obowiązków wszystkich członków Związku. Po wnikliwym zapoznaniu się z przedstawionym projektem statutu PZD, Krajowy Zjazd Delegatów PZD uznaje, że dokument ten nie tylko zapewni sprawne funkcjonowanie Związku, ale również odpowiada wymogom ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz ustawy – Prawo o stowarzyszeniach. Dlatego też Zjazd uznał konieczność przyjęcia przedłożonego projektu statutu.

Krajowy Zjazd zauważa, że nowy statut PZD jest rezultatem kilkumiesięcznej pracy specjalnej Komisji Krajowej Rady wspomaganej przez Zespół Doradców, którym powierzono obowiązek opracowania konkretnego dokumentu mającego zrealizować założenia wyznaczone przez Krajową Radę. Treść statutu dowodzi, że Komisja należycie wykonała swoją powinność. W szczególności wykorzystano rozwiązania sprawdzone w praktyce, jak i te, które są zaczerpnięte z tradycji ruchu ogrodnictwa działkowego. Wprowadzono ponadto nowe zapisy, których uwzględnienia wymagała ustawa o ROD oraz oczekiwało środowisko działkowców z uwagi na wyzwania obecnie stawiane ogrodom i Związkowi.

Zjazd uznaje, że satysfakcjonujący kształt nowego statutu jest w szczególności wynikiem przeprowadzenia nad tym dokumentem szerokiej konsultacji z działkowcami, zarządami ROD i innymi organami Związku. O skali tych konsultacji świadczy fakt, że w tym celu Krajowa Rada wydała specjalną broszurę z projektem w nakładzie 10.000 egzemplarzy, które trafiły do wszystkich ogrodów w Polsce. Ponadto zamieszczono ten dokument na stronie internetowej PZD. W wyniku tak szerokiej konsultacji zgłoszono do Krajowej Rady wiele wniosków i propozycji, zwłaszcza od 26 przedjazdowych konferencji delegatów, wielu ROD oraz indywidualnych działkowców. Wszystkie zostały rozpatrzone przez Komisję Statutową. W pracach nad tworzeniem statutu PZD wykorzystano również wszystkie doświadczenia i tradycje ruchu ogrodnictwa działkowego. Powyższe dowodzi, że statut jest dobrym i wszechstronnym dokumentem, odpowiadającym potrzebom działkowców, Związku i jego struktur. Delegaci zebrani na Krajowym

Zjeździe wyrażają swoje zadowolenie z tak demokratycznych i sprawnych działań zmierzających do opracowania dobrego statutu.

Równocześnie Krajowy Zjazd z satysfakcją przyjmuje zupełnie nowe rozwiązania zawarte w statucie. Na szczególną aprobatę zasługuje zwłaszcza zwiększenie uprawnień i usprawnienie funkcjonowania wszystkich jednostek i organów Związku, co stanowi niezbędny element należytego wykonywania przez nie zadań na rzecz ogrodów i działkowców. Za niezwykle istotne należy uznać wprowadzenie nowej zasady dotyczącej opłat ogrodowych i składki członkowskiej, zapewniające sprawne funkcjonowanie ogrodów i Związku oraz gwarantujące, aby każdy działkowiec proporcjonalnie przyczynił się do pokrywania kosztów funkcjonowania ROD. Z kolei wprowadzenie nowej kategorii członkostwa współdziałającego w znacznym zakresie umożliwi przynależność do ogólnopolskiego stowarzyszenia ogrodowego PZD osobom, które pragną aktywnie działać dla jego dobra. Natomiast zapisy kompleksowo określające zasady nabywania i wygaśnięcia praw do działek usprawnią i ułatwią pracę zarządów ROD. Te i inne zapisy nowego statutu kompleksowo ujmują całokształt działalności całego Polskiego Związku Działkowców.

Krajowy Zjazd Delegatów podkreśla, że projekt statutu został przygotowany w zgodzie z porządkiem prawnym w naszym kraju, a szczególnie z pełnym uwzględnieniem rozwiązań i postanowień zawartych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych oraz ustawie – Prawo o stowarzyszeniach. Równie ważne jest to, że projekt został opracowany przy czynnym udziale środowiska samych działkowców oraz struktur PZD. Nadsyłane wnioski, propozycje i uwagi zdecydowanie ukie runkowały prace nad tym dokumentem, o czym świadczy treść projektu. Zjazd wyraża przekonanie, że dzięki temu powstał dokument, który będzie odpowiadał potrzebom działkowców, ogrodów i Związku.

Krajowy Zjazd Delegatów wyraża podziękowania wszystkim organom i działaczom Związku oraz działkowcom za licznie zgłoszone postulaty, wnioski oraz propozycje dotyczące poszczególnych zagadnień unormowanych w nowym statucie. Wszystkie te zgłoszenia były wnikliwie rozpatrzone i okazały się niezwykle przydatne do opracowania dokumentu kompleksowo regulującego ogół kwestii dotyczących funkcjonowania Związku i jego organów oraz praw i obowiązków działkowców. Szczególnie cieszy ogromne zaangażowanie

oraz troska, jaką wykazały organy i działacze Związku oraz poszczególni działkowcy w kwestiach związanych z doskonaleniem prawa związkowego. Masowe uczestnictwo w konsultacjach nad treścią kolejnych wersji nowego statutu PZD zasługuje na szczególne uznanie i musi napawać optymizmem, gdyż jest dowodem silnego poczucia odpowiedzialności za sprawy Związku oraz istotnie przyczyniło się do opracowania takiego statutu, który będzie optymalnie zaspokajał potrzeby działkow-

ców, ogrodów i Związku.

Mając powyższe na uwadze, Krajowy Zjazd Delegatów PZD, przyjmując statut PZD, wyraża przekonanie, że dokument ten sprawdzi się w praktyce oraz zagwarantuje skuteczne działania organów Związku, szczebla ogrodowego, okręgowego i krajowego, a przede wszystkim zapewni dobre warunki dla indywidualnych działkowców i ich rodzin.

KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu
1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 roku

STANOWISKO Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców z dnia 23 października 2014 r.

*w sprawie działań podejmowanych przez Rzecznik Praw Obywatelskich
prof. Irenę Lipowicz wobec obywatelskiej ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r.
o rodzinnych ogrodach działkowych*

W związku z wystąpieniem skierowanym przez Rzecznik Praw Obywatelskich prof. Irenę Lipowicz do Ministra Infrastruktury i Rozwoju Regionalnego oraz jej wypowiedziami dla mediów, w których kwestionuje konstytucyjność obywatelskiej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, XI Krajowy Zjazd Delegatów PZD, jako najwyższy organ samorządu Polskiego Związku Działkowców, wyraża głębokie zaniepokojenie zaangażowaniem autorytetu urzędu RPO w zwalczanie ustawy, która służy zabezpieczeniu istnienia ogrodów oraz praw działkowców.

Uchwalenie przez Sejm w dniu 13 grudnia 2013 r. ustawy o ROD stało się możliwe dzięki mobilizacji praktycznie całej społeczności polskich działkowców. Była ona konieczna, ponieważ dla każdego, kto śledził sprawę, było oczywiste, iż środowiska dążące do przejęcia terenów ogrodów na cele komercyjne próbują wykorzystać orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego, jako pretekst do przeforsowania ustawy oznaczającej koniec ogrodów w polskich miastach. W Sejmie trwała batalia pomiędzy posłami reprezentującymi interesy deweloperów, a sprzymierzeńcami działkowców. W tej nierównej walce, w której sile pieniądza działkowcy mogli przedstawić jedynie głos społeczeństwa, dobitnie wyrażony

w postaci blisko miliona podpisów złożonych przez obywateli pod projektem ustawy, ostatecznie zwyciężyli przyjaciele ogrodów. Niewątpliwie, na ostateczną decyzję posłów wpływ miała właśnie świadomość akceptacji projektu obywatelskiego wśród działkowców. Dla sukcesu tej inicjatywy, była ona równie ważna, co argumenty merytoryczne zaprezentowane przez przedstawicieli działkowców podczas długiej i burzliwej debaty w Parlamencie.

Uchwalona prawie jednomyślnie, bo głosami aż 441 posłów, nowa ustawa o ROD odzwierciedla założenia projektu złożonego do Sejmu przez działkowców. W szczególności zrealizowała jego najważniejszy cel – zachowała prawa działkowców i ochroniła ogrody przed zagrożeniem masowej likwidacji. Co istotne, w ocenie autorytetów z dziedziny prawa konstytucyjnego, nowa ustawa zrealizowała również wytyczne Trybunału Konstytucyjnego zawarte w wyroku z 11 lipca 2012 r. Dzięki wyważonym rozwiązaniom godzącym interesy działkowców i właścicieli terenów zajmowanych przez ogrody, zadośćuczyniła potrzebom poszanowania własności gmin. Rozdzielając prawo do działki, od przynależności do jakiegokolwiek organizacji, zrealizowała postulat zasady swobody zrzeszania się. Wreszcie, oddając

do uznania działkowców kwestię przyszłości organizacyjnej ich ogrodu i gwarantując przejrzystą procedurę podejmowania decyzji w tym zakresie, uchroniła ustawę przed zarzutem nadmiernej ingerencji w relacje pomiędzy zrzeszeniem, a jego członkami, oraz naruszenia konstytucyjnie chronionych praw majątkowych zrzeszenia.

Skala zaangażowania działkowców w starania o uchwalenie nowej ustawy o ROD sprawiła, iż jej zapisy są znane w całym środowisku. Co więcej, jest ona przez nich powszechnie akceptowana. Świadczą o tym nie tylko podpisy pod projektem obywatelskim, ale także decyzje podejmowane podczas zebrań w ogrodach, na których w demokratycznych głosowaniach rozstrzygają o formie organizacyjnej ich ROD. W przytłaczającej większości opowiadają się za pozostaniem w PZD, co jest możliwe właśnie dzięki nowej ustawie. Z ich deklaracji wynika, że przesłanką mającą decydujące znaczenie przy podejmowaniu takiego wyboru, jest przeświadczenie, że posiadanie silnego, ogólnopolskiego samorządu, było, jest i nadal będzie jedną z ważniejszych form zabezpieczenia praw ich rodzin do działek.

Tymczasem z wypowiedzi prof. Ireny Lipowicz wynika, że podejmowane przez nią działania motywowane są właśnie tym, iż nowa ustawa, choć zniosła obowiązkową przynależność ogrodów i działkowców do PZD, to – pozostawiając działkowcom swobodę decyzji o swej przyszłości - umożliwiła Związkowi zachowanie potencjału organizacyjnego. Nic więc dziwnego, że wśród działkowców pojawia się pytanie o rzeczywiste intencje Pa-

ni Rzecznik, oraz czy w istocie nie mają do czynienia z kolejną odsłoną walki z ogrodami. Przypuszczenia te utwierdza przekonanie o bezpodstawności zarzutów formułowanych przez RPO wobec ustawy, oraz okoliczności, w jakich to ma miejsce. W szczególności działkowcy podnoszą, że RPO kwestionuje zapisy ustawy bez zbadania stanu faktycznego, którego regulacji one służą i bez konsultacji tych działań z ich środowiskiem. Wreszcie, ich zdumienie budzi fakt, iż osoba piastującą urząd, który w nazwie podkreśla podmiotowość obywateli w relacjach z Państwem, całkowicie ignoruje i zbywa milczeniem obywateli stojących za setkami petycji i listów zbiorowych, które w tej sprawie trafiły do biura RPO z ogrodów.

Dlatego też Krajowy Zjazd Delegatów PZD zwraca się do prof. Ireny Lipowicz z apelem o zaniechanie ataków na ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych i podjęcie dialogu ze środowiskiem działkowców. Głęboko wierzymy, że wysłuchawszy racji przemawiających za rozwiązaniami zawartymi w ustawie, Rzecznik Praw Obywatelskich, tak jak wcześniej liczna rzesza posłów, zmieni nastawienie do obywatelskiej ustawy o ROD. Jednocześnie Krajowy Zjazd Delegatów PZD zwraca się do wszystkich działkowców, niezależnie od tego, czy są oni członkami naszego Związku, czy też podjęli decyzję o jego opuszczeniu, o zaangażowanie się w działania na rzecz zachowania ustawy o ROD, jako gwaranta praw ich rodzin oraz przyszłości ogrodów działkowych w Polsce.

Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów
Polskiego Związku Działkowców

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu
1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 roku

STANOWISKO
Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
z dnia 23 października 2014 r.

w sprawie zebrań wszystkich działkowców

Od 9 miesięcy zasady funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych, prawa i obowiązki działkowców, zasady ich zrzeszania się oraz zadania organizacji działkowców reguluje ustawa o rodzinnych ogrodach działko-

wych z dnia 13 grudnia 2014 r. Polski Związek Działkowców został nią zobowiązany do zorganizowania zebrań działkowców we wszystkich rodzinnych ogrodach działkowych w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia

w życie tj. do dnia 18 stycznia 2015 roku.

Do dnia 13 października 2014 r. w 3249 ROD (65,96% wszystkich ogrodów) przeprowadzono zebrania ustawowe. 176 ROD skorzystało z możliwości, jakie daje ustawa i wybrało własną drogę powołując stowarzyszenie, które będzie prowadziło ich ogród.

Jednak na zebraniach w 3073 ROD działkowcy potwierdzili, że nie chcą zmian i pozostają w PZD. Przede wszystkim doceniają sprawność w działaniu, doświadczenie i skuteczność Związku w obronie praw działkowców i ogrodów, ale również bieżącą pomoc dla ogrodów w sprawach inwestycyjnych, prawnych, a także finansowych. Podkreślają zrozumiały i prawidłowy system kierowania, zarządzania i nadzoru oraz stwierdzają, że chcą pozostać w PZD, bo pewnie czują się w organizacji potrafiącej skutecznie walczyć o ich prawa, szczególnie, że nadal istnieją i są aktywne środowiska przeciwnie istnieniu ogrodów.

Mamy jeszcze w pamięci bóle, w jakich rodziła się ustawa i walkę ze wszelkimi przeciwnościami, z jakimi borykał się Komitet Inicjatywy Ustawodawczej działający w imieniu ponad 900 000 obywateli, którzy poparli projekt obywatelski. W tej batalii nie było widać już istniejących stowarzyszeń, które wniosłyby do ustawy jakiegokolwiek wątki korzystne dla działkowców, przeciwnie, starały się destabilizować wszelkie debaty w parlamencie. Dziś działkowcy mają dobrą ustawę. Ten sukces był możliwy tylko dzięki temu, że milion polskich działkowców zrzeszonych w ogólnopolskiej organizacji razem walczyło o nową ustawę. Ocaliliśmy ogrody, bo byliśmy razem!

Krajowy Zjazd Delegatów stwierdza, że nie możemy zapominać o tym, że naszą siłą jest solidarność i wzajemne wspieranie się. Dowody takiej postawy dostarcza codziennie życie. W obliczu klęsk żywiołowych działkowcy mogli liczyć na solidarność i uzyskiwać pomoc finansową na usuwanie ich skutków. Pomagamy sobie przez pozyskiwanie bezzwrotnych dotacji na inwestycje

w ogrodach, stworzyliśmy system niskoprocentowych pożyczek. Byliśmy też solidarni wobec wyroków sądowych nakazujących zapłatę często wysokich kwot, jako następstwo walki o prawa działkowców.

Krajowy Zjazd Delegatów wierzy, że działkowcy w ogrodach, w których zebrania wszystkich działkowców jeszcze nie odbyły się, z pełną świadomością wypowiedzą się o przyszłości swoich ogrodów uwzględniając wszystkie argumenty i dokonają dobrego wyboru.

Krajowy Zjazd Delegatów stwierdza, że Związek stoi na straży obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Dotyczy to zwłaszcza zapisów ustawy dotyczących zebrań wszystkich działkowców. To jest niezbywalne prawo wszystkich działkowców, którzy mogą i mają prawo decydowania o swojej przyszłości, ale ma to być wola działkowców, a nie wąskich grup interesów. Związek w pełni wykona postanowienia ustawy dotyczące zebrań ustawowych i w przypadku, gdy zgodnie z wolą działkowców powołane przez nich stowarzyszenie zostanie zarejestrowane w KRS, Polski Związek Działkowców przekaze prawa do gruntów oraz majątek ROD.

Ustawa stworzyła warunki do pełnego pluralizmu i zagwarantowała możliwość swobodnego zrzeszania się samych działkowców, jak też i prowadzenia ogrodu. Przepisy ustawy zostały skonstruowane w ten sposób, żeby o swoim losie decydowali sami działkowcy. Dlatego Krajowy Zjazd Delegatów z całą mocą podkreśla, że wola działkowców wyrażona w trybie przewidzianym ustawą będzie w pełni respektowana. Jednocześnie Zjazd apeluje do tych zarządów ROD, które jeszcze nie odbyły zebrań, aby zwołały je w formie i terminie przewidzianym ustawą, a także przeprowadziły zgodnie z ustawowymi wymogami. Organ PZD, jakim jest zarząd ROD, został zobligowany do zorganizowania i przeprowadzenia zebrań wszystkich działkowców i Związek w pełni wywiąże się z nałożonych na niego ustawą obowiązków, bo jest to zgodne z interesem i wolą działkowców.

NADZWYCZAJNY XI KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu
1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 roku

STANOWISKO
Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
z dnia 23 października 2014 r.

w sprawie dalszego rozwoju ogrodów i Związku

Blisko milion polskich rodzin korzysta z działek w rodzinnych ogrodach działkowych. Są to mieszkańcy miast i miasteczek, dla większości których działka i ogród to jedyne miejsce wypoczynku, kontaktu z przyrodą, a także upraw owoców i warzyw na własne potrzeby. Fenomen ogrodnictwa działkowego dostrzeżono w całej Europie, ale także na innych kontynentach: w USA, Kanadzie, Japonii. Lekarze i naukowcy dostrzegają pozytywny wpływ ogrodów na zdrowie działkowców i stan ekosystemu miejskiego. Ogrody to źródło tlenu dla miast, ale także aktywność dla ludzi trzeciego wieku. Moda na różne formy ogrodnictwa rozprzestrzeniła się po świecie i zyskuje coraz więcej poparcia i wsparcia ze strony samorządów i administracji publicznej. Jedną z naczelnych zasad promujących ogrodnictwo działkowe jest powszechna dostępność ogrodów dla mieszkańców miast. To jest motor napędowy współpracy organizacji działkowców z samorządem i akceptacji istnienia ogrodów w miastach.

Zjazd stwierdza, że przyszłość i rozwój ogrodów działkowych w naszych miastach zależy od dwóch czynników: od stabilizacji prawnej i otwarcia ogrodów dla mieszkańców miast. Aby ogrody mogły się rozwijać muszą mieć pewność dalszego istnienia, wtedy jest motywacja do inwestowania w infrastrukturę i sens angażowania ludzkiej pracy i ofiarności.

Samorządy miast powinny być naturalnym sojusznikiem ogrodów działkowych, a przyszłość to ogrody otwarte dla mieszkańców. Aby ogrody otworzyć potrzebne są inwestycje, by je do tej nowej formuły dostosować, dlatego potrzebna jest ściślejsza współpraca z samorządem miast, wykorzystując do tego porozumienie ze Związkiem Miast Polskich. Związek powinien podjąć na wszystkich poziomach współpracę z innymi organizacjami zrzeszającymi miasta i miasteczka i prowadzić do uzyskania szerszej płaszczyzny współpracy, aż do podpisania stosownego porozumienia.

Zjazd uznaje za konieczne rozwijanie nowych form działalności ROD. Trzeba wykorzystać posiadaną bazę lokalową – domy działkowca, na stworzenie warunków, aby można było organizować różne formy wypoczynku, rekreacji, rehabilitacji czy nawet edukacji dla osób trzeciego wieku. Stworzenie dla tych osób różnych form aktywności, np. „działki seniora”, na której uprawialiby

kwiaty i warzywa ludzie starsi, nie mający działki w ROD. Konieczne jest kontynuowanie i rozwijanie wczasów dla seniorów. Ta forma cieszy się ogromnym zainteresowaniem i uznaniem ludzi starszych. Sprawdzone formy należy kontynuować i rozwijać.

Zjazd wyraża przekonanie, że niezbędnym elementem rozwoju ogrodów działkowych jest ich otwarcie dla dzieci. Trzeba ogrody przystosować do tej roli, a więc wybudować od podstaw nowoczesne place zabaw. Trzeba nawiązać ściślejszą współpracę ze szkołami podstawowymi i udostępniać im działkę, aby uczniowie pod okiem instruktora SSI uprawiali kwiaty i warzywa.

Przystosowanie ogrodów do nowej roli wymaga dużych nakładów, dlatego konieczne jest opracowanie, przy współpracy z samorządem, odpowiednich programów w miastach i dzielnicach. To zadanie dla okręgowych zarządów i kolegiów prezesów. Takie programy byłyby punktem wyjścia do występowania do samorządów o dotacje na te inwestycje. Również Związek powinien dostosować swą politykę inwestycyjną, a szczególnie zasady udzielania przez okręgi dotacji, do inwestowania w ogrodach realizujących cele służące społecznościom lokalnym.

Promocji ogrodnictwa działkowego winno także służyć otwarcie Związku dla wszystkich chętnych. Nie trzeba mieć działki, aby być członkiem PZD i to powinniśmy wykorzystać. Powinniśmy przyciągnąć do Związku wszystkich zainteresowanych, także badaczy, naukowców. Chodzi o to, aby kształtować w społeczeństwie pozytywną rolę rodzinnych ogrodów działkowych w miastach, ale nie tylko w szeroko rozumianym społeczeństwie, również w elitach władzy, mediach, środowiskach naukowych.

Dotychczasowe doświadczenia i ogromny potencjał tkwiący w ogrodach trzeba wykorzystać na różne formy współdziałania ze społecznością miast, ale także na potrzeby naszych działkowców. Konieczne jest stworzenie warunków, aby działkowcy w ogrodach nie tylko wypoczywali i uprawiali swoje działki, ale mogli aktywnie wypoczywać korzystając z infrastruktury w ROD.

XI Krajowy Zjazd Delegatów PZD zwraca się do samorządów miast, miasteczek i dzielnic o pomoc i aktyw-

ne współdziałanie w celu przekształcenia wielu ogrodów w aktywne, lokalne ośrodki wypoczynku, rekreacji, kultury, oświaty i rehabilitacji, służące społecznościom lokalnym.

Zjazd zwraca się do członków PZD i wszystkich struktur Związku o współdziałanie w tworzeniu z rodzinnych ogrodów działkowych ośrodków przyjaznych społecznościom miast.

NADZWYCZAJNY XI KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu

1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 roku

STANOWISKO Nadzwyczajnego XI Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców z dnia 23 października 2014 r.

w sprawie wyborów samorządowych

Krajowy Zjazd Delegatów uznaje, że rolą organizacji społecznych jest angażowanie się w proces rozwiązywania problemów społecznych i publicznych. Związek od lat podejmuje takie działania. Jednak możliwości i potencjał naszej organizacji uzasadniają potrzebę wzmocnienia tej aktywności. Nie możemy się uchylać od odpowiedzialności za sprawy mające zasadnicze znaczenie dla działkowców i całego społeczeństwa. Nie możemy być bierni w najważniejszych dla nas sprawach w imię błędnie rozumianej apolityczności.

Zjazd podkreśla, że tak masowa organizacja z ponad stuletnią tradycją i doświadczeniem, nie może skutecznie walczyć o ogrody i prawa działkowców, nie będąc pełnoprawnym uczestnikiem życia politycznego. Nie chodzi jednak o politykę rozumianą jako walka o władzę, ale o czynny udział w debacie publicznej w celu realizacji wartości i idei będących podstawą ruchu ogrodnictwa działkowego.

Polski Związek Działkowców jest społeczną organizacją pozarządową, zrzeszającą blisko milion rodzin. Od wielu lat dobrze służymy miastom oraz społecznościom lokalnym. Prowadząc rodzinne ogrody działkowe – będące urządzeniami użyteczności publicznej – Związek wypełnia szczególne zadania publiczne w stosunku do ogółu. W ten sposób działkowcy i ich organizacja od dawna uczestniczą w budowie społeczeństwa obywatelskiego, czynnie uczestnicząc w życiu publicznym dla dobra społeczności lokalnych.

Dlatego też Krajowy Zjazd Delegatów stwierdza, że

dla przyszłości ogrodów działkowych, dla realizacji idei ruchu ogrodnictwa działkowego, konieczna jest aktywna postawa działkowców oraz struktur Związku, którzy we wszystkich wyborach – samorządowych, parlamentarnych i prezydenckich – powinni brać czynny udział i opowiadać się za ugrupowaniami i kandydatami, którzy będą wspierać istnienie oraz rozwój rodzinnych ogrodów działkowych.

Zwiększenie aktywności publicznej jest konieczne, aby w przyszłości – począwszy od lokalnych samorządów, a na parlamencie skończywszy – problemy działkowców były rozwiązywane z ich czynnym udziałem. Aby tak się stało, potrzebna jest czynna i świadoma postawa wyborcza, potrzebna jest pełna wiedza na temat tych, którzy mają potem stanowić o naszych sprawach.

Na całym Związku oraz jego członkach spoczywa odpowiedzialność za pomyślność naszych ogrodów. Jako obywatele mamy obowiązek wziąć udział w zbliżających się wyborach samorządowych i oddać swój głos. Natomiast jako działkowcy powinniśmy poprzeć kandydatów gwarantujących zrównoważony rozwój miast i gmin, uwzględniający potrzebę istnienia rodzinnych ogrodów działkowych.

Krajowy Zjazd Delegatów stwierdza, że jako działkowcy nie możemy pozwolić, aby postrzegano nas jako pasywny elektorat, o którym wielu polityków sobie przypomina jedynie przed kolejnymi wyborami. Należy więc poprzeć kandydatów, którzy będą pracować dla ogrodów i działkowców, a nie tylko wykorzystywać Związek i je-

go członków dla swoich partykularnych celów. Konieczna jest większa aktywność i świadomość, aby nasze środowisko było doceniane i traktowane jako partner, który działa na rzecz społeczności lokalnych i dlatego oczekuje słusznej pomocy i wsparcia od samorządów. Należy więc zwiększać nasz udział w życiu publicznym z pożytkiem dla miast, społeczeństwa i ogrodnictwa działkowego. Wybory samorządowe to dobra okazja, żeby tego dokonać.

W tych wyborach startują różne ugrupowania polityczne oraz komitety lokalne. Dlatego też przy udzielaniu poparcia należy przede wszystkim uwzględnić dotychczasowe stanowisko kandydata wobec ROD, szczególnie w praktycznym działaniu, a także postawę wobec ruchu działkowego, nowej ustawy o ROD i Związku. Głosujmy na ugrupowania i komitety wyborcze dostrzegające w swoich programach interesy oraz prawa działkowców. Wspierajmy ludzi sprawdzonych, którzy wykazali się pracą i dokonaniem dla działkowców i ogrodów. Wybierajmy kandydatów, którzy nas nie zawiedli oraz dobrze znają i rozumieją nasze problemy.

Krajowy Zjazd zwraca się do działkowców, aby podczas podejmowania swojej decyzji wyborczej uwzględniali w szczególności ugrupowania polityczne oraz kandydatów, którzy w ubiegłym roku wspierali Związek i środowisko działkowe w walce o uchwalenie obywatel-

skiej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Poprzez swoje działania wykazali, że można na nich polegać. Dali jednocześnie gwarancję, iż w przyszłości będą działać w najlepszym interesie działkowców.

Taka gwarancja ma istotne znaczenie. Walcząc o zachowanie i rozwój ogrodów działkowych potrzebujemy jak najszerszego wsparcia politycznego ze strony władz publicznych. Ostatnie lata dobitnie wykazały jak istotna dla obrony naszych ogrodów i całego ruchu była pozytywna postawa licznych ugrupowań i polityków krajowych oraz samorządowych. Również dzisiaj potrzebujemy ich pomocy, zwłaszcza w celu szybkiego uchwalenia obywatelskiego projektu broniącego prawie milion altan przed masowymi rozbiórkami. Dlatego wybierzmy sprawdzonych kandydatów i ugrupowania, które nie ograniczają się do pustych haseł, ale dały już wyraz swojemu zaangażowaniu w sprawy ważne dla środowiska działkowców.

Mając powyższe na uwadze, Krajowy Zjazd Delegatów PZD zwraca się do wszystkich działkowców o udział w nadchodzących wyborach samorządowych. Zagłosujmy na wiarygodnych kandydatów, gdyż wynik tych wyborów zaważy na stosunku przyszłych władz lokalnych wobec blisko miliona polskich rodzin korzystających z niemal pięciu tysięcy ROD.

NADZWYCZAJNY XI KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu
1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska

Warszawa, dnia 23 października 2014 roku

Stowarzyszenie ogrodowe
POLSKI ZWIĄZEK DZIAŁKOWCÓW

STATUT

POLSKIEGO ZWIĄZKU
DZIAŁKOWCÓW

**uchwalony przez
Nadzwyczajny XI Krajowy Zjazd Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
w dniu 23 października 2014 roku**

Warszawa, 2014 roku

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Polski Związek Działkowców, zwany dalej „PZD”, jest ogólnopolskim stowarzyszeniem ogrodowym powołanym do zakładania i prowadzenia rodzinnych ogrodów działkowych oraz reprezentacji i obrony interesów swoich członków.
2. PZD działa na podstawie ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach oraz niniejszego statutu.
3. PZD opiera swoją działalność na pracy społecznej członków; do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników.

§ 2

1. Terenem działania PZD jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Siedzibą PZD jest miasto stołeczne Warszawa.
3. PZD ma prawo używać własnego godła, hymnu, sztandarów, odznak i pieczęci.

§ 3

1. PZD posiada osobowość prawną.
2. PZD działa poprzez swoje organy ustanowione niniejszym statutem.
3. Jednostki organizacyjne PZD korzystają z osobowości prawnej PZD w ramach uprawnień i odpowiedzialności określonych niniejszym statutem.

§ 4

PZD może być członkiem innych organizacji krajowych i zagranicznych o pokrewnych celach i zadaniach.

§ 5

1. Użyte w niniejszym statucie określenia oznaczają:
  - 1) ustawa – ustawę z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 40);
  - 2) ROD – rodzinny ogród działkowy prowadzony przez PZD;
  - 3) działkowiec – pełnoletnią osobę fizyczną uprawnioną do korzystania z działki w ROD na podstawie prawa do działki;
  - 4) prawo do działki – ustanowiony zgodnie z ustawą tytuł prawny uprawniający do korzystania z działki;
  - 5) infrastruktura ogrodowa – budynki i budowle,

ogrodzenia, aleje i drogi ogrodowe, place zabaw, świetlice, hydroformie, sieci wodociągowe i energetyczne oraz inne urządzenia znajdujące się na terenie rodzinnego ogrodu działkowego przeznaczone do wspólnego używania przez osoby korzystające z działek oraz służące do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodzinnego ogrodu działkowego, o ile nie wchodzi w skład przedsiębiorstwa;

- 6) opłaty ogrodowe – uiszczane przez działkowca opłaty wynikające z uczestnictwa w pokrywaniu kosztów funkcjonowania rodzinnego ogrodu działkowego, a w szczególności związane z zarządzaniem, utrzymaniem terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej;
  - 7) przepisy związkowe – postanowienia uchwał organów PZD, w tym statutu PZD i regulaminu ROD;
  - 8) organy zarządzające – zarząd ROD, zarząd koła członkowskiego, okręgowy zarząd (jego prezydium) i Prezydium Krajowej Rady;
  - 9) osoba bliska – małżonka, zstępnych, wstępnych, rodzeństwo, dzieci rodzeństwa oraz osoby pozostające w stosunku przysposobienia;
  - 10) głosy – głosy „za”, „przeciw” lub „wstrzymujące się” oddane podczas głosowania w sposób zgodny ze statutem;
  - 11) zwykła większość – więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw”;
  - 12) bezwzględna większość – więcej niż połowa głosów oddanych „za”.
2. Organami wyższego stopnia w rozumieniu niniejszego statutu są:
    - 1) w stosunku do walnego zebrania (konferencji delegatów) ROD i koła członkowskiego oraz okręgowego zjazdu delegatów – odpowiednio właściwy terytorialnie okręgowy zarząd (jego prezydium) oraz Krajowa Rada,
    - 2) w stosunku do zarządu ROD i koła członkowskiego – właściwy terytorialnie okręgowy zarząd (jego prezydium),
    - 3) w stosunku do okręgowego zarządu (jego prezydium) – Prezydium Krajowej Rady,
    - 4) w stosunku do komisji rewizyjnej ROD i koła członkowskiego oraz okręgowej komisji rewizyjnej – odpowiednio właściwa terytorialnie okręgowa komisja rewizyjna oraz Krajowa Komisja Rewizyjna.

Rozdział II

Cele i zadania PZD

§ 6

Celem PZD jest:

- 1) zakładanie i prowadzenie ROD,
- 2) rozwój ROD w sposób zapewniający działkowcom i ich rodzinom aktywny wypoczynek i możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby,
- 3) przywracanie społeczności i przyrodzie terenów zdegradowanych,
- 4) ochrona środowiska przyrodniczego,
- 5) podnoszenie standardów ekologicznych otoczenia,
- 6) kształtowanie zdrowego otoczenia człowieka,
- 7) ochrona przyrody,
- 8) poprawa warunków socjalnych społeczności lokalnych.

§ 7

PZD realizuje swoje cele poprzez:

- 1) propagowanie idei ogrodnictwa działkowego w społeczeństwie, a szczególnie wszechstronnego znaczenia ROD dla rodzin działkowców i mieszkańców miast oraz racjonalnego wykorzystania gruntów miejskich,

- 2) działanie na rzecz wszechstronnego rozwoju ogrodnictwa działkowego,
- 3) zagospodarowywanie ROD,
- 4) ustanawianie prawa do działek,
- 5) wszechstronne działanie na rzecz ochrony przyrody i środowiska,
- 6) organizowanie i udzielanie pomocy oraz poradnictwa w zagospodarowaniu działek i prowadzeniu upraw ogrodniczych,
- 7) propagowanie wiedzy ogrodniczej, zwłaszcza poprzez szkolenia i prowadzenie działalności wydawniczej,
- 8) prowadzenie działalności społecznej, wychowawczej, wypoczynkowej, rekreacyjnej i innej na rzecz działkowców, ich rodzin oraz społeczności lokalnych,
- 9) współpracę z samorządami terytorialnymi, administracją rządową, organizacjami społecznymi i zawodowymi oraz przedsiębiorcami i innymi instytucjami w zakresie realizacji swoich celów,
- 10) podejmowanie innej działalności, zmierzającej do stałego rozwoju ROD.

Rozdział III

Członkowie PZD – prawa i obowiązki

Rodzaje członkostwa

§ 8

Członkostwo w PZD jest otwarte dla wszystkich działkowców lub osób zainteresowanych zawarciem umowy dzierżawy działkowej.

§ 9

1. Członkami PZD mogą być:

- 1) osoby fizyczne pełnoletnie, zamieszkałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

2) osoby prawne.

2. Osoby prawne mogą być jedynie członkami wspierającymi PZD.

§ 10

Członkowie PZD dzielą się na:

- 1) członków zwyczajnych,
- 2) członków współdziałających,
- 3) członków wspierających.

Członkowie zwyczajni

§ 11

1. Członkiem zwyczajnym może być osoba fizyczna mająca prawo do działki w ROD.

2. PZD nie może odmówić przyjęcia w poczet członków zwyczajnych działkowca mającego prawo do działki w ROD.

3. Postanowienia ust. 2 nie stosuje się wobec działkowca wcześniej pozbawionego członkostwa w PZD lub wykorzystującego działkę sprzecznie z ustawą lub rażąco naruszającego regulamin ROD.

§ 12

Osoba ubiegająca się o członkostwo zwyczajne składa pisemne oświadczenie woli o chęci przystąpienia do PZD w formie deklaracji członkowskiej.

§ 13

1. Przyjęcie w poczet członków zwyczajnych następuje na mocy uchwały zarządu ROD.
2. Do czasu powołania zarządu ROD w nowym (odtworzonym) ROD uchwałę w sprawie, o której mowa w ust. 1, podejmuje prezydium okręgowego zarządu.
3. Organ, o którym mowa w ust. 1 albo 2, udziela działkowcowi informacji w przedmiocie nabycia członkostwa w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia deklaracji członkowskiej. Bezskuteczny upływ tego terminu jest równoznaczny z przyjęciem w poczet członków PZD.

§ 14

1. Członek zwyczajny ma prawo:
  - 1) brać udział w walnym zebraniu ROD,
  - 2) wybierać i być wybieranym do organów PZD,
  - 3) uzyskiwać informacje o działalności PZD,
  - 4) zwracać się do organów PZD o ochronę swo-

- ich praw i interesów w zakresie członkostwa w PZD i prawa do działki,
- 5) występować z wnioskami i postulatami do organów PZD,
- 6) składać odwołania od uchwał organów PZD bezpośrednio dotyczących jego osoby,
- 7) brać udział w posiedzeniu organu PZD, na którym podejmowana jest uchwała dotycząca jego osoby w pierwszej instancji, zabierać głos i składać wyjaśnienia na takim posiedzeniu,
- 8) korzystać z poradnictwa związkowego w zakresie zagospodarowania działki i upraw ogrodniczych,
- 9) wglądu w dokumentację dotyczącą jego członkostwa.

2. Prawa członkowskie wykonywane są osobiście.

§ 15

Członek zwyczajny ma obowiązek:

- 1) przestrzegać ustawę, niniejszy statut oraz wydane na jego podstawie uchwały organów PZD,
- 2) przestrzegać zasad współżycia społecznego,
- 3) dbać o dobre imię PZD i polskiego ogrodnictwa działkowego,
- 4) działać w interesie PZD i jego członków,
- 5) brać czynny udział w życiu PZD,
- 6) uiszczać składkę członkowską do 30 czerwca danego roku,
- 7) aktualizować dane osobowe i adres do korespondencji,
- 8) otaczać opieką mienie PZD.

Członkowie współdziałający

§ 16

1. Członkowie współdziałający udzielają moralnego, materialnego oraz merytorycznego wsparcia realizacji zadań i celów PZD, a także propagują idee ogrodnictwa działkowego.
2. Członkiem współdziałającym może być pełnoletnia osoba fizyczna nie mająca prawa do działki w ROD prowadzonym przez PZD lub zainteresowana zawarciem umowy dzierżawy działkowej.
3. Członkowie współdziałający skupieni są w kołach członkowskich.

§ 17

1. Przyjęcie w poczet członków współdziałających następuje na mocy uchwały zarządu koła członkowskiego po złożeniu pisemnej deklaracji członkowskiej.
2. Do czasu powołania zarządu koła członkowskiego w nowym kole członkowskim uchwałę w sprawie, o której mowa w ust. 1, podejmuje prezydium okręgowego zarządu.

§ 18

Do praw i obowiązków członka współdziałającego stosuje się odpowiednio § 14 i 15.

Członkowie wspierający

§ 19

Członkiem wspierającym może być osoba prawna deklarująca wspieranie celów i zadań PZD,

a w szczególności poprzez udzielanie pomocy finansowej lub rzeczowej na rzecz wybranej jednostki organizacyjnej PZD.

§ 20

1. Ubiegający się o członkostwo wspierające składa pisemne oświadczenie woli o chęci przystąpienia do PZD w formie deklaracji członkowskiej.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa osoba lub organ umocowany do reprezentowania ubiegającego się o członkostwo wspierające.

§ 21

Przyjęcie w poczet członków wspierających następuje na mocy uchwały organu zarządzającego jednostki organizacyjnej PZD, do której wpłynęła deklaracja członkowska.

§ 22

Członek wspierający ma prawo:

- 1) brać udział w zebraniu organu PZD, na którym

- rozpatrywane są sprawy jego dotyczące,
- 2) do uzyskania informacji o realizacji wspieranych celów,
- 3) zwracania się do organów PZD w sprawach dotyczących rozwoju ROD.

§ 23

Członek wspierający ma obowiązek:

- 1) dbać o dobre imię PZD i polskiego ogrodnictwa działkowego,
- 2) działać w interesie PZD i jego członków,
- 3) uiszczać składkę członkowską,
- 4) aktualizować dane i adres do korespondencji,
- 5) wywiązywać się z zadeklarowanej formy wsparcia.

Ustanie członkostwa

§ 24

Członkostwo w PZD ustaje na skutek:

- 1) wygaśnięcia,
- 2) pozbawienia.

§ 25

Z zastrzeżeniem postanowień § 26 członkostwo w PZD wygasa w razie:

- 1) śmierci lub utraty osobowości prawnej przez członka PZD,
- 2) zrzeczenia się na piśmie członkostwa w PZD,
- 3) wygaśnięcia prawa do działki w ROD,
- 4) wyodrębnienia ROD, w którym członek zwyczajny posiada prawo do działki,
- 5) nie wywiązywania się przez członka wspierającego z zadeklarowanej formy wsparcia przez okres co najmniej jednego roku.

§ 26

1. W terminie 3 miesięcy od zdarzenia, o którym mowa w § 25 pkt 4, członek zwyczajny może złożyć pisemne oświadczenie o przekształceniu członkostwa zwyczajnego w członkostwo współdziałające.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składa się do właściwego okręgowego zarządu lub zarządu koła członkowskiego.

§ 27

1. Pozbawienie członkostwa może nastąpić w razie rażącego naruszenia przepisów ustawy, postanowień statutu, regulaminu ROD, zasad współżycia społecznego oraz działania na szkodę PZD.

2. Pozbawienie członkostwa zwyczajnego następuje także w razie wygaśnięcia prawa do działki na skutek wypowiedzenia umowy przez PZD.

§ 28

1. Pozbawienie członkostwa następuje w drodze uchwały zarządu ROD albo koła członkowskiego.
2. W uzasadnionych przypadkach uchwałę o pozbawieniu członkostwa może podjąć właściwe terytorialnie prezydium okręgowego zarządu albo Prezydium Krajowej Rady.

§ 29

1. Przed podjęciem uchwały o pozbawieniu członkostwa właściwy organ obowiązany jest przesłać do zainteresowanego członka PZD zawiadomienie o terminie posiedzenia, na którym jego sprawa ma być rozpatrywana oraz umożliwić mu złożenie wyjaśnień. Zawiadomienie przesyła się listem poleconym na co najmniej 21 dni przed terminem posiedzenia.
2. Niezgłoszenie się członka PZD nie wstrzymuje podjęcia uchwały.
3. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 1, wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o prawie i terminie złożenia odwołania doręcza się członkowi za pokwitowaniem lub przesyła listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

§ 30

1. Członkowi przysługuje prawo odwołania się od uchwały, o której mowa w § 28, do właściwego organu wyższego stopnia nad organem wydającym uchwałę w ciągu 14 dni od daty otrzymania uchwały.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, wnosi się za pośrednictwem organu, który podjął uchwałę, który w ciągu 14 dni przesyła odwołanie wraz z dokumentacją uzasadniającą podjęcie uchwały do

- właściwego organu wyższego stopnia.
3. Wniesienie odwołania w terminie i trybie, określonym w ust. 1 i 2, wstrzymuje wykonanie zażądanej uchwały.

Rozdział IV

Struktura i organy PZD

§ 31

Jednostkami organizacyjnymi PZD są:

- 1) rodzinne ogrody działkowe,
- 2) koła członkowskie,
- 3) jednostki terenowe,
- 4) jednostka krajowa.

§ 32

Organami PZD są:

- 1) w ROD:
  - a) walne zebranie (konferencja delegatów),
  - b) zarząd,
  - c) komisja rewizyjna,

2) w kołach członkowskich:

- a) walne zebranie (konferencja delegatów),
- b) zarząd,
- c) komisja rewizyjna,

3) w jednostce terenowej:

- a) okręgowy zjazd delegatów,
- b) okręgowy zarząd (prezydium),
- c) okręgowa komisja rewizyjna,

4) w jednostce krajowej:

- a) Krajowy Zjazd Delegatów,
- b) Krajowa Rada,
- c) Prezydium Krajowej Rady,
- d) Krajowa Komisja Rewizyjna.

Rozdział V

Zasady organizacyjne PZD

§ 33

1. Organy PZD pochodzą z wyborów, za wyjątkiem walnego zebrania ROD i koła członkowskiego.
2. Wybory do organów PZD przeprowadzane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów. Na żądanie co najmniej połowy obecnych na walnym zebraniu (konferencji lub zjeździe) członków PZD uprawnionych do głosowania, wybór organów PZD odbywa się w głosowaniu tajnym.

§ 34

1. Członkiem organu PZD może być jedynie członek PZD.
2. Można być członkiem tylko jednego organu PZD w danej jednostce organizacyjnej PZD.
3. Osoba bliska członka organu PZD nie może być członkiem organu w tej samej jednostce organizacyjnej PZD. Zakaz ten dotyczy również małżonka osoby bliskiej członka organu PZD.

4. Postanowienia ust. 2 i 3 nie mają zastosowania do walnych zebrań, konferencji delegatów oraz zjazdów okręgowych i krajowego.
5. Przewodniczącym walnego zebrania, konferencji delegatów, zjazdów okręgowych i krajowego nie może być prezes organu zarządzającego oraz przewodniczący komisji rewizyjnej odpowiedniej jednostki organizacyjnej PZD, a także osoba w trakcie trwania obowiązującego co do niej zakazu wynikającego z § 42 ust. 5.

§ 35

1. Członek PZD wybrany do organu PZD ma obowiązki:
  - 1) reprezentować godnie interesy PZD,
  - 2) wykonywać przyjęte obowiązki wynikające z pełnionej funkcji zgodnie z zakresem zadań organu, do którego został wybrany,

- 3) aktywnie uczestniczyć w pracach organu, którego jest członkiem.
2. Członek organu winny działania lub zaniechania, przez które PZD poniósł szkodę, odpowiada za nią osobiście.

§ 36

Przewodniczący komisji rewizyjnej lub jego zastępca mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym w zebraniach innego organu danej jednostki organizacyjnej PZD.

§ 37

1. Kadencja organów PZD trwa cztery lata.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Krajowa Rada może przedłużyć lub skrócić kadencję organów PZD.

§ 38

1. Członek organu PZD zachowuje mandat na czas trwania kadencji.
2. Członek PZD wybrany delegatem zachowuje mandat tylko na zjazd (konferencję), na który został wybrany.

§ 39

1. Mandat członka organu PZD wygasa przed upływem kadencji z chwilą:
  - 1) pisemnej rezygnacji z mandatu,
  - 2) ustania członkostwa w PZD,
  - 3) odwołania,
  - 4) likwidacji lub łączenia jednostek organizacyjnych PZD,
  - 5) wygaśnięcia mandatów członków organu PZD powyżej 50% jego składu,
  - 6) zamiany członka organu w trybie określonym w § 40 ust. 2.
2. Wygaśnięcie mandatu członka organu PZD stwierdza w formie uchwały:
  - 1) właściwy organ PZD, którego był członkiem – w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1- 2 i 6,
  - 2) organ dokonujący odwołania – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3,
  - 3) właściwy organ wyższego stopnia – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i 5.

§ 40

1. Organ PZD powinien dokooptować do swojego składu innego członka w terminie do 3 miesięcy od chwili zmniejszenia się liczby członków organu z przyczyn wymienionych w § 39 ust. 1 pkt 1-3.

2. Mandat członka organu powołanego w trybie określonym w ust. 1 wygasa, o ile na najbliższym walnym zebraniu (konferencji) zostanie podjęta uchwała o powołaniu w jego miejsce innej osoby oraz w przypadku uchylenia albo stwierdzenia nieważności uchwały o odwołaniu członka organu, na miejsce którego został dokooptowany.

§ 41

1. Organ wyższego stopnia powołuje organ komisaryczny dla jednostki organizacyjnej PZD w razie:
  - 1) odwołania (zawieszenia) organu,
  - 2) nie dokonania wyboru organu przez walne zebranie (konferencję lub zjazd), na którym ciążył taki obowiązek,
  - 3) wygaśnięcia mandatów członków organu PZD powyżej 50% jego składu.
2. Liczbę członków organu komisarycznego określa organ dokonujący powołania.
3. Organ komisaryczny działa do czasu wyboru zastępowanego organu przez walne zebranie (konferencję lub zjazd), nie dłużej jednak niż 6 miesięcy od powołania. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ PZD może przedłużać okres działania organu komisarycznego, który łącznie nie może przekroczyć dwóch lat.
4. Członkiem organu komisarycznego może być każdy członek, z wyjątkiem osób, które na podstawie niniejszego statutu mają zakaz sprawowania mandatu w organach PZD.
5. Organowi komisarycznemu przysługują kompetencje zastępowanego organu, za wyjątkiem kompetencji wynikającej z § 40 ust. 1.

§ 42

1. Odwołanie organu PZD lub jego członka może nastąpić w razie stwierdzenia, że nie wykonuje przyjętych obowiązków lub działa na szkodę PZD.
2. Odwołania organu PZD lub jego członka dokonuje organ wyższego stopnia. Członka organu PZD może odwołać również organ, którego jest członkiem.
3. Odwołanie następuje w drodze uchwały. Postanowienia § 29 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
4. Odwołanym członkom organu PZD przysługuje prawo odwołania się od uchwały, o której mowa w ust. 3, do organu wyższego stopnia w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o odwołaniu. Postanowienia § 30 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
5. Odwołani członkowie organów nie mogą do końca następnej kadencji wchodzić w skład organów

PZD pochodzących z wyboru i pełnić funkcji w organach PZD. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ PZD może przedłużyć ten zakaz o kolejną kadencję.

6. Postanowienia ust. 1-4 stosuje się odpowiednio wobec osoby, której mandat wygaś na skutek pisemnie złożonej rezygnacji, jeżeli przed wygaśnięciem mandatu zachodziły co do tej osoby podstawy do odwołania. W takim przypadku właściwy organ stwierdza zakaz sprawowania mandatu i pełnienia funkcji w organach PZD na zasadach określonych w ust. 5.

§ 43

1. Zawieszenie organu PZD lub jego członka może nastąpić w razie konieczności wyjaśnienia uzasadnionych wątpliwości co do ich działalności zgodnej z prawem lub interesem PZD.
2. Okres zawieszenia trwa do 3 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu wyższego stopnia nad dokonującym zawieszenie, okres zawieszenia może być przedłużony, nie więcej jednak niż o dalsze 3 miesiące.
3. Postanowienia § 42 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

§ 44

1. Z chwilą wygaśnięcia mandatu członka organu PZD tracą ważność udzielone mu pełnomocnictwa i upoważnienia, w tym także do dysponowania środkami finansowymi znajdującymi się w kasie i na rachunkach bankowych danej jednostki organizacyjnej PZD.
2. Ustępujący organ PZD wydaje nowo wybranemu organowi posiadane ruchomości i nieruchomości oraz dokumentację i pieczętki PZD w formie protokołu zdawczo – odbiorczego. Wydania dokonuje się niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od wygaśnięcia mandatu. Szczegółowe zasady w tym względzie określa Krajowa Rada.

§ 45

Dla sprawnego wykonywania swoich zadań organy PZD mogą, w zależności od potrzeb, powoływać i odwoływać komisje problemowe stałe i doraźne jako jednostki pomocniczo-doradcze, w szczególności można powołać komisje do badania występujących sporów i proponowania rozstrzygnięć w tych sprawach.

§ 46

1. Organy PZD podejmują decyzje w formie uchwał.
2. Uchwały organów PZD sporządzane są w formie pisemnej, pod rygorem ich nieważności.

3. Uchwałę podpisuje co najmniej dwóch członków właściwego organu PZD na zasadach określonych w odrębnych przepisach związkowych.
4. Uchwała organu PZD jest ważna, jeżeli została podjęta zwykłą większością głosów przy obecności ponad połowy liczby członków danego organu w czasie podejmowania uchwały, chyba że statut stanowi inaczej.
5. Członek organu PZD zostaje wyłączony od rozstrzygania spraw, jeżeli jest osobą bezpośrednio zainteresowaną albo istnieje inna okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Wyłączenia dokonuje dany organ PZD; w głosowaniu nie bierze udziału członek tego organu, którego wyłączenia głosowanie dotyczy.
6. Postanowienia ust. 5 nie stosuje się w przypadku głosowania w sprawie wyboru albo odwołania ze składu organu PZD.

§ 47

1. Uchwały organów wyższego stopnia, podjęte zgodnie z postanowieniami statutu, są obowiązujące dla niższych organów i członków PZD.
2. Uchwały organów PZD wiążą wszystkich działkowców w ROD, jeżeli przewiduje to ustawa.

§ 48

1. W PZD obowiązuje dwuinstancyjny system postępowania wewnątrzwiązkowego.
2. Od uchwał organów PZD bezpośrednio dotyczących indywidualnego członka PZD, podjętych w pierwszej instancji, zainteresowanym stronom w sprawie przysługuje odwołanie.
3. Odwołanie składa się do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu, który podjął uchwałę.
4. Od uchwały podjętej w pierwszej instancji przez Prezydium Krajowej Rady, Krajową Radę albo Krajową Komisję Rewizyjną nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy; do wniosku tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od uchwał.

§ 49

1. Odwołanie składa się na piśmie w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.
2. Złożenie odwołania w trybie i terminie określonym statutem wstrzymuje wykonanie uchwały podjętej w pierwszej instancji do czasu rozpatrzenia tego odwołania przez organ odwoławczy, chyba że statut stanowi inaczej.

§ 50

1. W zależności od dokonanych ustaleń organ odwoławczy:
  - 1) odwołania nie uwzględnia;
  - 2) uchyla zaskarżoną uchwałę w całości lub części i orzeka co do istoty sprawy;
  - 3) zmienia zaskarżoną uchwałę i orzeka co do istoty;
  - 4) uchyla zaskarżoną uchwałę i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania;
  - 5) uchyla zaskarżoną uchwałę i umarza postępowanie.
2. Uchwały organów PZD podjęte w trybie odwoławczym są ostateczne i nie przysługują od nich odwołanie.
3. Uchwały organów PZD podjęte w trybie odwoławczym mogą być wzruszone jedynie w trybie określonym w § 51 i § 52.

§ 51

1. Uchwała organu PZD sprzeczna z prawem, postanowieniami statutu, regulaminu ROD lub uchwałami nadrzędnych organów PZD, jest z mocy prawa nieważna.

2. Nieważność uchwały stwierdza organ, który wydał uchwałę lub organ wyższego stopnia niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu przesłanek określonych w ust. 1.
3. Stwierdzenie nieważności następuje w drodze uchwały zawierającej uzasadnienie wykazujące zasadność podjętego rozstrzygnięcia.

§ 52

1. Uchwała organu PZD może być uchylona w przypadku, gdy przy jej podejmowaniu nie zostały uwzględnione wszystkie znane okoliczności lub gdy zostały ujawnione po jej podjęciu nowe okoliczności mogące mieć wpływ na treść uchwały.
2. Uchwała organu PZD może być sprostowana w przypadku, gdy zawiera błędy lub inne oczywiste omyłki nie wpływające na ważność i treść rozstrzygnięcia.
3. Uchylenie lub sprostowanie uchwały należy do organu wyższego stopnia lub organu, który wydał uchwałę, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o zaistnieniu okoliczności określonych w ust. 1 lub 2. Postanowienie § 51 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Rozdział VI

Rodzinny ogród działkowy

Zasady ogólne

§ 53

1. Rodzinny ogród działkowy jako podstawową jednostkę organizacyjną PZD tworzą członkowie zwyczajni z tego ROD.
2. Rodzinny ogród działkowy korzysta z osobowości prawnej PZD.
3. Na zasadach określonych w niniejszym statucie, rodzinny ogród działkowy zarządza infrastrukturą ogrodową oraz rozporządza środkami finansowymi i majątkiem ruchomym pozostającymi w dyspozycji ROD.

§ 54

1. Decyzję o powołaniu rodzinnego ogrodu działkowego jako podstawowej jednostki organizacyjnej PZD podejmuje okręgowy zarząd.
2. ROD staje się podstawową jednostką organizacyj-

ną PZD z chwilą wpisania do Rejestru Jednostek PZD.

3. Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do podziału, połączenia lub zniesienia rodzinnego ogrodu działkowego jako podstawowej jednostki organizacyjnej PZD.

§ 55

1. Szczegółowe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania działki oraz funkcjonowania i zagospodarowania ROD, a także zasady współżycia społecznego obowiązujące na terenie ogrodów określa Regulamin ROD.
2. Uchwalanie i dokonywanie zmian w Regulaminie ROD następuje w drodze uchwały Krajowej Rady podjętej większością 2/3 głosów.

Walne zebranie

§ 56

1. Najwyższym organem PZD w ROD jest walne zebranie.
2. Prawo uczestniczenia w walnym zebraniu oraz prawo wybierania i bycia wybranym do organów PZD ma każdy członek zwyczajny z danego ROD.
3. W walnym zebraniu mogą brać udział z głosem doradczym przedstawiciele organów wyższego stopnia.

§ 57

1. W ROD posiadającym ponad 300 członków zwyczajnych lub składających się z kilku terenów, zamiast walnych zebrań, mogą odbywać się konferencje delegatów.
2. Prawo uczestniczenia w konferencji delegatów mają delegaci wybrani na zebraniach sektorów według zasad ustalonych przez zarząd ROD.
3. Decyzję o odbywaniu w ROD konferencji delegatów podejmuje zarząd ROD. Zasady organizacji sektorów określa uchwała Krajowej Rady.
4. Do konferencji delegatów mają zastosowanie postanowienia dotyczące walnych zebrań, chyba że statut stanowi inaczej.

§ 58

1. Walne zebrania mogą być zwyczajne i nadzwyczajne.
2. Zwyczajne walne zebrania dzielą się na:
  - 1) sprawozdawczo-wyborcze,
  - 2) sprawozdawcze, odbywane corocznie.

§ 59

1. Walne zebranie zwołuje zarząd ROD i proponuje porządek obrad. O terminie i proponowanym porządku zebrania zarząd ROD zawiadamia okręgowy zarząd.
2. Walne zebranie odbywa się do 15 maja danego roku. Odstępstwa od tego terminu dopuszczalne są za zgodą prezydium okręgowego zarządu.
3. Nie zwołanie walnego zebrania do dnia 15 maja może stanowić podstawę do odwołania zarządu ROD i ustanowienia organu komisarycznego, który działa do chwili odbycia walnego zebrania i wyboru nowego zarządu ROD.

§ 60

1. O terminie, miejscu i porządku obrad walnego zebrania zarząd ROD zawiadamia pisemnie – za pośrednictwem poczty lub doręczając zawiad-

omienie bezpośrednio za pokwitowaniem - członków zwyczajnych na co najmniej 14 dni przed terminem walnego zebrania.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może być wysłane członkowi zwyczajnemu pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane.

§ 61

1. Walne zebranie w pierwszym terminie jest prawomocne przy obecności ponad połowy członków zwyczajnych danego ROD.
2. Walne zebranie może odbyć się w drugim terminie, co najmniej pół godziny po wyznaczonej godzinie rozpoczęcia w pierwszym terminie, o ile w zawiadomieniu o zebraniu podano również możliwość odbycia go w drugim terminie i pouczono członków o tym, że uchwały podjęte w drugim terminie są ważne i obowiązują bez względu na liczbę obecnych na zebraniu.
3. Przepisy ust. 2 nie mają zastosowania do konferencji delegatów.

§ 62

1. Uchwały walnych zebrań odbytych w drugim terminie są ważne bez względu na liczbę członków zwyczajnych obecnych na tym zebraniu.
2. Uchwały konferencji delegatów są ważne, jeżeli zostały podjęte przy obecności ponad połowy liczby wybranych delegatów.

§ 63

Przewodniczącego walnego zebrania wybierają spośród siebie obecni na zebraniu członkowie zwyczajni z ROD w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, z zastrzeżeniem § 34 ust. 5.

§ 64

Do walnego zebrania sprawozdawczego należy:

- 1) dokonanie oceny działalności zarządu ROD za okres sprawozdawczy na podstawie przedstawionego sprawozdania zarządu ROD,
- 2) rozpatrzenie sprawozdania i wniosków komisji rewizyjnej dotyczących działalności zarządu ROD w okresie sprawozdawczym,
- 3) zapoznanie się z wynikami kontroli działalności zarządu ROD przeprowadzonej przez organ wyższego stopnia,
- 4) zatwierdzenie, na wniosek komisji rewizyjnej, sprawozdania z działalności zarządu ROD oraz

- 5) sprawozdania finansowego ROD,
- 5) uchwalanie rocznych planów pracy i preliminarzy finansowych ROD,
- 6) uchwalanie opłat ogrodowych oraz określanie terminu ich uiszczenia,
- 7) podjęcie oddzielnej uchwały w sprawie każdego zadania inwestycyjnego lub remontowego w ROD,
- 8) rozpatrzenie wniosków zgłaszanych na zebraniu i podjęcie stosownych uchwał.

§ 65

1. Walne zebranie sprawozdawcze może złożyć wniosek w formie uchwały o odwołanie organu ROD w przypadku nie przyjęcia sprawozdania z jego działalności. Wnioski o odwołanie przedkłada się właściwemu organowi wyższego stopnia.
2. W razie nie przyjęcia sprawozdania organu ROD walne zebranie sprawozdawcze może go odwołać i powołać w jego miejsce nowy organ ROD, jeżeli podczas głosowania obecnych jest ponad połowa członków zwyczajnych danego ROD, a uchwała zapadła bezwzględną większością głosów. Postanowienie § 42 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.
3. Z zastrzeżeniem § 40 ust. 2, walne zebranie sprawozdawcze może dokonywać wyborów uzupełniających do organów ROD.

§ 66

Do kompetencji walnego zebrania sprawozdawczo-wyborczego należy ponadto:

- 1) uchwalenie programu działania na okres kadencji,
- 2) udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi ROD,
- 3) ustalenie liczby członków zarządu ROD i komisji rewizyjnej w granicach przewidzianych w statucie,
- 4) wybór członków zarządu ROD i komisji rewizyjnej oraz delegatów na okręgowy zjazd (rejonową konferencję przedzjazdową).

zycznej oraz delegatów na okręgowy zjazd (rejonową konferencję przedzjazdową).

§ 67

1. Naruszenie postanowień statutu dotyczących zwołania i obowiązków walnego zebrania może stanowić podstawę do stwierdzenia jego nieważności.
2. W przypadku nie dokonania wyboru organów, o których mowa w § 66 pkt 4, walne zebranie jest nieważne.
3. Stwierdzenie nieważności walnego zebrania należy do prezydium okręgowego zarządu.

§ 68

1. Nadzwyczajne walne zebranie może być zwołane w każdym czasie do rozpatrzenia spraw należących do kompetencji walnych zebrań sprawozdawczych i sprawozdawczo-wyborczych.
2. Z własnej inicjatywy, na żądanie 1/3 liczby członków zwyczajnych danego ROD albo na polecenie organu nadrzędnego, zarząd ROD zwołuje nadzwyczajne walne zebranie w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia pisemnego żądania, a nadzwyczajną konferencję delegatów w ciągu 60 dni. Postanowienie § 59 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
3. Zarząd ROD może zwołać nadzwyczajne walne zebranie na wniosek komisji rewizyjnej ROD uchwalony większością 2/3 głosów jej składu.
4. Do kompetencji nadzwyczajnego walnego zebrania należy rozpoznanie spraw, dla których zostało zwołane.
5. Nadzwyczajne walne zebranie, zwołane w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach, dla których zostało zwołane i uwidocznionych w wiadomościach dostarczonych członkom zwyczajnym.
6. Zasady wyboru delegatów na nadzwyczajną konferencję ustala każdorazowo prezydium okręgowego zarządu.

Zarząd ROD

§ 69

1. Zarząd ROD prowadzi sprawy ROD.
2. Zarząd ROD reprezentuje PZD w zakresie i na zasadach określonych niniejszym statutem.
3. Zarząd ROD składa się z 5 - 11 członków.
4. Liczbę członków zarządu ROD ustala walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze w granicach określonych w ust. 3.

§ 70

1. Zarząd ROD wybiera ze swego grona prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza i skarbnika.
2. Zarząd ROD dokonuje podziału obowiązków pomiędzy swoich członków.
3. Prezes kieruje i odpowiada za całokształt prac zarządu ROD.
4. Wiceprezes odpowiada za powierzone dziedziny

działalności zarządu ROD oraz zastępuje prezesa w pełnieniu obowiązków. W przypadku wyboru więcej niż jednego wiceprezesa, zarząd ROD powołuje pierwszego wiceprezesa zastępującego prezesa w pełnieniu obowiązków.

5. Sekretarz odpowiada za dokumentowanie działalności zarządu ROD.
6. Skarbnik odpowiada za prowadzenie spraw finansowych i dokumentacji finansowej.

§ 71

1. Posiedzenia zarządu ROD zwołuje prezes lub zastępujący go wiceprezes. Posiedzenie należy zwołać także na żądanie co najmniej 1/3 liczby członków zarządu ROD, na żądanie komisji rewizyjnej lub organu wyższego stopnia.
2. Posiedzeniu zarządu ROD przewodniczy prezes lub zastępujący go wiceprezes.
3. Posiedzenia zarządu ROD powinny odbywać się co najmniej raz w miesiącu.

§ 72

Zarząd ROD prowadzi sprawy ROD polegające na realizacji zadań koniecznych do zapewnienia bieżącego funkcjonowania ROD (sprawy zwykłego zarządu), a w szczególności:

- 1) realizuje obowiązki wynikające z prawa powszechnie obowiązującego, w tym przepisów podatkowych i regulujących kwestie porządku i czystości,
- 2) realizuje uchwały walnego zebrania,
- 3) ustanawia prawa do działek w ROD, zatwierdza przeniesienia praw do działek w ROD i stwierdza wstąpienie w stosunek prawny wynikający z prawa do działki w ROD,
- 4) wypowiada umowy dzierżawy działkowej,
- 5) przyjmuje w poczet członków PZD,
- 6) nadzoruje przestrzeganie regulaminu ROD,
- 7) czuwa nad przestrzeganiem przepisów związkowych przez członków PZD,
- 8) prowadzi i odpowiednio zabezpiecza dokumentację ROD, w tym dotyczącą działkowców oraz członków PZD,
- 9) prowadzi ewidencję działek,
- 10) dba o estetyczny wygląd ROD, organizując konkursy i podejmując inne działania służące dla osiągnięcia tego celu,
- 11) rozpatruje sprawy dotyczące wypełniania przez działkowców ich obowiązków,
- 12) rozpatruje sprawy dotyczące wypełniania przez członków PZD ich obowiązków wynikających z przepisów związkowych, a także sporów między nimi,

- 13) powołuje ogrodowych instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej,
- 14) udostępnia członkom PZD publikacje i inne materiały informacyjne pochodzące od organów nadrzędnych,
- 15) zarządza infrastrukturą ogrodową i utrzymuje ją w należyтым stanie,
- 16) opracowuje plany oraz realizuje inwestycje i remonty zgodnie z trybem i zasadami obowiązującymi w PZD,
- 17) podejmuje działania w celu uzyskania i rozliczenia dotacji celowej ze środków publicznych,
- 18) rozporządza majątkiem ruchomym pozostającymi w dyspozycji ROD,
- 19) gospodaruje i rozporządza środkami finansowymi ROD w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i planem finansowym uchwalonym przez walne zebranie,
- 20) pobiera składki członkowskie, opłaty ogrodowe oraz inne należności,
- 21) terminowo reguluje zobowiązania ROD,
- 22) terminowo rozlicza i odprowadza należności wewnątrzorganizacyjne do organu wyższego stopnia według zasad ustalonych przez Krajową Radę.

§ 73

1. W zakresie spraw zwykłego zarządu, o których mowa w § 72, zarząd ROD samodzielnie reprezentuje PZD, w tym w sprawach sądowych, administracyjnych i podatkowych. W tym zakresie zarząd ROD może samodzielnie zaciągać zobowiązania majątkowe w imieniu PZD.
2. W sprawach określonych w ust. 1 prezes zarządu ROD (pierwszy wiceprezes) łącznie z innym członkiem zarządu ROD umocowany jest do składania oświadczeń woli w imieniu PZD, w tym do ustanawiania pełnomocników procesowych.
3. Z zastrzeżeniem ust. 4, zarząd ROD może reprezentować PZD w sprawie przekraczającej zakres zwykłego zarządu, o ile uzyska uprzednią zgodę prezydium okręgowego zarządu pod rygorem nieważności.
4. Zarząd ROD nie może reprezentować PZD w sprawach zastrzeżonych do kompetencji innych organów PZD.

§ 74

1. W powiatach, gminach, miastach i dzielnicach miast prezydium okręgowego zarządu może powołać i rozwiązać kolegium prezesów zarządów ROD.
2. Kolegia prezesów stanowią forum wymiany do-

świadczeń i ustalają kierunek współpracy zainteresowanych ROD z samorządem terytorialnym.

3. Zasady funkcjonowania kolegów prezesów określa Prezydium Krajowej Rady.

Nabycie i wygaśnięcie prawa do działki w ROD

§ 75

Prawo do działki w ROD nabywa się w drodze:

- 1) ustanowienia prawa do działki,
- 2) przeniesienia prawa do działki,
- 3) wstąpienia w stosunek prawny wynikający z prawa do działki.

§ 76

1. Ustanowienie prawa do działki w ROD następuje na podstawie umowy dzierżawy działkowej zawieranej w formie pisemnej pomiędzy PZD a pełnoletnią osobą fizyczną. Umowa może być również zawarta z małżonkiem działkowca, jeżeli żąda ustanowienia prawa do działki wspólnie ze swoim współmałżonkiem.
2. Umowa, o której mowa w ust. 1, nie może być zawarta w celu ustanowienia prawa do więcej niż jednej działki.
3. Przy ustanowieniu prawa do działki uwzględnia się w szczególności ustawowe funkcje ROD i działki, a także miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o działkę.

§ 77

1. Umowę dzierżawy działkowej w imieniu PZD zawiera zarząd ROD reprezentowany na zasadach określonych w § 73 ust. 2, po wyrażeniu zgody na tę czynność przez zarząd ROD w formie uchwały.
2. Do czasu powołania zarządu ROD w nowym (odtworzonym) ROD umowę dzierżawy działkowej w imieniu PZD zawiera prezydium okręgowego zarządu.

§ 78

1. Przeniesienie prawa do działki w ROD następuje w drodze umowy pomiędzy działkowcem a pełnoletnią osobą fizyczną zawartej w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi.
2. Skuteczność przeniesienia praw do działki zależy od zatwierdzenia przez PZD.
3. PZD składa oświadczenie w przedmiocie zatwierdzenia przeniesienia praw do działki w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania pisemnego wniosku o zatwierdzenie; bezskuteczny upływ tego terminu jest jednoznaczny z zatwierdzeniem przeniesienia praw do działki.

4. We wniosku, o którym mowa w ust. 3, działkowiec obowiązany jest wskazać uzgodnioną przez strony umowy, o której mowa w ust. 1, wysokość uzgodnionego pomiędzy stronami wynagrodzenia za znajdujące się na działce nasadzenia, urządzenia i obiekty.

§ 79

1. Odmowa zatwierdzenia przeniesienia praw do działki może nastąpić z ważnych powodów i jest sporządzana w formie pisemnej z uzasadnieniem pod rygorem nieważności.
2. PZD może również odmówić zatwierdzenia przeniesienia praw do działki, jeżeli jednocześnie wskaże osobę, na rzecz której może nastąpić takie przeniesienie; osoba ta składa pisemne oświadczenie o gotowości zapłaty na rzecz działkowca wynagrodzenia w wysokości wskazanej we wniosku, o którym mowa w § 78 ust. 3, w terminie 2 tygodni od dnia wskazania. Bezskuteczny upływ terminu jest równoznaczny z uwzględnieniem wniosku.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku przeniesienia praw do działki na rzecz osoby bliskiej.

§ 80

1. Oświadczenie o zatwierdzeniu albo odmowie zatwierdzenia przeniesienia praw do działki w imieniu PZD składa zarząd ROD w formie uchwały.
2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, doręcza się obu stronom umowy za pokwitowaniem lub przesyła listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

§ 81

1. W razie śmierci działkowca prawo do działki, które przysługiwało obojgu małżonkom, przypada drugiemu małżonkowi.
2. Jeżeli małżonek zmarłego działkowca nie posiadał prawa do działki, może w terminie 6 miesięcy od dnia śmierci małżonka złożyć oświadczenie woli o wstąpieniu w stosunek prawny wynikający z tego prawa, pod rygorem wygaśnięcia prawa do działki.
3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, składa się do właściwego zarządu ROD.

4. Na podstawie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, zarząd ROD podejmuje uchwałę o wstąpieniu małżonka w stosunek prawny wynikający z prawa do działki po zmarłym działkowcu.
5. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 4, doręcza się zainteresowanemu.

§ 82

1. PZD może oddać działkę w bezpłatne używanie instytucjom prowadzącym działalność społeczną, oświatową, kulturalną, wychowawczą, rehabilitacyjną, dobroczynną lub opieki społecznej.
2. Oddanie działki w bezpłatne używanie instytucjom, o których mowa w ust.1, następuje na podstawie umowy według wzoru określonego przez Krajową Radę PZD.
3. Postanowienia § 77 stosuje się odpowiednio.

§ 83

1. Prawo do działki w ROD wygasa z chwilą:
  - 1) rozwiązania umowy za zgodą obu stron albo upływu terminu wypowiedzenia;
  - 2) śmierci działkowca, o ile ustawa nie stanowi inaczej;
  - 3) likwidacji części ROD, na której znajduje się działka;
  - 4) likwidacji ROD;
- 5) w innych przypadkach przewidzianych w ustawie.
2. Wygaśnięcie prawa do działki w ROD stwierdza w formie uchwały:
  - 1) zarząd ROD - w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1- 3,
  - 2) prezydium okręgowego zarządu – w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.

§ 84

1. Rozwiązanie umowy za zgodą obu stron następuje na podstawie pisemnego porozumienia pomiędzy PZD a działkowcem.
2. W porozumieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się w szczególności termin rozwiązania umowy i wydania działki zarządowi ROD. Porozumienie może określać warunki zapłaty i wysokość wynagrodzenia za znajdujące się na działce nasadzenia, urządzenia i obiekty stanowiące własność działkowca.
3. Postanowienia § 77 stosuje się odpowiednio.

§ 85

1. PZD może wypowiedzieć umowę, nie później niż na miesiąc naprzód, na koniec miesiąca kalendarzowego, jeżeli działkowiec:

- 1) pomimo pisemnego upomnienia nadal korzysta z działki lub altany w sposób sprzeczny z przepisami ustawy lub regulaminem, niszczy infrastrukturę ogrodową albo wykracza w sposób rażący lub uporczywy przeciwko porządkowi ogrodowemu, czyniąc uciążliwym korzystanie z innych działek lub
  - 2) wybudował, nadbudował lub rozbudował na terenie działki altanę lub inny obiekt z naruszeniem przepisów prawa stwierdzonym przez właściwy organ administracji publicznej,
  - 3) jest w zwłoce z zapłatą opłat ogrodowych lub opłat związanych z utrzymaniem działki na rzecz stowarzyszenia ogrodowego za korzystanie z działki co najmniej przez 6 miesięcy pomimo uprzedzenia go na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności, lub
  - 4) oddał działkę lub jej część osobie trzeciej do płatnego lub bezpłatnego używania.
2. Wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na piśmie pod rygorem nieważności. Wypowiedzenie określa przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie.
  3. Postanowienia § 77 stosuje się odpowiednio.

§ 86

1. W razie wygaśnięcia prawa do działki w ROD na skutek wypowiedzenia umowy, warunki zapłaty i wysokość wynagrodzenia za znajdujące się na działce nasadzenia, urządzenia i obiekty stanowiące własność działkowca ustala się w drodze pisemnego porozumienia pomiędzy PZD i działkowcem. Postanowienie § 77 stosuje się odpowiednio.
2. W razie braku porozumienia, o którym mowa w ust. 1, PZD może w trybie procesu żądać sprzedaży nasadzeń, urządzeń i obiektów w drodze licytacji sądowej. Postanowienie sądu o przyśądzeniu własności nasadzeń, urządzeń i obiektów jest równoznaczne z ustanowieniem prawa do działki przez PZD.
3. Na podstawie postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 2, zarząd ROD w drodze uchwały stwierdza ustanowienie prawa do działki.
4. Odpis uchwały, o której mowa w ust. 3, doręcza się zainteresowanemu.

§ 87

1. W razie śmierci działkowca prawo do działki w ROD wygasa w następstwie niedokonania czynności, o której mowa w § 81 ust. 2.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawo do działki ustanawiane jest na rzecz osoby bliskiej zmarłego, która w terminie 3 miesięcy od wygaśnięcia prawa do działki zgłosiła wniosek o ustanowienie prawa do działki po zmarłym.
3. Ustanowienie prawa do działki na rzecz osoby bliskiej zmarłego działkowca nie może nastąpić przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2.
4. W razie śmierci działkowca niepozostającego w związku małżeńskim, przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że terminy, o których mowa w tych ustępach, wynoszą 6 miesięcy od dnia śmierci działkowca.
5. W przypadku zgłoszenia wniosku przez kilka osób bliskich, ustanowienie prawa do działki następuje na rzecz tej osoby bliskiej wskazanej w orzeczeniu

sądowym. Postanowienia § 86 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 88

1. W przypadku wygaśnięcia prawa do działki w ROD w związku z likwidacją ROD lub jego części na warunkach określonych w art. 21 lub art. 24 ust. 3 lub art. 26 ustawy, działkowcowi przysługuje prawo do działki zamiennej pod warunkiem zgłoszenia do PZD odpowiedniego żądania.
2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, działkowiec składa na piśmie najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia likwidacji ROD lub jego części do właściwego prezydium okręgowego zarządu.
3. Prawo do działki zamiennej ustanawiane jest na zasadach określonych w § 77.

Komisja rewizyjna ROD

§ 89

1. Działalność kontrolną w ROD prowadzi komisja rewizyjna.
2. Komisja rewizyjna ROD składa się z 3 - 9 członków.
3. Liczbę członków komisji rewizyjnej ustala walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze w granicach określonych w ust. 2.

§ 90

1. Komisja rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.
2. Posiedzenia komisji rewizyjnej zwołuje i prowadzi przewodniczący, a w razie jego nieobecności zastępca przewodniczącego.
3. Uchwały komisji rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 91

1. Komisja rewizyjna dokonuje, co najmniej dwa razy w roku kalendarzowym, kontroli i oceny działalności zarządu ROD, w tym finansowej.
2. Komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę z własnej inicjatywy, na polecenie okręgowej komisji rewizyjnej albo na wniosek prezydium okręgowego zarządu.

§ 92

1. Dla oceny działalności zarządu ROD komisja rewizyjna przeprowadza kontrole obejmujące wykonanie uchwał walnego zebrania dotyczących planu pracy poprzez ustosunkowanie się do wykonania preliminarza i sporządzonego przez zarząd ROD sprawozdania merytorycznego i finansowego.
2. Wyniki kontroli oraz ocenę rocznej działalności zarządu ROD komisja rewizyjna przedstawia wraz z wnioskami na walnym zebraniu. Ocena za okres kadencji przedstawiana jest na walnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym z wnioskiem w sprawie absolutorium dla ustępującego zarządu ROD.
3. Wyniki kontroli, o których mowa w ust.1, wraz z wnioskami komisja przedstawia na posiedzeniu zarządu ROD.
4. Protokoły kontroli oraz wnioski komisja rewizyjna przekazuje zarządowi ROD w terminie 14 dni od daty przeprowadzenia kontroli, a w razie stwierdzenia uchybień także okręgowemu zarządowi.

§ 93

Szczegółowy tryb działania komisji rewizyjnej określa regulamin komisji rewizyjnych PZD uchwalany przez Krajową Komisję Rewizyjną.

Rozdział VII

Koło członkowskie PZD

§ 94

1. Koło członkowskie jest jednostką organizacyjną PZD tworzoną przez członków współdziałających.
2. Koło członkowskie korzysta z osobowości prawnej PZD.
3. Na zasadach określonych w niniejszym statucie, koło członkowskie zarządza majątkiem trwałym oraz rozporządza środkami finansowymi i majątkiem ruchomym pozostającymi w jego dyspozycji.

§ 95

1. Decyzję o powołaniu koła członkowskiego i ustaleniu jego obszaru działania podejmuje okręgowy zarząd.
2. Decyzję o likwidacji, połączeniu lub zmianie obszaru działania koła członkowskiego podejmuje okręgowy zarząd.
3. Koło członkowskie staje się jednostką organizacyjną PZD z chwilą wpisania do Rejestru Jednostek PZD.

Walne zebranie koła członkowskiego

§ 96

1. Najwyższym organem PZD w kole członkowskim jest walne zebranie (konferencja delegatów).
2. Do walnego zebrania (konferencji delegatów) ko-

ła członkowskiego stosuje się odpowiednio postanowienia statutu dotyczące walnego zebrania (konferencji delegatów) ROD.

Zarząd koła członkowskiego

§ 97

1. Zarząd koła członkowskiego prowadzi sprawy koła członkowskiego.
2. Do zarządu koła członkowskiego stosuje się odpowiednio postanowienia statutu dotyczące zarządu ROD z zachowaniem postanowień poniższych.

§ 98

Zarząd koła członkowskiego prowadzi sprawy koła członkowskiego polegające na realizacji zadań koniecznych do zapewnienia bieżącego funkcjonowania koła członkowskiego (sprawy zwykłego zarządu), a w szczególności:

- 1) realizuje obowiązki wynikające z prawa powszechnie obowiązującego,
- 2) wspiera członków w ich staraniach o zawarcie umowy dzierżawy działkowej,
- 3) wspiera inicjatywy okręgowego zarządu podejmowane w celu utworzenia ROD,
- 4) realizuje uchwały walnego zebrania,
- 5) przyjmuje w poczet członków współdziałających,
- 6) czuwa nad przestrzeganiem przepisów związkowych przez członków współdziałających,

- 7) prowadzi i odpowiednio zabezpiecza dokumentację koła, w tym dotyczącą członków współdziałających,
- 8) prowadzi ewidencję członków współdziałających,
- 9) rozpatruje i załatwia skargi dotyczące wypełniania przez członków współdziałających ich obowiązków wynikających z przepisów związkowych,
- 10) zarządza majątkiem trwałym i utrzymuje go w należytym stanie,
- 11) rozporządza majątkiem ruchomym pozostającym w dyspozycji koła,
- 12) gospodaruje i rozporządza środkami finansowymi przeznaczonymi na potrzeby koła w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i planem finansowym uchwalonym przez walne zebranie,
- 13) pobiera składki członkowskie i inne należności,
- 14) terminowo reguluje zobowiązania koła,
- 15) terminowo rozlicza i odprowadza należności wewnątrzorganizacyjne do organu wyższego stopnia według zasad ustalonych przez Krajową Radę.

Działalność kontrolna w kole członkowskim

§ 99

1. Działalność kontrolną w kole członkowskim prowadzi komisja rewizyjna koła członkowskiego albo okręgowa komisja rewizyjna.
2. Jeżeli walne zebranie (konferencja delegatów) koła członkowskiego nie powoła komisji rewizyjnej (ze względu na niewystarczającą ilość członków współdziałających w kole), działalność kontrolną

w kole prowadzi właściwa okręgowa komisja rewizyjna za pośrednictwem trzyosobowego zespołu kontrolnego powoływanego spośród jej członków.

3. Do komisji rewizyjnej koła członkowskiego (zespołu kontrolnego) stosuje się odpowiednio postanowienia statutu dotyczące komisji rewizyjnej ROD.

Rozdział VIII

Jednostka terenowa PZD

Zasady ogólne

§ 100

1. Jednostka terenowa PZD, zwana dalej okręgiem, działa na rzecz i w interesie członków PZD oraz ROD i kół członkowskich na obszarze swego działania.
2. Okręg korzysta z osobowości prawnej PZD.
3. Na zasadach określonych w niniejszym statucie, okręg zarządza majątkiem trwałym oraz rozporządza środkami finansowymi i majątkiem ruchomym pozostającymi w jego dyspozycji.

§ 101

1. Decyzję o powołaniu okręgu i ustaleniu jego obszaru działania podejmuje Krajowa Rada.
2. Decyzję o likwidacji, połączeniu lub zmianie obszaru działania okręgu podejmuje Krajowa Rada.
3. Okręg staje się jednostką organizacyjną PZD z chwilą wpisania do Rejestru Jednostek PZD.

Okręgowy Zjazd Delegatów

§ 102

1. Najwyższym organem PZD w okręgu jest okręgowy zjazd delegatów.
2. Prawo uczestniczenia w okręgowym zjeździe delegatów mają delegaci ROD i kół członkowskich, wybrani na walnych zebraniach (konferencjach delegatów) sprawozdawczo-wyborczych, z zastrzeżeniem § 103 lub § 110 ust. 6.
3. W okręgowych zjazdach delegatów biorą udział z głosem doradczym członkowie ustępujących władz okręgu nie będący delegatami oraz przedstawiciele organów wyższego stopnia.
4. Okręgowy zjazd delegatów ma prawo wybrać w skład organów, określonych w § 108 pkt 4, każdego członka mającego prawo do udziału w zjeździe.

§ 103

1. W okręgach posiadających ponad 25000 członków delegaci na okręgowy zjazd delegatów mogą być wybierani na rejonowych konferencjach przedjazdowych.
2. Prawo uczestniczenia w rejonowych konferencjach przedjazdowych mają delegaci wybrani na walnych zebraniach (konferencjach delegatów).
3. Decyzję o odbywaniu rejonowych konferencji przedjazdowych podejmuje okręgowy zarząd w drodze uchwały, określając w niej podział okręgu na rejony oraz ilość delegatów wybieranych przez te konferencje na okręgowy zjazd.
4. Wybór delegatów na okręgowy zjazd odbywa się w sposób jednolity w całym okręgu – bezpośrednio na walnych zebraniach (konferencjach delegatów).

tów) albo na rejonowych konferencjach przedzjazdowych.

§ 104

Okręgowy zjazd delegatów może być:

- 1) zwyczajny,
- 2) nadzwyczajny.

§ 105

1. Zwyczajny okręgowy zjazd zwołuje okręgowy zarząd w ostatnim roku kadencji.
2. Ostateczny termin odbycia zwyczajnych okręgowych zjazdów ustala Krajowa Rada.

§ 106

Nie zwołanie zwyczajnego okręgowego zjazdu w terminie określonym w § 105 ust. 2, stanowi podstawę do jego zwołania przez Krajową Radę.

§ 107

O terminie, miejscu i porządku obrad okręgowego zjazdu okręgowy zarząd zawiadamia pisemnie - za pośrednictwem poczty lub doręczając zawiadomienie bezpośrednio za pokwitowaniem – wybranych delegatów na co najmniej 14 dni przed terminem okręgowego zjazdu. Postanowienie § 60 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 108

Do zwyczajnego okręgowego zjazdu należy:

- 1) wytyczanie kierunków działalności PZD na terenie okręgu,
- 2) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań z działalności okręgowego zarządu i okręgowej komisji rewizyjnej za okres kadencji oraz udzielenie absolutorium ustępującemu okręgowemu zarządowi,
- 3) uchwalenie programu działania okręgu,
- 4) ustalenie liczby i wybór członków okręgowego zarządu i okręgowej komisji rewizyjnej oraz wybór delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów PZD,
- 5) rozpatrzenie wniosków, zgłoszonych na zjeź-

dzie i podjęcie stosownych uchwał zgodnie z niniejszym statutem,

- 6) rozpatrzenie wszystkich innych spraw, dotyczących ROD na terenie okręgu, nie zastrzeżonych do kompetencji innych organów PZD.

§ 109

1. Naruszenie postanowień statutu dotyczących zwołania i obowiązków okręgowego zjazdu może stanowić podstawę do stwierdzenia jego nieważności.
2. W przypadku nie dokonania wyboru organów, o których mowa w § 108 pkt 4, okręgowy zjazd jest nieważny.
3. Stwierdzenie nieważności okręgowego zjazdu należy do Krajowej Rady.

§ 110

1. Nadzwyczajny okręgowy zjazd delegatów zwołuje się w razie konieczności rozpatrzenia spraw należących do kompetencji zwyczajnego okręgowego zjazdu.
2. Do nadzwyczajnego okręgowego zjazdu należy rozpoznać sprawy, dla których został zwołany.
3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje okręgowy zarząd z własnej inicjatywy lub na żądanie Krajowej Rady. Okręgowy zarząd może go również zwoływać na wniosek okręgowej komisji rewizyjnej, uchwalony większością 2/3 głosów jej składu.
4. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje się w ciągu 3 miesięcy od daty zgłoszenia żądania. Postanowienie § 106 stosuje się odpowiednio.
5. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołany w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach, dla których został zwołany i uwidoczonych w zawiadomieniach dostarczonych delegatom.
6. Zasady wyboru delegatów na nadzwyczajny okręgowy zjazd delegatów ustala każdorazowo Prezydium Krajowej Rady.

Okręgowy Zarząd

§ 111

1. Okręgowy zarząd prowadzi sprawy okręgu.
2. Okręgowy zarząd reprezentuje PZD w zakresie i na zasadach określonych niniejszym statutem.
3. Okręgowy zarząd składa się z 19 - 39 członków.
4. Liczbę członków okręgowego zarządu ustala

okręgowy zjazd delegatów w granicach określonych w ust. 3.

§ 112

1. Okręgowy zarząd wybiera ze swego grona prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza

- i skarbnika.
2. Prezes kieruje i odpowiada za całokształt prac okręgowego zarządu.
  3. Wiceprezes odpowiada za powierzone dziedziny działalności okręgowego zarządu oraz zastępuje prezesa w pełnieniu obowiązków. W przypadku wyboru więcej niż jednego wiceprezesa, okręgowy zarząd powołuje pierwszego wiceprezesa zastępującego prezesa w pełnieniu obowiązków.
  4. Sekretarz odpowiada za dokumentowanie działalności okręgowego zarządu.
  5. Skarbnik odpowiada za prowadzenie spraw finansowych i dokumentacji finansowej okręgowego zarządu.

§ 113

1. Okręgowy zarząd powołuje ze swego grona prezydium.
2. Prezydium składa się z 7 - 11 członków okręgowego zarządu, w tym z prezesa, wiceprezesa (wiceprezesów), sekretarza i skarbnika.
3. Prezydium dokonuje podziału obowiązków pomiędzy swoich członków, z uwzględnieniem § 112 ust. 2-5.

§ 114

1. Posiedzenia okręgowego zarządu zwołuje prezes lub zastępujący go wiceprezes. Posiedzenie należy także zwołać w terminie trzydziestu dni od złożenia pisemnego żądania przez okręgową komisję rewizyjną, Krajową Radę lub co najmniej 1/3 liczbę członków okręgowego zarządu.
2. Posiedzeniu okręgowego zarządu przewodniczy prezes lub zastępujący go wiceprezes.
3. Posiedzenia okręgowego zarządu powinny odbywać się co najmniej trzy razy w roku.
4. Tryb pracy okręgowego zarządu określa regulamin uchwalony przez okręgowy zarząd. Regulamin podlega rejestracji przez Krajową Radę.

§ 115

1. Okręgowy zarząd prowadzi sprawy okręgu, działa na rzecz ROD oraz współpracuje z organami samorządu terytorialnego i terenową administracją rządową z obszaru działania okręgu w zakresie tworzenia, funkcjonowania i rozwoju ROD.
2. Do okręgowego zarządu należy w szczególności:
  - 1) udzielanie pomocy zarządom ROD w zakresie spraw określonych w § 72,
  - 2) podejmowanie inicjatyw w celu tworzenia i rozwoju ROD,
  - 3) gospodarowanie i rozporządzanie środkami finansowymi okręgu,

- 4) zarządzanie majątkiem trwałym i utrzymywanie go w należytym stanie,
- 5) rozporządzanie majątkiem ruchomym pozostającym w dyspozycji okręgu,
- 6) sprawowanie nadzoru nad zarządami ROD i kołami członkowskimi w zakresie wypełniania ich obowiązków,
- 7) udzielanie zgody zarządom ROD na działania przekraczające zakres zwykłego zarządu, z wyłączeniem spraw określonych w § 140 ust. 2 pkt 13,
- 8) podejmowanie działań w celu uzyskania i rozliczenia dotacji celowej ze środków publicznych,
- 9) prowadzenie inwestycji związanych z zakładaniem i modernizacją ROD,
- 10) sprawowanie nadzoru nad zarządami ROD w zakresie zgodnego z regulaminem ROD zagospodarowania ogrodu,
- 11) rozpatrywanie i załatwianie skarg dotyczących działalności zarządów ROD oraz zagospodarowania ROD,
- 12) stwierdzanie nieważności walnych zebrań (konferencji delegatów),
- 13) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał walnych zebrań (konferencji delegatów),
- 14) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał zarządów ROD,
- 15) zawieszanie lub odwoływanie zarządów ROD lub ich członków oraz powoływanie zarządów komisarycznych ROD, a także stwierdzanie wygaśnięcia mandatów członków zarządów ROD,
- 16) zatwierdzanie planów zagospodarowania nowych oraz zmian planów zagospodarowania istniejących ogrodów,
- 17) podejmowanie uchwał w sprawie łączenia lub podziału ROD,
- 18) podejmowanie uchwał w sprawie czasowego zajęcia terenu ROD,
- 19) opiniowanie żądań właścicieli nieruchomości w zakresie likwidacji całości lub części ROD,
- 20) terminowe rozliczanie i odprowadzanie należnej składki członkowskiej i innych należności wewnątrzorganizacyjnych do organu wyższego stopnia,
- 21) organizowanie i prowadzenie ośrodków szkolenia oraz ośrodków finansowo-księgowych dla ROD,
- 22) prowadzenie Rejestru Członków Organów PZD w części dotyczącej członków organów ROD z obszaru działania okręgu,
- 23) uchwalanie rocznych planów pracy i prelimi-

- narzy finansowych, okresowe dokonywanie ocen wykonania tych planów,
- 24) zatwierdzanie sprawozdania z wykonania planu pracy,
  - 25) zatwierdzenie sprawozdania finansowego okręgu,
  - 26) przyjmowanie rocznych zbiorczych preliminarzy finansowych i sprawozdań finansowych ROD,
  - 27) rozpatrywanie sprawozdań i wniosków prezydium okręgowego zarządu oraz podejmowanie stosownych uchwał,
  - 28) ustalanie zasad wyboru delegatów na okręgowy zjazd PZD.
3. Postanowienia ust. 2 dotyczące ROD stosuje się odpowiednio do kół członkowskich.

§ 116

1. Prezydium występuje w imieniu okręgowego zarządu, prowadząc sprawy i wykonując zadania określone w § 115 (za wyjątkiem pkt 23-28) oraz w innych postanowieniach niniejszego statutu odnoszących się do prezydium.
2. Prezydium podejmuje decyzje w formie i na zasadach określonych w § 46.

§ 117

1. W zakresie swoich kompetencji określonych niniejszym statutem okręgowy zarząd samodzielnie reprezentuje PZD, w tym w sprawach sądowych, administracyjnych i podatkowych. W tym zakresie okręgowy zarząd może samodzielnie zaciągać zobowiązania majątkowe w imieniu PZD.
2. Okręgowy zarząd może przejąć prowadzenie spraw i postępowań sądowych, administracyjnych

i podatkowych prowadzonych przez zarząd ROD lub zarząd koła członkowskiego.

3. Do składania oświadczeń woli w zakresie określonym w ust. 1 i 2, w tym ustanawiania pełnomocników procesowych, konieczne jest współdziałanie:
  - 1) prezesa okręgowego zarządu z innym członkiem prezydium okręgowego zarządu albo,
  - 2) wiceprezesa (pierwszego wiceprezesa) ze skarbnikiem albo sekretarzem okręgowego zarządu.

§ 118

1. Okręgowy zarząd może tworzyć delegatury rejonowe jako swoje jednostki pomocnicze mające na celu usprawnienie działania okręgowego zarządu, obsługi statutowej członków oraz ułatwienie współpracy okręgu z ROD i kołami członkowskimi.
2. Na obszarze swojego działania delegatury rejonowe występują w imieniu okręgowego zarządu, prowadząc sprawy i wykonując zadania określone w § 115 pkt 1, 11 i 21. Delegatury rejonowe opiniują sprawy określone w § 115 pkt 2, 6 - 10 oraz 17 - 19.
3. Decyzję o powołaniu i rozwiązaniu delegatury rejonowej oraz o ustaleniu jej obszaru działania podejmuje okręgowy zarząd.
4. Delegatura rejonowa składa się z co najmniej 3 członków okręgowego zarządu z obszaru działania danej delegatury rejonowej, którzy wybierają ze swego grona przewodniczącego.
5. Obsługę merytoryczną i finansową delegatury rejonowej prowadzi okręgowy zarząd.

Okręgowa Komisja Rewizyjna

§ 119

1. Działalność kontrolną w okręgu prowadzi okręgowa komisja rewizyjna.
2. Okręgowa komisja rewizyjna składa się z 5 - 11 członków.
3. Liczbę członków okręgowej komisji rewizyjnej ustala okręgowy zjazd delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 120

1. Okręgowa komisja rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę i sekretarza.
2. Posiedzenia komisji rewizyjnej zwołuje i prowadzi przewodniczący, a w razie jego nieobecności

zastępcą przewodniczącego.

3. Uchwały okręgowej komisji rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 121

1. Okręgowa komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę działalności statutowej okręgowego zarządu co najmniej dwa razy w roku.
2. Z zastrzeżeniem przypadku, o którym mowa w § 99 ust. 2, okręgowa komisja rewizyjna przeprowadza kontrolę działalności ROD i kół członkowskich w miarę potrzeby.

3. Okręgowa komisja rewizyjna bada i opiniuje sprawozdania finansowe okręgowego zarządu oraz zbiorcze sprawozdania finansowe z ROD i kół członkowskich.
4. Okręgowa komisja rewizyjna przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy, na polecenie Krajowej Komisji Rewizyjnej. Okręgowa komisja rewizyjna może przeprowadzić kontrolę na wniosek prezydium okręgowego zarządu.
5. Okręgowa komisja rewizyjna nadzoruje komisje rewizyjne ROD i kół członkowskich.

§ 122

Do okręgowej komisji rewizyjnej należy ponadto:

- 1) kontrola dochodów i wydatków okręgowego za-

- rzędu,
- 2) ocena wyników rocznej działalności statutowej i finansowej okręgowego zarządu,
- 3) analiza i ocena działalności finansowej ROD i kół członkowskich,
- 4) opracowywanie sprawozdań i wniosków na okręgowy zjazd delegatów oraz stawianie wniosku w sprawie udzielenia okręgowemu zarządowi abso-lutorium.

§ 123

Szczegółowy tryb działania komisji rewizyjnej okre-
śla regulamin komisji rewizyjnych uchwalany
przez Krajową Komisję Rewizyjną.

Rozdział IX

Jednostka krajowa PZD

Zasady ogólne

§ 124

1. Jednostka krajowa PZD działa na rzecz i w intere-
sie wszystkich członków PZD oraz ROD i pozo-

stałych jednostek organizacyjnych PZD.

2. Jednostka krajowa PZD korzysta z osobowości
prawnej PZD.

Krajowy Zjazd Delegatów

§ 125

1. Najwyższym organem PZD jest Krajowy Zjazd
Delegatów.
2. Prawo uczestniczenia w Krajowym Zjeździe De-
legatów mają delegaci wybrani na okręgowych
zjazdach delegatów, z zastrzeżeniem § 130 ust. 4.
3. W Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział z
głosem doradczym członkowie ustępujących
władz krajowych nie będący delegatami.
4. Krajowy Zjazd Delegatów ma prawo wybrać w
skład organów, określonych w § 129 pkt 4, każde-
go członka mającego prawo do udziału w zjeździe.

§ 126

Krajowy Zjazd Delegatów może być:

- 1) zwyczajny,
- 2) nadzwyczajny.

§ 127

Zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje Kra-
jowa Rada w ostatnim roku kadencji.

§ 128

O terminie, miejscu i porządku obrad Krajowego
Zjazdu Delegatów Krajowa Rada zawiadamia pi-
semnie - za pośrednictwem poczty lub doręczając za-
wiadomienie bezpośrednio za pokwitowaniem
– wybranych delegatów na co najmniej 14 dni przed
terminem Krajowego Zjazdu Delegatów. Postano-
wienie § 60 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 129

Do zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów należy:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań za
okres kadencji z działalności Krajowej Rady

- i Krajowej Komisji Rewizyjnej oraz udzielenie absolutorium ustępującej Krajowej Radzie,
- 2) uchwalenie statutu PZD lub jego zmian,
  - 3) uchwalenie programu działania PZD,
  - 4) ustalenie liczby i wybór członków Krajowej Rady i Krajowej Komisji Rewizyjnej,
  - 5) podejmowanie uchwały w przedmiocie rozwiązania PZD na wniosek co najmniej 3/4 okręgowych zjazdów delegatów,
  - 6) rozpatrzenie zgłoszonych wniosków i podjęcie stosownych uchwał.

§ 130

1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołuje z własnej inicjatywy w razie potrzeby Krajowa Rada, a także może zwołać na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej, podjęty większością 2/3 głosów jej składu.
2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów może być zwołany w każdym czasie do rozpatrzenia spraw należących do kompetencji zwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów.
3. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów zwołany w trybie i na zasadach określonych statutem, może podejmować uchwały wyłącznie w spra-

wach, dla których został zwołany i uwidoczni-
onych w zawiadomieniach dostarczonych delega-
tom.

4. W nadzwyczajnym Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział delegaci wybrani na zasadach określonych przez Krajową Radę.

§ 131

1. Pomiędzy zwyczajnymi Krajowymi Zjazdami Delegatów Krajowa Rada może zwołać Kongres PZD dla oceny sytuacji i wyrażenia stanowiska PZD w sprawach szczególnie istotnych dla ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce.
2. Kongres nie jest organem PZD i nie może podejmować uchwał zastrzeżonych do kompetencji organów PZD.

§ 132

1. W Kongresie uczestniczą członkowie Krajowej Rady i Krajowej Komisji Rewizyjnej, prezesi okręgowych zarządów i przewodniczący okręgowych komisji rewizyjnych.
2. Uchwała Krajowej Rady o zwołaniu Kongresu może przewidywać uczestnictwo innych członków PZD niż wskazanych w ust. 1.

Krajowa Rada

§ 133

1. Krajowa Rada jest najwyższym organem PZD między Krajowymi Zjazdami Delegatów.
2. Krajowa Rada składa się z 27 - 45 członków.
3. Liczbę członków Krajowej Rady ustala Krajowy Zjazd Delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 134

1. Krajowa Rada wybiera ze swego grona Prezesa PZD, wiceprezesa (wiceprezesów) PZD, Sekretarza PZD i Skarbnika PZD.
2. Prezes PZD kieruje i odpowiada za całokształt prac Krajowej Rady.
3. Wiceprezes PZD odpowiada za powierzone dziedziny działalności Krajowej Rady oraz zastępuje Prezesa PZD w pełnieniu obowiązków. W przypadku wyboru więcej niż jednego wiceprezesa PZD, Krajowa Rada powołuje pierwszego wiceprezesa PZD zastępującego Prezesa PZD w pełnieniu obowiązków.
4. Sekretarz PZD odpowiada za dokumentowanie działalności Krajowej Rady.
5. Skarbnik PZD odpowiada za prowadzenie spraw finansowych i dokumentacji finansowej jednostki

krajowej PZD.

§ 135

1. Posiedzenia Krajowej Rady zwołuje Prezes PZD lub zastępujący go wiceprezes PZD. Posiedzenie należy także zwołać w terminie trzydziestu dni od złożenia pisemnego żądania przez Krajową Komisję Rewizyjną lub co najmniej 1/3 liczbę członków Krajowej Rady.
2. Posiedzeniu Krajowej Rady przewodniczy Prezes PZD lub zastępujący go wiceprezes PZD.
3. Posiedzenia Krajowej Rady powinny odbywać się co najmniej trzy razy w roku.
4. Tryb pracy Krajowej Rady określa regulamin uchwalony przez Krajową Radę.

§ 136

Do Krajowej Rady należy:

- 1) realizowanie postanowień ustawy, statutu oraz uchwał Krajowego Zjazdu,
- 2) ustalanie kierunków polityki PZD,
- 3) określanie kierunków rozwoju ROD,
- 4) zajmowanie stanowisk w sprawach istotnych dla PZD i ogrodnictwa działkowego,
- 5) uchwalanie regulaminu ROD,

- 6) interpretowanie postanowień statutu,
- 7) uchwalanie rocznych planów pracy i preliminarzy finansowych jednostki krajowej,
- 8) zatwierdzanie sprawozdania z wykonania planu pracy,
- 9) zatwierdzanie sprawozdania finansowego PZD i sprawozdania finansowego jednostki krajowej,
- 10) ustalanie wysokości składki członkowskiej oraz zasad jej podziału pomiędzy jednostki organizacyjne PZD,
- 11) ustalanie zasad prowadzenia i finansowania inwestycji w PZD,
- 12) stwierdzanie nieważności okręgowych zjazdów,

- 13) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał okręgowych zjazdów,
- 14) ustalanie ilości delegatów na zwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów wybieranych przez poszczególne okręgowe zjazdy delegatów,
- 15) podejmowanie uchwał we wszystkich sprawach niezatrzeżonych niniejszym statutem do kompetencji innych organów PZD,
- 16) wykonywanie zadań i podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w postanowieniach niniejszego statutu jako kompetencja Krajowej Rady.

Prezydium Krajowej Rady

§ 137

1. Prezydium Krajowej Rady jest zarządem PZD.
2. Prezydium Krajowej Rady reprezentuje i prowadzi sprawy PZD na zasadach określonych niniejszym statutem.

§ 138

1. Prezydium Krajowej Rady wybiera Krajowa Rada spośród swoich członków.
2. Prezydium Krajowej Rady składa się z 7 - 11 członków. W skład Prezydium Krajowej Rady wchodzi:
  - 1) Prezes PZD,
  - 2) wiceprezesi PZD,
  - 3) Sekretarz PZD,
  - 4) Skarbnik PZD,
  - 5) członkowie Prezydium Krajowej Rady.
3. Prezydium dokonuje podziału obowiązków pomiędzy swoich członków. Postanowienia § 134 ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

§ 139

1. Posiedzenia Prezydium Krajowej Rady zwołuje Prezes PZD lub zastępujący go wiceprezes PZD. Posiedzenie należy także zwołać w terminie trzydziestu dni od złożenia pisemnego żądania przez Krajową Komisję Rewizyjną lub co najmniej 1/3 liczbę członków Prezydium Krajowej Rady.
2. Posiedzeniu Prezydium Krajowej Rady przewodniczy Prezes PZD lub zastępujący go wiceprezes PZD.
3. Tryb pracy Prezydium Krajowej Rady określa regulamin uchwalony przez Prezydium Krajowej Rady.

§140

1. Prezydium Krajowej Rady prowadzi sprawy PZD, działa na rzecz członków i jednostek organizacyjnych PZD oraz współpracuje z organami władzy publicznej, organizacjami społecznymi, zawodowymi i politycznymi.
2. Do Prezydium Krajowej Rady PZD należy w szczególności:
  - 1) kierowanie bieżącą działalnością PZD,
  - 2) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Delegatów i Krajowej Rady,
  - 3) zawieszanie lub odwoływanie okręgowych zarządów lub ich członków oraz powoływanie okręgowych zarządów komisarycznych, a także stwierdzanie wygaśnięcia mandatów członków okręgowych zarządów,
  - 4) zmienianie, uchylanie lub stwierdzanie nieważności uchwał organów PZD niższego stopnia,
  - 5) zarządzanie majątkiem jednostki krajowej oraz gospodarowanie jej funduszami,
  - 6) określanie zasad zarządzania majątkiem i funduszami PZD pozostającymi w dyspozycji jednostek organizacyjnych PZD,
  - 7) sprawowanie nadzoru nad działalnością jednostek organizacyjnych PZD, w tym nad prawidłową gospodarką finansową,
  - 8) zatwierdzanie preliminarzy finansowych i sprawozdań finansowych okręgowych zarządów oraz zbiorczych preliminarzy i sprawozdań finansowych ROD,
  - 9) określanie zasad tworzenia biur, zatrudniania i wynagradzania w jednostkach organizacyjnych PZD,
  - 10) podejmowanie decyzji w przedmiocie likwidacji całości lub części ROD,

- 11) podejmowanie decyzji o współpracy lub przynależności do organizacji krajowych i zagranicznych o pokrewnych celach i zadaniach,
- 12) prowadzenie Rejestru Rodziny Ogrodów Działkowych i Rejestru Członków Organów PZD w części dotyczącej członków organów okręgowych i krajowych,
- 13) podejmowanie decyzji w sprawie nabycia, zbycia lub obciążenia majątku trwałego PZD,
- 14) wykonywanie zadań i podejmowanie uchwał w innych sprawach określonych w postanowieniach niniejszego statutu jako kompetencja Prezydium Krajowej Rady.

§ 141

1. Prezydium Krajowej Rady reprezentuje PZD oraz

- ma prawo zaciągać zobowiązania majątkowe w imieniu PZD.
2. Z uzasadnionych względów Prezydium Krajowej Rady może przejąć prowadzenie spraw sądowych i administracyjnych prowadzonych przez inne organy PZD.
3. Do składania oświadczeń woli w zakresie określonym w ust. 1 i 2, w tym ustanawiania pełnomocników procesowych, konieczne jest współdziałanie:
  - 1) Prezesa PZD z innym członkiem Prezydium Krajowej Rady albo,
  - 2) Wiceprezesa PZD (pierwszego wiceprezesa PZD) z drugim wiceprezesem PZD, Skarbnikiem PZD albo Sekretarzem PZD.

Krajowa Komisja Rewizyjna

§ 142

1. Krajowa Komisja Rewizyjna sprawuje kontrolę nad działalnością statutową i finansową PZD.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna składa się z 11 - 13 członków.
3. Liczbę członków Krajowej Komisji Rewizyjnej ustala Krajowy Zjazd Delegatów w granicach określonych w ust. 2.

§ 143

1. Krajowa Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego, zastępcę i sekretarza.
2. Posiedzenia komisji rewizyjnej zwołuje i prowadzi przewodniczący, a w razie jego nieobecności zastępca przewodniczącego.
3. Uchwały Krajowej Komisji Rewizyjnej są ważne, jeżeli zostały podjęte zwykłą większością głosów jej członków przy udziale przewodniczącego lub jego zastępcy.

§ 144

1. Krajowa Komisja Rewizyjna dokonuje badania sprawozdania finansowego PZD i Krajowej Rady

oraz zbiorczego sprawozdania finansowego z ROD i okręgów.

2. Krajowa Komisja Rewizyjna sprawuje nadzór nad okręgowymi komisjami rewizyjnymi.

§ 145

1. Krajowa Komisja Rewizyjna przeprowadza co najmniej dwa razy w roku kontrole działalności statutowej i finansowej Krajowej Rady, a kontrolę okręgów i ROD - w miarę potrzeby.
2. Krajowa Komisja Rewizyjna przeprowadza kontrole z własnej inicjatywy. Krajowa Komisja Rewizyjna może przeprowadzić kontrolę na wniosek Prezydium Krajowej Rady.

§ 146

Do Krajowej Komisji Rewizyjnej należy ponadto:

- 1) ocena wyników rocznej działalności statutowej i finansowej Krajowej Rady,
- 2) opracowywanie sprawozdań i wniosków na Krajowy Zjazd Delegatów oraz stawianie wniosku w sprawie udzielenia Krajowej Radzie absolutorium,
- 3) uchwalanie regulaminu komisji rewizyjnych PZD.

Rozdział X

Tytuły honorowe i odznaczenia

§ 147

1. Osobie fizycznej, która w okresie wieloletniej działalności szczególnie zasłużyła się dla PZD i rozwoju ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce, Krajowa Rada PZD może nadać tytuł „Honorowego Członka PZD”.
2. Za szczególne zasługi dla ROD walne zebranie może nadać tytuł „Honorowego Członka ROD”.
3. W dowód szczególnego uznania za zaangażowanie i osiągnięcia podczas kierowania statutowym organem PZD, organ, który ma prawo wybierać prezesa (przewodniczącego komisji statutowej), może nadać tytuł Honorowego Prezesa (Honorowego Przewodniczącego) po zaprzestaniu pełnienia tej funkcji.
4. Tytuły, o których mowa w ust. 1 i 2, można nadać osobie, której ustało członkostwo w PZD.

§ 148

1. Za szczególnie aktywną działalność społeczną i wzorową uprawę działki, członek PZD może być wyróżniony odznaką "Zasłużony Działkowiec" i odznaką "Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców".
2. Odznaka "Za Zasługi dla Polskiego Związku Działkowców" może być nadana osobie nie będącej członkiem PZD.
3. Warunki i tryb nadawania odznak związkowych określa regulamin uchwalony przez Krajową Radę.
4. Członek PZD może również być wyróżniony dyplomami uznania i listami pochwalnymi lub w inny sposób.

Rozdział XI

Składka członkowska i opłaty ogrodowe

§ 149

1. Członek PZD uiszcza corocznie w terminie do 30 czerwca składkę członkowską w wysokości uchwalonej przez Krajową Radę PZD na dany rok kalendarzowy. W przypadku, gdy członkami PZD są oboje małżonkowie, każdy z nich opłaca składkę w wysokości 50%.
2. Składka członkowska jest przeznaczona na realizację celów statutowych PZD i podlega podziałowi według zasad określonych przez Krajową Radę PZD.
3. Wysokość składki członkowskiej ustala Krajowa Rada w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów, określając jednocześnie podział wpływów ze składki pomiędzy jednostki organizacyjne PZD.

§ 150

1. Działkowiec jest obowiązany uczestniczyć w pokrywaniu kosztów funkcjonowania ROD w częściach przypadających na jego działkę, przez uiszczanie opłat ogrodowych.
2. Opłaty ogrodowe są uchwalane corocznie przez

walne zebranie, które określa wysokość lub sposób wyliczenia tych opłat oraz termin jej uiszczenia, jednak nie później niż do 30 czerwca.

3. Na koszty funkcjonowania ROD składają się w szczególności:
  - 1) wydatki na inwestycje, remonty i bieżącą konserwację infrastruktury ogrodowej;
  - 2) opłaty za dostawę energii elektrycznej i ciepłej, gazu i wody, w części dotyczącej terenu ogólnego i infrastruktury ogrodowej;
  - 3) ubezpieczenia, podatki i inne opłaty publiczno-prawne;
  - 4) wydatki na utrzymanie porządku i czystości;
  - 5) wydatki związane z zarządzaniem ROD.

§ 151

1. Uchwalając opłaty ogrodowe walne zebranie uwzględnia koszty ponoszone przez ROD z tytułu partycypacji w finansowaniu działalności prowadzonej przez jednostkę okręgową i krajową PZD na rzecz ROD i działkowców.
2. Partycypację, o której mowa w ust. 1, określa uchwała Krajowej Rady.

3. Walne zebranie może obniżyć opłaty ogrodowe wobec działkowców, którzy z innego tytułu ponoszą obciążenia finansowe przeznaczone na działalność ROD.
4. Obniżenie opłat ogrodowych nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej obciążeniom, o którym mowa w ust. 3.

§ 152

1. Zarząd ROD zawiadamia działkowców o zmianie wysokości opłat ogrodowych poprzez zamieszczenie informacji w miejscu umożliwiającym każdemu działkowcowi zapoznanie się z tą informacją, a w szczególności poprzez jej zamieszczenie na tablicy informacyjnej lub stronie internetowej ROD.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zarząd ROD dokonuje co najmniej 14 dni przed upływem terminu do wnoszenia opłat ogrodowych, nie później jednak niż do końca miesiąca poprzedzającego ten termin.

§ 153

1. W roku nabycia prawa do działki działkowiec uiszcza opłaty ogrodowe uchwalone przez walne zebranie, z tym że:
  - 1) opłatę ogrodową przeznaczoną na pokrycie wydatków, o których mowa w §150 ust. 3 pkt 1, podwyższoną o kwotę określoną przez zarząd ROD; kwota ta nie może przekroczyć wartości infrastruktury ogrodowej przypadającej na jedną działkę w ROD,
  - 2) opłatę ogrodową przeznaczoną na pokrycie wydatków, o których mowa w §150 ust. 3 pkt 5,

podwyższoną o kwotę określoną przez okręgowy zarząd PZD; kwota ta nie może przekroczyć 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w obowiązujących przepisach.

2. Podział wpływów pochodzących z podwyższenia opłat ogrodowych, zgodnie z ust. 1 pkt 2, określa uchwała Krajowej Rady.
3. Z obowiązku, określonego w ust. 1 pkt 1, zwolniony jest działkowiec, który nabył prawo do działki od osoby bliskiej lub w drodze zamiany praw do działek w tym samym ROD.

§ 154

Małżonkowie posiadający wspólnie prawo do działki opłacają opłaty ogrodowe w wymiarze przypadającym na jedną działkę.

§ 155

1. Zarząd ROD przyjmuje od działkowców wszystkie wpłaty na konto bankowe.
2. W uzasadnionych przypadkach działkowiec może dokonać wpłaty do kasy ROD na zasadach określonych w przepisach związkowych.

§ 156

1. W przypadku nie opłacenia w terminie do 30 czerwca składki członkowskiej lub opłat ogrodowych w ustalonym przez walne zebranie ROD terminie, zarząd ROD obowiązany jest naliczać odsetki ustawowe za zwłokę licząc od dnia następnego po ustalonym terminie.
2. Jeżeli dzień oznaczony jako termin wpłaty jest dniem ustawowo wolnym od pracy, termin upływa dnia następnego.

Rozdział XII

Majątek i fundusze PZD

§ 157

1. Majątek PZD stanowią: nieruchomości, ruchomości, środki pieniężne oraz inne prawa majątkowe.
2. Majątek PZD powstaje ze składek członkowskich, opłat ogrodowych, dotacji, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku PZD oraz z ofiarności publicznej.
3. Majątek PZD nie podlega podziałowi między jego członków.

§ 158

Środki pieniężne pochodzące ze składek członkowskich, opłat ogrodowych, darowizn, spadków, zapisów i innych źródeł stanowią podstawę funkcjonowania wszystkich jednostek organizacyjnych PZD w celu realizacji zadań PZD określonych ustawą i niniejszym statutem.

§ 159

Funduszami PZD są:

- 1) fundusz statutowy,
- 2) fundusze celowe.

§ 160

1. Fundusz statutowy tworzy się we wszystkich jednostkach organizacyjnych PZD.
2. Fundusz statutowy jest podstawowym funduszem jednostek organizacyjnych PZD przeznaczonym na finansowanie działalności statutowej prowadzonej przez te jednostki.
3. Szczegółowe zasady funkcjonowania funduszu statutowego określa uchwała Krajowej Rady.

§ 161

1. Krajowa Rada w drodze uchwały może utworzyć fundusze celowe przeznaczone na finansowanie wyodrębnionej sfery działalności statutowej PZD.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1, określa szczegółowe zasady funkcjonowania funduszu celowego.

§ 162

1. Jednostki organizacyjne PZD wydatkują środki finansowe na podstawie rocznych preliminarzy finansowych obejmujących rok obrotowy.
2. Rokiem obrotowym w PZD jest rok kalendarzowy.
3. Dysponentem funduszy jest odpowiedni organ zarządzający.
4. Nadzór nad prawidłowym wykorzystaniem funduszy w jednostkach organizacyjnych PZD sprawuje odpowiednia komisja rewizyjna.
5. Jednostki organizacyjne PZD prowadzą rachunkowość na zasadach określonych w przepisach powszechnie obowiązujących oraz przez Zakładowy Plan Kont PZD uchwalony przez Prezydium Krajowej Rady.

Rozdział XIII

Ewidencje i rejestry

§ 163

1. Zarząd ROD prowadzi ewidencję działek w ROD.
2. Ewidencja działek obejmuje:
  - 1) numer porządkowy działki,
  - 2) powierzchnię działki,
  - 3) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania osoby lub osób, którym przysługuje prawo do działki w ROD i rodzaj tego prawa.
3. Ewidencję działek prowadzi się w formie pisemnej lub elektronicznej pozwalającej na sporządzenie wydruków.

§ 164

1. Podstawę wpisu do ewidencji działek stanowi dokument potwierdzający nabycie prawa do działki w ROD.
2. Podstawę wykreślenia z ewidencji stanowi dokument potwierdzający wygaśnięcie prawa do działki w ROD.

§ 165

1. Dla każdej działki w ROD prowadzi się oddzielne akta ewidencyjne.
2. Akta ewidencyjne składają się w szczególności z dokumentów będących podstawą dokonania wpisu do ewidencji działek, zmiany jego treści, wnio-

sków o wydanie wypisu, korespondencji ogólnej oraz dokumentów dotyczących zmiany wpisu lub wykreślenia z ewidencji działek.

§ 166

1. Działkowiec zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia zarządu ROD w formie pisemnej o zmianie swojego miejsca zamieszkania w celu aktualizacji wpisu w ewidencji działek.
2. W razie niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1, korespondencja skierowana do działkowca na adres ujawniony w ewidencji działek, po jej zwrocie przez pocztę, uważana jest za skutecznie doręczoną.

§ 167

Szczegółowe zasady funkcjonowania ewidencji działek określa uchwała Prezydium Krajowej Rady.

§ 168

1. PZD prowadzi rejestry:
  - 1) Członków PZD,
  - 2) Członków Organów PZD,
  - 3) Jednostek PZD.
2. Zasady prowadzenia i funkcjonowania rejestrów, o których mowa w ust. 1, określa uchwała Prezydium Krajowej Rady.

Rozdział XIV

Postanowienia przejściowe i końcowe

§ 169

Zmiany w statucie lub uchwalenie nowego może dokonać Krajowy Zjazd Delegatów większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy delegatów.

§ 170

1. Rozwiązanie PZD następuje na podstawie uchwały Krajowego Zjazdu Delegatów większością 3/4 głosów wybranych delegatów podjętej na wniosek co najmniej 3/4 okręgowych zjazdów delegatów.
2. Uchwała Krajowego Zjazdu Delegatów o rozwiązaniu PZD określa sposób przeprowadzenia likwidacji oraz przeznaczenie majątku PZD.
3. Likwidatorami PZD są Prezes PZD i pierwszy wiceprezes PZD, chyba że uchwała, o której mowa w ust. 2, stanowi inaczej.

§ 171

1. Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu wszystkie jednostki i organy PZD działają według zasad i kompetencji przez niego określonych.
2. Rejestr Rodzinnych Ogrodów Działkowych funkcjonuje na dotychczasowych zasadach do dnia wejścia w życie uchwały podjętej na podstawie § 168 ust. 2.

§ 172

1. Z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 oraz § 173 ust. 3, osoby wchodzące, w dniu uchwalenia niniejszego statutu, w skład organów PZD, zachowują swoje mandaty jako członkowie właściwych organów PZD oraz dotychczasowe funkcje.
2. Osoby wchodzące, w dniu uchwalenia niniejszego statutu, w skład Prezydium Krajowej Rady w rozumieniu dotychczas obowiązującego statutu, wchodzi w skład Prezydium Krajowej Rady w rozumieniu niniejszego statutu.
3. Z dniem uchwalenia niniejszego statutu osoby pełniące funkcję skarbnika oraz sekretarza wybranych przez Krajową Radę PZD, stają się odpowiednio Skarbnikiem PZD i Sekretarzem PZD.
4. W terminie 3 miesięcy od uchwalenia statutu, Krajowa Rada PZD, okręgowe zarządy PZD oraz za-

rządy ROD dokonają wyboru odpowiednio: pierwszego wiceprezesa PZD, pierwszego wiceprezesa okręgowego zarządu i pierwszego wiceprezesa zarządu ROD, o ile w organie tym wybrano więcej niż jednego wiceprezesa.

§ 173

1. Do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszego statutu, stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszego statutu.
2. Sprawy wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie niniejszego statutu, prowadzone przez dotychczasowe komisje rozjemcze, podlegają przekazaniu do rozpatrzenia przez:
  - 1) właściwe prezydium okręgowego zarządu – w przypadku sprawy prowadzonej przez komisję rozjemczą ROD lub okręgową komisję rozjemczą jako organ odwoławczy od orzeczenia komisji rozjemczych ROD,
  - 2) Prezydium Krajowej Rady – w przypadku sprawy prowadzonej przez Krajową Komisję Rozjemczą albo okręgową komisję rozjemczą jako organ odwoławczy od uchwały okręgowego zarządu (jego prezydium).
3. Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu rozwiązaniu ulegają Krajowa Komisja Rozjemcza, okręgowe komisje rozjemcze i komisje rozjemcze w rodzinnych ogrodach działkowych w rozumieniu dotychczas obowiązującego statutu PZD. Z tym dniem wygasają mandaty członków tych organów.
4. Do przekazania, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio § 44 ust. 2.

§ 174

Z dniem wejścia w życie niniejszego statutu traci moc obowiązującą statut uchwalony w dniu 6 kwietnia 2006 roku na VII Krajowym Zjeździe Delegatów Polskiego Związku Działkowców.

§ 175

Zgodnie z art. 65 ust. 2 ustawy, niniejszy statut wchodzi w życie z dniem uchwalenia.

Sekretarz Zjazdu
/-/ Barbara Korolczuk

Przewodniczący Zjazdu
1. /-/ Tadeusz Jarzębak
2. /-/ Izabela Ożegalska